

Raadsbegroting 2013

Inhoudsopgave

Inleiding	5	Bijlagen	170
Leeswijzer	10	Bijlage 1: Jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een gelijk volume	172
Programmaplan	16	Bijlage 2. Uitvoeringsinformatie	174
Programma 1. Veiligheid	18	Bijlage 3. Kerngegevens	180
Programma 2. Stedelijk beheer	26	Bijlage 4. Bezuinigingen uitvoeringskosten	182
Programma 3. Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving	34		
Programma 4. Sociale samenhang	46		
Programma 5. Dienstverlening, communicatie en informatisering	56		
Algemene dekkingsmiddelen	64		
Bedrag voor onvoorziene uitgaven	66		
Paragrafen	68		
Paragraaf A. Lokale heffingen	70		
Paragraaf B. Weerstandvermogen	77		
Paragraaf C. Onderhoud kapitaalgoederen	81		
Paragraaf D. Financiering / Treasury	91		
Paragraaf E. Bedrijfsvoering	101		
Paragraaf F. Verbonden partijen	109		
Paragraaf G. Grondbeleid	122		
Overzicht baten en lasten	128		
Overzicht baten en lasten	130		
Uitgangspunten raadsbegroting en meerjarenperspectief	133		
Toelichting per programma op de baten en lasten 2013	137		
Uiteenzetting financiële positie	145		
Uiteenzetting financiële positie	147		
Toelichting op begrotingsuitkomst en meerjarenperspectief	153		
Reserves en voorzieningen	158		
Vervangingsinvesteringen	163		

Inleiding

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 11 september 2012

Met deze inleiding wordt u de raadsbegroting 2013 aangeboden. Op basis van de uitgangspunten voor deze begroting en de meest recente informatie bieden wij u een structureel, materieel sluitend meerjarenperspectief aan.

Ten opzichte van het perspectief dat u in de Voorjaarsnota 2012 is gepresenteerd hebben een aantal mutaties plaatsgevonden welke effect hebben op het begrotingsresultaat. Deze zijn hierna onder begrotingsuitkomst en meerjarenperspectief nader toegelicht. Tevens is daar ingegaan op de voorgestelde maatregelen.

In de opbouw van deze raadsbegroting zijn geen wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van die van 2012.

Een toelichting op de inhoud van deze raadsbegroting is opgenomen via de leeswijzer die vanaf bladzijde 11 van deze begroting is opgenomen.

Begrotingsuitkomst en meerjarenperspectief

De uitkomsten van deze begroting en de meerjarenramingen tot en met 2016 zijn gebaseerd op:

- de vastgestelde uitgangspunten (zie paragraaf 5, bladzijde 37 en verder van de Voorjaarsnota 2012);
- de op 28 juni 2012 vastgestelde Voorjaarsnota 2012, het in die nota opgenomen beleid en de aangenomen amendementen; en
- de informatie uit de junicirculaire 2012 over de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2013.

De uitkomsten zijn als volgt (ter vergelijking is ook het perspectief uit de Voorjaarsnota 2012 vermeld):

	Bedragen x€ 1000			
	2013	2014	2015	2016
Perspectief in Voorjaarsnota 2012 (RB2012072)	1.440	1.291	417	243
Perspectief na junicirculaire 2012 (INT12-0757)	657	1.135	430	620
Perspectief in deze begroting	443	803	379	551

Het perspectief volgens deze begroting is ten opzichte van het perspectief na de junicirculaire 2012 met € 214.000 afgenomen. De belangrijkste redenen hiervan zijn:

- Aanpassing OZB op basis van een geactualiseerd objectenbestand € 150.000 V
- Effect stijging loonkosten a.g.v. toename pensioenpremies en premies sociale verzekeringen € 316.000 N
- Financieringslasten € 112.000 N
- Voordelig effect BTW riool/ afvalstoffenheffing € 57.000 V
- Algemene uitkering € 80.000 N
- Effect bijstelling loon- en prijscompensatie GR-en € 55.000 V

Vanaf bladzijde 137 van deze begroting zijn gespecificeerde toelichtingen per raadsprogramma opgenomen.

In bovenstaand perspectief is rekening gehouden met de meerjarige ontwikkeling van de algemene uitkering op basis van de junicirculaire 2012. In een separate notitie van 18 juni 2012 is u inzicht gegeven van de financiële effecten van de junicirculaire 2012 van het gemeentefonds.

Voor de volledigheid wijzen wij u er nogmaals op dat dit perspectief is gebaseerd op het Lenteakkoord 2013 en dat enige voorzichtigheid over de werkelijke ontwikkeling van het gemeentefonds na 2013 is geboden. Zodra over de ontwikkeling van het gemeentefonds, bijvoorbeeld als gevolg van het aantreden van een nieuw kabinet en hun plannen, meer bekend is informeren wij u daar uiteraard meteen over.

In het raadsvoorstel tot vaststelling van de raadsbegroting 2013 zullen wij u verder informeren over de septembercirculaire 2012, waarin onder andere de effecten van de *'derde dinsdag in september'* zijn opgenomen, en de gevolgen hiervan op de ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds vanaf 2013. Wij gaan er vanuit dat deze circulaire in de derde week van september verschijnt. Vanwege de Tweede Kamer verkiezingen op 12 september 2012 is de verwachting dat deze circulaire niet veel nieuws zal bevatten ten opzichte van de junicirculaire 2012.

Mutaties ten opzichte van de Voorjaarsnota 2012

In deze begroting komt opnieuw het spanningsveld tussen de beschikbare VTA binnen de grondexploitaties en investeringen en de werkelijke lasten tot uitdrukking. Het financieel effect hiervan in deze begroting is € 0,27 mln.

Ook bij de omgevingsvergunningen merken we steeds meer de effecten van de economische crisis. Over de gehele linie worden minder bouwaanvragen ingediend en er treedt een verschuiving op van het aantal grote aanvragen naar kleine(re) aanvragen, waardoor minder leges binnenkomt. Het financieel effect hiervan in deze begroting bedraagt € 0,2 mln.

Maatregelen om het effect hiervan te kunnen opvangen kunnen enerzijds worden gevonden aan de kostenkant, anderzijds aan de opbrengstenkant.

Om het effect van de dekking van de VTA en de omgevingsvergunningen op te kunnen vangen is voor 2013 een onttrekking aan de algemene reserve als

dekking opgenomen. Dit past binnen het uitgangspunt van de berekening van het weerstandsvermogen, waar met deze risico's rekening is gehouden.

Omdat het weerstandsvermogen niet is bedoeld om structurele effecten op te lossen is vanaf 2014 is een taakstelling opgenomen voor de dekking van de lasten van VTA die niet binnen de grondexploitaties en investeringen zijn gedekt en het effect van de lagere opbrengsten omgevingsvergunningen.

Voor de Voorjaarsnota 2013 zullen voorstellen tot invulling van deze nieuwe taakstelling worden voorbereid en ter besluitvorming aan u worden voorgelegd.

Ten opzichte van voorgaande jaren zijn de premies sociale verzekeringen en de pensioenpremies sterk gestegen (€ 0,3 mln). Dit is o.a. het gevolg van de situatie bij de pensioenfondsen. Waar de gemeenten in voorgaande jaren voor dergelijke kostenstijgingen werden gecompenseerd binnen de algemene uitkering van het Rijk is dat voor 2013 niet het geval.

Hoewel de afspraak € 1 uit Den Haag is € 1 in Heerhugowaard ook opgaat voor de toename pensioenpremies en premies sociale verzekeringen is het niet mogelijk gebleken om deze lastenverzwaring, in combinatie met de eerdere besluitvorming over de extra bezuinigingen op de bedrijfsvoering uit de Voorjaarsnota 2011, ook binnen de beschikbare bedrijfsvoeringsbudgetten op te vangen. Om die reden is het effect hiervan voor 2013 en 2014 ten laste van het perspectief gebracht. Vanaf 2015 is deze lastenverzwaring als taakstelling in het perspectief opgenomen waarvoor ter invulling maatregelen aan u zullen worden voorgelegd bij de Voorjaarsnota 2013.

Wij merken hierbij op dat de 2% loonsverhoging op basis van de CAO binnen de hiervoor genoemde afspraak wel door besparingen binnen de bedrijfsvoering wordt gedekt.

In de vergadering van 28 juni 2012 heeft uw raad amendement D aangenomen waarin uw raad het college opdraagt dekking van het armoedebeleid voor de jaarschijf 2013 te vinden in de verlaging van de uitvoeringskosten van het armoedebeleid. Het college heeft uw raad negatief geadviseerd over

de dekking die in dit amendement is opgenomen. Desondanks heeft uw raad dit amendement aangenomen.

Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota 2012 is u toegezegd dat u een nadere toelichting ontvangt over de al ingeboekte bezuinigingen op de uitvoeringskosten in relatie tot de totale bezuinigingen binnen de bedrijfsvoering. Deze uitwerking is als bijlage 4 in deze raadsbegroting opgenomen.

Omdat uit deze toelichting blijkt dat (incidentele) bezuinigingen ter grootte van € 250.000 binnen de bedrijfsvoering niet op korte termijn zijn te realiseren (de tijd van het laaghangende fruit hebben we al enige tijd geleden achter ons gelaten) stelt het college uw raad voor om het financieel effect van uw eerder genomen besluit om het geldende armoedebelief ook in 2013 ongewijzigd te laten ten laste van de algemene reserve te laten komen.

Een positieve ontwikkeling is er te melden over de loon- en prijscompensatie van de gemeenschappelijke regelingen.

In de vergaderingen van de algemeen besturen is op het eerdere uitgangspunt van het toekennen van loon- en prijscompensatie aan de gemeenschappelijke regelingen teruggekomen. De actie die wij als college hierover hebben ingezet heeft zijn vruchten afgeworpen.

Het structureel effect van dit besluit van de algemeen besturen bedraagt ca. € 55.000 en is in deze begroting verwerkt.

In paragraaf A lokale heffingen is de besluitvorming over de rioolheffing en afvalstoffenheffing uit de Voorjaarsnota 2012 verwerkt. De tarieven liggen hiermee op het niveau van 2011. Ten opzichte van de omringende gemeenten is onze tariefstelling na verwerking hiervan nog steeds gematigd.

Planning

Gepland is dat u op 1 november 2012 deze begroting vaststelt.

Op 18 oktober 2012 is er een technische bespreking met de raadscommissie Middelen. Daarnaast is er tot en met 27 september 2012 de gelegenheid tot het stellen van technische vragen.

Op 11 oktober 2012 krijgt u het raadsvoorstel met conceptbesluit over de vaststelling van deze begroting.

De tweede bestuursrapportage 2012 ontvangt u op 4 oktober 2012. In die rapportage staat een prognose over de uitkomsten van de jaarrekening 2012. Technische vragen daarover kunt u stellen tot en met 11 oktober 2012. Het is de bedoeling dat de beantwoording daarvan (zo nodig) kan worden betrokken bij de technische bespreking van de begroting 2013 met uw commissie Middelen op 18 oktober 2012.

Het financieel effect van de tweede bestuursrapportage 2012 wordt opgenomen in het raadsvoorstel over de vaststelling van de raadsbegroting 2013.

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard

Leeswijzer

Raadsbegroting

De raadsbegroting 2013 is opgesteld conform de indeling die is aangegeven in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Artikel 8 BBV geeft aan dat gemeenten hun begroting opstellen aan de hand van programma's. In de raadsbegroting 2013 wordt de programma-indeling gevolgd zoals die is opgenomen in het *'collegeprogramma 2010 - 2014'*. Ook de Voorjaarsnota 2012 is gebaseerd op die indeling.

De raadsbegroting dient tenminste uit een beleidsbegroting en een financiële begroting te bestaan. In de begroting heeft het beleid een centrale plaats. De cijfers vormen de vertaling van dat beleid. In de raadsbegroting worden derhalve het beleid en de baten en lasten, die daaruit voortvloeien, aan elkaar gekoppeld.

In de raadsbegroting 2013 worden bovenstaande richtlijnen gevolgd. De onderdelen uit de beleidsbegroting treft u aan in de hoofdstukken *'Programmaplan'* en *'Paragrafen'*, terwijl de financiële begroting is opgenomen in de hoofdstukken *'Overzicht van baten en lasten'* en *'Uiteenzetting financiële positie'*.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting bestaat volgens artikel 7 BBV tenminste uit het programmaplan en de paragrafen.

Het programmaplan

Het programmaplan bevat de te realiseren programma's, een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen en een bedrag voor onvoorzien (artikel 8 BBV).

Per programma treft u, toegespitst op het betreffende programma, aan:

Thema

Een kernachtige weergave van de bestaansreden van het programma. Het thema is relatief permanent en geeft de identiteit van het programma weer.

Context en achtergrond

Een korte beschrijving van de inhoud van het programma en de ontwikkelingen die invloed hebben op de achtergrond en inhoud van dit programma.

Kaderstellende beleidsnota's

Een chronologische opsomming van de voor het programma relevante beleidsnota's, inclusief de datum van besluitvorming door de raad.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Een overzicht van de collegedoelstellingen en daaraan voor 2013 verbonden activiteiten. Hierdoor kan op een eenvoudige wijze een relatie worden gelegd tussen datgene wat we willen bereiken en datgene wat we ervoor gaan doen. Teneinde uw controlerende taak eenvoudiger te maken is met ingang van de raadsbegroting 2013 het voor 2013 beoogde resultaat van een activiteit toegevoegd.

Effectindicatoren

Kengetallen, die de streefwaarden van de gemeentelijke doelstellingen weergeven met betrekking tot het betreffende programma.

Uitgangspunt is dat streefwaarden worden opgenomen voor de jaarschijf waarin de meting plaatsvindt.

Conform de afspraak gemaakt in de commissie Middelen van 4 juli 2011 ligt de focus ligt in deze raadsperiode vooral op de streefwaarden bij de geformuleerde effectindicatoren. Deze zijn in de raadsbegroting 2013 aangepast op basis van de werkelijke realisatie.

Wat mag het kosten?

Het financiële kader (gesplitst in baten en lasten) met betrekking tot de realisatie van de geplande doelstellingen en activiteiten voor het betreffende programma. Het financiële kader dient op deze plek in de raadsbegroting

slechts ter informatie. In het overzicht zijn (ter toelichting) de ramingen van het voorgaande begrotingsjaren (2011 en 2012) opgenomen.

In de financiële begroting wordt in het hoofdstuk Overzicht van baten en lasten per programma een nadere uiteenzetting van het financiële kader gegeven.

Het *overzicht van algemene dekkingsmiddelen* bevat conform artikel 8 lid 5 BBV de volgende elementen:

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen;
- dividend;
- saldo financieringsfunctie; en
- overige algemene dekkingsmiddelen.

Het *geraamde bedrag voor onvoorziene uitgaven* (artikel 8 lid 6 BBV) is bepaald op basis van een vast bedrag per woonruimte binnen de gemeente.

De paragrafen

In de paragrafen worden onderwerpen behandeld die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie. Omdat de paragrafen de beleidsuitgangspunten van de beheersmatige activiteiten en de lokale heffingen bevatten, vallen zij onder de beleidsmatige begroting. In de raadsbegroting 2013 zijn conform artikel 9 lid 2 BBV onderstaande zeven paragrafen opgenomen.

Paragraaf A. Lokale heffingen (artikel 10 BBV):

- geraamde inkomsten;
- beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- aanduiding lokale lastendruk; en
- beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.

Paragraaf B. Weerstandvermogen (artikel 11 BBV):

- inventarisatie risico's;
- inventarisatie weerstandscapaciteit; en
- beleid inzake weerstandscapaciteit en risico's.

Paragraaf C. Onderhoud kapitaalgoederen (artikel 12 BBV):

- wegen;
- riolering;
- waterhuishouding;
- openbaar groen; en
- gebouwen.

Daarnaast zijn in deze paragraaf opgenomen:

- bermen en bermsloten;
- verkeer;
- openbare verlichting;
- straatreiniging;
- sneeuw- en gladheidbestrijding;
- speelvoorzieningen; en
- straatmeubilair.

In de paragraaf wordt ingegaan op het betreffende beleidskader, de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van die consequenties in de begroting.

Paragraaf D. Financiering / treasury (artikel 13 BBV):

- financiële positie;
- beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille; en
- begrotingsgegevens over het EMU-saldo.

Paragraaf E. Bedrijfsvoering (artikel 14 BBV):

- stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Paragraaf F. Verbonden partijen (artikel 15 BBV):

- visie op verbonden partijen, in relatie tot de realisatie van de in de begroting opgenomen doelstellingen en de beleidsvoornemens omtrent deze verbonden partijen.

Paragraaf G. Grondbeleid (artikel 16 BBV):

- visie op grondbeleid in relatie tot de realisatie van de in de begroting opgenomen doelstellingen;
- aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd;
- actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- onderbouwing geraamde winstneming; en
- beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken, in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Financiële begroting

De financiële begroting bevat een totaaloverzicht van baten en lasten met bijbehorende toelichtingen (artikel 17 - 19 BBV), alsmede een uiteenzetting omtrent de financiële positie van de gemeente en de toelichting daarop (artikel 20 - 21 BBV).

Totaaloverzicht van baten en lasten met toelichting

Dit onderdeel van de financiële begroting geeft een samenvattend overzicht van de baten en lasten van de programma's, die beschreven zijn in het programmaplan. Het totaaloverzicht bevat de volgende elementen:

- raming van baten, lasten en saldo per programma;

- de geraamde algemene dekkingsmiddelen en het geraamde bedrag voor onvoorzien;
- geraamd resultaat voor bestemming;
- beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma; en
- geraamd resultaat na bestemming.

Tevens wordt inzicht gegeven in de incidentele baten en lasten met betrekking tot de raadsbegroting 2013.

In het totaaloverzicht zijn (ter toelichting) ook de gerealiseerde bedragen van bovengenoemde onderdelen voor het voorvorig begrotingsjaar (2011) en de ramingen van het voorgaande begrotingsjaar (2012, geactualiseerde wijzigingen tot en met mei) op basis van de programma-indeling opgenomen. Vervolgens zijn per programma, als uitwerking van de in de beleidsbegroting gegeven financiële kaders, de oorzaken voor aanmerkelijke verschillen tussen de ramingen 2013 en de ramingen van het voorgaande jaar toegelicht.

In dit onderdeel van deze begroting vindt u verder de door uw raad vastgestelde uitgangspunten voor het opstellen van de raadsbegroting 2013 terug. Op grond van artikel 19 BBV dient in dit onderdeel van de begroting tevens een berekening van het EMU-saldo te worden opgenomen. Deze berekening kunt u in de raadsbegroting 2013 echter terugvinden in Paragraaf D '*Financiering/Treasury*'.

Tenslotte zijn ter informatie in bijlage 2 '*Uitvoeringsinformatie*' de productramingen per programma opgenomen. Deze maken onderdeel uit van de zogenaamde informatie voor derden.

Uiteenzetting van de financiële positie met toelichting

De uiteenzetting van de financiële positie heeft de bedoeling de raad de informatie te verstrekken die zij nodig heeft voor een juiste interpretatie van de

begroting. De uiteenzetting van de financiële positie bestaat uit de volgende onderdelen (artikel 20 BBV):

- raming financiële gevolgen van bestaand en nieuw beleid dat in de programma's is opgenomen;
- jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- investeringen;
- financiering; en
- stand en verloop van de reserves en de voorzieningen.

Van bovengenoemde onderdelen zijn de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen apart opgenomen in de gelijknamige bijlage 1. Informatie met betrekking tot de financiering van de gemeente is terug te vinden in Paragraaf D '*Financiering / Treasury*'.

In de uiteenzetting van de financiële positie en in de meerjarenramingen zijn de gevolgen van de Voorjaarsnota 2012 opgenomen.

Bijlagen

In de bijlagen zijn specificaties opgenomen over:

- jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume;
- uitvoeringsinformatie; en
- kerngegevens gemeente Heerhugowaard.

Daarnaast is in overeenstemming met de toezegging van het college een overzicht van de bezuinigingen op de bedrijfsvoering opgenomen.

Programmplan

In dit hoofdstuk wordt per raadsprogramma een uiteenzetting gegeven van de wijze waarop en de mate waarin de doelstellingen worden gerealiseerd. Tevens treft u in dit hoofdstuk een overzicht aan van de algemene dekkingmiddelen en het bedrag voor onvoorziene uitgaven.

Programma 1. Veiligheid

Thema

Veiligheid is één van de kerntaken van de gemeente. Veiligheid is meer dan fysieke veiligheid. Het gaat ook om de sociale veiligheid: zorgen dat iedereen zich binnen en buiten veilig voelt.

Onze inwoners en hun eigendommen moeten worden gerespecteerd. Om de veiligheid te vergroten moet er een goede balans gezocht worden tussen preventie en repressie.

Context en achtergrond

Het gemeentelijk veiligheidsterrein omvat een reeks van veiligheidsonderwerpen, variërend van woonoverlast, jeugdcriminaliteit en huiselijk geweld tot brandveiligheid en crisisbeheersing. Voor de aanpak van deze thema's worden vanuit de gemeente diverse instrumenten toegepast, veelal in samenwerking met tal van partijen. Daarbij spelen zowel de publieke partijen zoals politie en justitie, als private partijen, zoals bewoners en ondernemers een rol. De gemeente heeft de regierol op dit complexe terrein: regie door sturing op de selectie en de aanpak van de maatregelen, sturing op samenwerking en nakoming van afspraken en sturing op kwaliteit en evaluatie. Uiteindelijk gaat het om een veilige woon- en leefomgeving. Burgers en organisaties leveren daaraan hun bijdrage. Hierbij is van belang dat alle schakels van de veiligheidsketen goed op elkaar aansluiten (preventie, handhaving, repressie en nazorg).

Het programma '*Veiligheid*' heeft zowel betrekking op de sociale als de fysieke veiligheid:

- Sociale veiligheid heeft betrekking op criminaliteit, ernstige vormen van overlast en subjectieve gevoelens van (on)veiligheid (een veilig gevoel).

- Fysieke veiligheid heeft betrekking op brandweezorg, verkeersveiligheid, externe veiligheid (zicht op risico's voor de omgeving van inrichtingen die omgaan met gevaarlijke stoffen) en beheersing van rampen en crises (waaronder naast de meer bekende ramptypen ook terreurdreiging en pandemieën).

Preventie en handhaving zijn belangrijke sleutelbegrippen daar waar het de veiligheid betreft.

Een belangrijk aandachtspunt, ook in 2013, betreft het terugdringen van woninginbraken. De politie wijst via perspublicaties op de risico's en hoe inbraken zijn te voorkomen. De gemeente organiseert bewonersavonden waar preventie centraal staat. Wanneer de politie tijdens rondes iets te 'ruimhartige situaties' aantreft worden de bewoners hier actief op gewezen via de zogenoemde 'witte voetjes' die worden neergelegd ten einde de bewoners te waarschuwen voor de iets te gemakkelijke toegang tot de woning. Ook wordt in 2013 aandacht besteed aan de verkeersveiligheid. In het najaar van 2012 vindt een evaluatie plaats van het gevoerde black-spots beleid. Daarbij worden ook recente ongevallencijfers betrokken. Verder wordt ook doorgedaan met het octopusprincipe. Dat voorziet in een verhoging van de veiligheid rond de basisscholen.

Brandweezorg

Een belangrijke schakel in de fysieke veiligheidszorg wordt geleverd door de brandweer. De missie van de gemeentelijke brandweer in regionaal verband luidt:

'Iedere inwoner van Heerhugowaard, Langedijk en Schermer kan overal op een adequaat niveau van brandweezorg en rampenbestrijding rekenen'.

Aangezien de brandweer Heerhugowaard ook een belangrijk onderdeel is van de brandweertzorg in de gemeente Langedijk en Schermer zijn deze ook formeel toegevoegd aan de missie van de brandweer.

In 2012 heeft het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord besloten om de brandweer formeel te gaan regionaliseren. Dit besluit vloeit voort uit de Wet Veiligheidsregio's. Voor de regionalisering is een projectplan opgesteld dat in 2013 en 2014 ten uitvoer wordt gebracht. Het streven is om de regionalisering op 1 januari 2015 afgerond te hebben. Tegelijkertijd wordt ook nog altijd gewerkt aan de optimalisering van het samenwerkingsverband met de korpsen van de gemeente Langedijk en Schermer. Dat de gemeente Schermer een fusie aan zal gaan met de gemeente Alkmaar heeft op de samenwerking met de brandweer geen effect, omdat de brandweer van Schermer op zal gaan in de regionale organisatie. De uitdaging is om de brandweerorganisatie zo vloeiend mogelijk te wijzigen waardoor het mogelijk wordt om te voldoen aan de wettelijke eisen. Vanuit het huidige financiële beeld zal dit zo efficiënt mogelijk moeten gebeuren. Of en hoe deze wijziging wordt doorgevoerd is afhankelijk van de regionale afspraken en afstemming. Het brandweerpersoneel dat nu nog in gemeentelijke dienst is, komt dan in regionale dienst.

Rampenbestrijding en crisisbeheersing

De 'klassieke' ramptypen zijn de laatste jaren uitgebreid met complexe en grootschalige dreigingen van bijvoorbeeld terrorisme en pandemieën. De rampenbestrijding ontwikkelt zich tot crisisbeheersing.

In 2012 zijn alle betrokkenen bij de gemeentelijke rampenorganisatie opgeleid en zijn alle draaiboeken geactualiseerd. Voor het jaar 2013 zijn geen bijzondere activiteiten gepland, behalve natuurlijk het reguliere onderhoud van de organisatie door opleiden en oefenen.

Sociale Veiligheid

Er wordt uitvoering gegeven aan het 'Integraal Veiligheidsplan' zoals dat is vastgesteld in 2008. Dit plan was leidend tot en met het jaar 2012. Eind 2012 wordt een nieuw integraal veiligheidsplan opgesteld met als grondslag een uitgevoerde veiligheidsanalyse. Uit deze analyse komen de vraagstukken die aandacht vragen, naar voren.

De focus voor 2013 ligt op het beleidsveld 'jeugd en veiligheid', met als thema's: jeugdoverlast, overlast door jeugdgroepen, en jeugd en alcohol- en drugsgebruik. Voor de aanpak van overlastgevende jeugd is een persoonsgerichte aanpak van belang.

Daarnaast richt de aandacht zich op criminaliteit op bedrijventerreinen en woninginbraken en overvallen. Na een daling in 2010 zijn beide weer gestegen en komen daarbij uit rond het niveau van 2009 of net daaronder. Belangrijk is om te nader te analyseren wat de oorzaak is van deze stijging en daar gericht op in te zetten om te voorkomen dat de stijgende lijn zich voortzet.

Bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid werkt Heerhugowaard regionaal nauw samen met de gemeenten in Noord-Holland Noord. Afstemming vindt plaats binnen het Programmabureau Integrale Veiligheid.

Naast diverse interventiemogelijkheden waarover de gemeente zelf beschikt, zoals handhaving van de APV, inzet van mobiele surveillances en jongerenwerkers, heeft de gemeente een belangrijke rol binnen diverse ketensamenwerkingsverbanden. De gemeente Heerhugowaard profileert zich proactief als regisseur op het gebied van complexe veiligheidsproblematiek. De afgelopen jaren is expertise ontwikkeld op het gebied van jeugdproblematiek, woningoverlast en de persoonsgerichte aanpak. De komende jaren zal deze expertise verder worden ontwikkeld in samenwerking met het Veiligheidshuis regio Alkmaar en onze buurgemeenten.

Kaderstellende beleidsnota's

- Veiligheidsregio Noord Holland Noord gemeenschappelijke regeling RB november 2003
- Verkeersveiligheidsbeleid - Duurzaam veilig fase 2 RB december 2004
- Duurzaam veilig fase 2 RB december 2004
- Cameratoezicht openbare ruimten RB mei 2006
- Bouwverordening Heerhugowaard 2006 RB december 2006
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV) 2005 versie 14 maart 2007 RB maart 2007
- Kadernota Handhaving BW december 2007
- Integraal Veiligheidsbeleid 2008 RB maart 2008
- Algemene Plaatselijke Verordening (APV) RB november 2010

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Collegedoelstelling	Wat gaan we doen		
	Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
1.1 Voorkomen van hinderlijk gedrag van overlastgevende en criminele jongeren.	Door inzet van de jongerencoach wordt getracht de overlast zo veel mogelijk preventief te beperken.	<ul style="list-style-type: none"> De jongerencoach richt zich Heerhugowaard breed op contact leggen met jongeren en het toe leiden naar scholing en/of zinvolle vrijetijdsbesteding. Handhaving door mobiele surveillance in het stadshart. De nulmeting uit 2012 geeft input voor meer gericht handelen. Integrale aanpak groepen jongeren in JIB (Jongeren In Beeld) met als resultaat dat een gedeelde analyse van de problematiek bestaat. 	
1.2 Cameratoezicht en preventief fouilleren daar waar noodzakelijk	Inzet proef met mobiele surveillance zal worden geëvalueerd, in relatie met 'Keurmerk Veilig Uitgaan'. Besluitvorming eind 2012/begin 2013, implementatie in 2013 en verder.	De 0-meting uit 2012 geeft input voor meer gericht handelen. Aandachtpunten worden benoemd en opgepakt; effecten van interventies worden meetbaar.	
1.3 Verruiming van de openingsuren van het politiebureau.	Geen nadere activiteiten. In 2010 heeft politie 'Touchscreen' geplaatst bij politiebureau waarmee ook buiten de openingstijden contact kan worden gemaakt met de politie.	Geen nader resultaat.	
1.4 Indien noodzakelijk voorkomen van ordeproblemen in aanvulling op politie-inzet.	Activiteiten gericht op het instellen van een regionaal serviceteam van veiligheidspersoneel, mogelijk als werkgelegenheidsproject.	Er is een ontwikkeling gaande om de inzet van de Boa's te verbreden. Deze verbreding van de taak van de Boa komt in plaats van een regionaal serviceteam. Dit betreft mogelijk de invulling van de handhaving op de drank- en horecawet per 1 januari 2013. De verwachting is dat medio 2013 duidelijk is of de taken van de boa's inderdaad verbreed kunnen worden en wanneer dat het geval zal zijn.	
1.5 Voorkomen van alcohol en drugsmisbruik	Door middel van het vervolg op het projecten 'alcohol, jeugd en veiligheid' wordt getracht het alcoholmisbruik onder deze groep te beperken.	De activiteiten worden uitgevoerd. Met als resultaat/ effect de verwachting dat er minder sprake zal zijn van alcohol- en drugsgebruik.	

Collegedoelstelling	Wat gaan we doen		
	Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
1.6 Verbetering opkomsttijden	Oplossingen moeten gezien worden in samenhang met de samenwerkende buurgemeenten Langedijk en Schermer en de Veiligheidsregio. Oplossingsrichtingen die binnen de gestelde begroting mogelijk zijn, zullen worden doorgevoerd.	Er wordt voortgeborduurd op in voorgaande jaren in gang gezette samenwerking tussen de brandweerkorpsen van Heerhugowaard, Langedijk en Schermer (HLS) Deze samenwerking moet leiden tot een brandweerorganisatie die kan voldoen aan de wettelijke eisen o.a. de opkomsttijden. Het onderzoek van HLS is volledig geïntegreerd in het project ' <i>Brandweer 2.0 via dekkingplan 2.0</i> '. Dit is in feite een regionaal project. De voortgang en resultaat wordt voorgelegd aan het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio.	
1.7 Aanpak ' <i>black-spots</i> '	Tenminste één ' <i>black-spot</i> ' per jaar verkeersveiliger maken.	' <i>Black-spot</i> ' Zuidtangent - Bevelandseweg/ Stationsplein verbeteren verkeersveiligheid en verkeersdoorstroming (zie 4.3C Voorjaarsnota 2012).	
1.8 Verdere aandacht verkeersveiligheid rondom de basisscholen	Afhankelijk van Evaluatie ' <i>octopusconcept</i> ' in najaar 2012, doorgaan met Octopusprojecten in 2013.	Afhankelijk van de evaluatie en de beschikbaar gestelde middelen.	

Effectindicatoren.

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie	Streefwaarden ¹⁾			
			2013	2014	2015	2016
Sociale veiligheid						
Oordeel burger over handhaving van de regels	Staat van de gemeente	6,2				
Gemiddeld rapportcijfer gegeven door geënquêteerde inwoners van HHW in relatie tot het begrip "Veiligheid"	Wijkmonitor	6,9	7		7	
% inwoners dat de jongerenoverlast in de wijk als groot probleem ervaart	Wijkmonitor	14%	max.15%		max. 15%	
% inwoners dat de overlast van omwonenden in de wijk als groot probleem ervaart	Wijkmonitor	5%	5%		5%	
% inwoners dat het vandalisme in de wijk als groot probleem ervaart	Wijkmonitor	11%	15%		15%	
% inwoners dat probleem snelheidsovertredingen groot noemt	Wijkmonitor	31%	31%		31%	
% inwoners dat zich wel eens onveilig voelt	Wijkmonitor	37%	max. 20%		max. 20%	
% inwoners dat tevreden is over de veiligheid in Heerhugowaard	GGD	73%			80%	
% van de norm opkomsttijden	Richtlijn brandweezorg	37% ²⁾	80%	80%	80%	
Fysieke veiligheid						
% van de huizen dat tenminste één werkende rookmelder in huis heeft	Omnibusonderzoek	73%	90%		90%	
Aantal ernstige ongevallen met ziekenhuisopname tot gevolg	Rapportage WB	24				
Aantal ongevallen met dodelijke afloop		2				

Aanpassing van de streefwaarden heeft veelal financiële gevolgen.

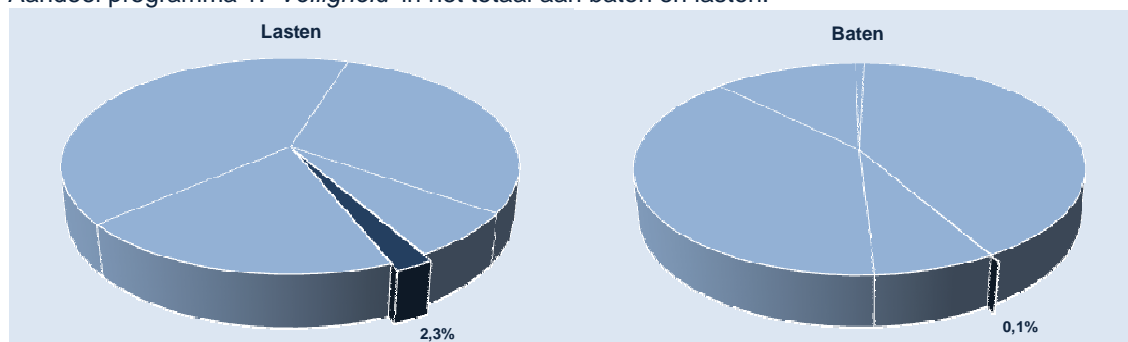
¹⁾ Uitgangspunt is dat de streefwaarden worden opgenomen voor de jaarschijf waarin de meting plaatsvindt.

²⁾ De wet Veiligheidsregio's schrijft voor om een opkomsttijd te halen van 100%. Het nieuwe dekkingsplan van de Veiligheidsregio moet hier in gaan voorzien. Het is de verwachting de realisatie van dit streefcijfer enkele jaren zal gaan duren.

Wat mag het kosten?

	Bedragen x€ 1000		
Programma 1. Veiligheid	2011	2012	2013
Lasten	3.364	3.424	3.459
Baten	102	80	80
Primaire Raming	-3.262	-3.344	-3.379
Effecten voorjaarsnota			-23
Actualisering begroting			0
Saldo programma			-3.402

Aandeel programma 1. 'Veiligheid' in het totaal aan baten en lasten.

Programma 2. Stedelijk beheer

Thema

Heerhugowaard heeft de afgelopen jaren veel (nieuwe) voorzieningen gerealiseerd. De uitdaging voor de komende jaren zal met name gericht zijn op het in stand houden en het beheren van al deze voorzieningen. Ook het groot onderhoud in de wijken heeft geleid tot een duidelijk zichtbare kwaliteitsimpuls. Het op peil houden van de voorzieningen en openbare ruimte vormt een belangrijke basis voor de toekomst van onze gemeente.

Programma 2 'Stedelijk Beheer' omvat in beginsel de taken van de sector Stadsbeheer, zoals bijvoorbeeld: onderhoud wegen, reiniging, groenbeheer, waterbeheer etc. Maar ook het beheer van de onderwijsvoorzieningen en het vastgoedbeheer.

Naast het onderhoud van veel zichtbare voorzieningen valt binnen dit programma ook de opdracht om de voorzieningen zo efficiënt mogelijk te laten gebruiken.

Context en achtergrond

Onderhoud

Voor het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen 2013 verwijzen wij naar paragraaf C 'Onderhoud Kapitaalgoederen'.

Mogelijkheden bezien met betrekking tot de aanpak boomziekten Huygenhoekring en Zuidwijkring;

In 2013 zal in de Voorjaarsnota de mogelijkheden voor de aanpak van de boomziekten in Zuidwijk en Huygenhoek aan uw raad worden voorgelegd.

In paragraaf B Weerstandvermogen is met het toegenomen risico voor boomziekten vooruitlopend hierop rekening gehouden.

Mogelijkheden bezien met betrekking tot de aanpak van de Middenweg Zuid;

Mogelijke oplossingsrichtingen voor de herinrichting van de Middenweg-Zuid inclusief vervanging van de bomenrijen zullen in 2013 worden gepresenteerd.

Duurzame inkopen en ontwikkelen

Uitgangspunt is het streven naar 100% duurzaam inkopen. Vanuit het Agentschap NL hebben wij het bericht ontvangen dat wij 100% duurzaam inkopen. Ook het efficiënt gebruik van voorzieningen zal op duurzame principes plaatsvinden. Tevens zullen de mogelijkheden verder worden verkend van de zogenaamde 'social return' bij aanbestedingstrajecten. Via de nieuwe en herziene bestemmingsplannen zal het duurzaam ontwikkelen nader worden vormgegeven.

Parkeren

Het betaald parkeren binnen het Stadshart is gebaseerd op het door de Raad vastgestelde beleidsplan 'Stadshart' (oktober 2002). De tarieven worden periodiek vastgesteld in de verordening 'Parkeertarieven'. In het voorjaar van 2013 vindt een evaluatie van de parkeertarieven plaats.

Samenwerking

Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk hebben de intentie uitgesproken om de mogelijkheden tot samenwerking te onderzoeken op het gebied van dagelijks beheer en onderhoud van de openbare ruimte, reiniging en afvalinzameling.

In 2013 zal ook verdere verkenning plaatsvinden van de mogelijkheden tot samenwerking in de waterketen met het Hoogheemraadschap Hollands

Noorderkwartier en de andere gemeenten in Noord-Kennemerland Noord. Van een aantal onderdelen zal eind 2012 bekend zijn waarop de samenwerking in 2013 gestalte zal krijgen.

Verkenning effecten aangekondigde Omgevingswet;

Door het samensmelten van vele tientallen wetten en regelingen in de nieuwe omgevingswet zullen de uitvoeringsmaatregelen van de nieuwe wet complex zijn. De omvang en het effect van de nieuwe wet op de gemeentelijke organisatie zullen in 2013 nader worden verkend.

Zwemwaterkwaliteit park van Luna;

Het beheer en onderhoud van het Park van Luna wordt verzorgd door het Recreatieschap Noord Holland en het Hoogheemraadschap. De gemeente is alert op de uitvoering van het beheerplan dat voor het onderhoud van het Park van Luna in samenspraak met de beherende instanties is opgesteld.

Kaderstellende beleidsnota's

• Fietsplan HAL	RB oktober 2002	
• Betaald parkeren als onderdeel van het beleidsplan Stadshart	RB oktober 2002	
• Plaatsing herdenkingstekens in de openbare ruimte	RB februari 2003	
• Terrassenbeleid (geactualiseerd in 2012)	RB juni 2003	
• Aanpak hondenoverlast	RB november 2004	
• Parkeerbeleid	RB maart 2005	
• Geactualiseerd meerjarenplan groot onderhoud openbare verlichting 2005 - 2065	RB oktober 2005	
• Categorisering fiets- en voetpaden ten behoeve van verlichting	RB mei 2006	
• Beheerplan openbare ruimte (IBOR-plan)	januari 2007 (t.k.a.)	
• Beheerplan bewust ontwerpen		januari 2007 (t.k.a.)
• Gebruik bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud van verhardingen		RB januari 2008
• Europese Kaderrichtlijn 'Water'		RB juni 2008
• Afvalbeleidsplan 2008 – 2012 (actualisatie in 2012)		RB juni 2008
• Beëindiging gebruik bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud van openbaar groen		RB januari 2009
• Groot onderhoud wijken		RB juni 2009
• Dierenwelzijn		RB maart 2009
• Groenbeleidsplan 2010 - 2015		RB maart 2010
• Startnotitie integrale gebiedsgerichte aanpak		RB oktober 2010
• Verloop reserve 'Beheer en Sociale Structuur' in relatie tot NBK 1 en NBK 2, groot onderhoud wijken en Stad van de Zon.		RB november 2010
• Wijkvisie Rivierenwijk 2025		RB januari 2011
• Visie 2011 - 2020 (incl. het beleidsplan 2011-2015 en de verordeningen) begraafplaatsen Heerhugowaard		RB januari 2011
• Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) 2011 - 2015		RB januari 2011
• Speelruimtebeleidsplan 2011 - 2016		RB maart 2011
• Betaald parkeren		finitie bedrij
• Beleid uitgifte openbaar groen		RB mei 2011
• Beleidsplan Openbare Verlichting 2012 - 2016		RB november 2011
• Beleidsplan Sneeuw- en gladheidbestrijding 2011 - 2016		RB november 2011
• Integraal Huisvestingsplan Onderwijs		RB juni 2012

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Collegedoelstelling		Wat gaan we doen		
		Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
2.1	Beheersbaar blijven van onderhoud wijken binnen het beschikbare budget.	Jaarlijks vindt bij het opstellen van de reservekeeper actualisatie van budgetten groot onderhoud plaats in relatie tot het verloop van de reserve 'Beheer en sociale structuur'.	Is onderdeel van de actualisering van de Reservekeeper. Realisatie groot onderhoud wijken conform de door de raad vastgestelde planning.	RB2010-120 d.d. 11 november 2010
2.2	Meer openbaar groen door inruil van openbare verharding en met meer variatie in de wijken	Bij de herinrichting van bestaande wijken en nieuwe wijken worden de mogelijkheden hiertoe direct meegenomen.	Bij herinrichting van de wijken mogelijkheden bezien tot het inruilen van openbare verharding naar groen.	Onderdeel groot onderhoud wijken, maar ook van de bezuinigingen. Streven is om groen zoveel mogelijk te behouden.
2.3	Donkere plekken in de wijken in kaart brengen en eventueel voorzien van extra energiezuinige verlichting	Het in kaart brengen van donkere plekken in de wijken wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan de herinrichting van de wijken. Aanbrengen van energiezuinige verlichting	In het kader van Groot Onderhoud Wijken en reguliere onderhoud/ klachtenafhandeling worden knelpunten aangepakt met als doel minder donkere plekken in de gemeente en een groter gevoel van veiligheid onder de inwoners van Heerhugowaard. Bij aanleg van nieuwe verkeersaders wordt dimbare openbare verlichting toegepast.	Binnen bestaand beleid met voldoende aandacht voor het oplossen van knelpunten.
2.4	Beleid verstrekken kapvergunningen beeldbepalende bomen.	Afgerond in 2011.	Gerealiseerd in 2011 (RB2011105).	Lijst beeldbepalende bomen
2.5	Duurzaam ontwikkelen	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik energiebesparende maatregelen en toepassen duurzame (energie) voorzieningen Aanpak Rivierenwijk; van 'bloemkoolwijk' naar 'zonnebloemwijk'. 	Via de inrichtingsplannen van de nieuwe en bestaande wijken zal het duurzaam ontwikkelen worden vormgegeven.	Duurzaam inkopen conform uitgangspunten Agentschap.nl. In combinatie met groot onderhoud
2.6	Bij herinrichting van wijken meer aandacht voor trapveldjes en de kwaliteit verblijfs-, ontmoetings- en speelgebied	Via een inspraak- en communicatieplan worden de inwoners betrokken bij de herinrichting van de wijken.	Binnen beschikbare middelen bestaande voorzieningen in stand houden/uitbreiden middels inpassing/uitbreiding informele speelruimte.	Binnen bestaand budget groot onderhoud spelen
2.7	Verminderen van afvalstroom en betere afvalscheiding	Continu aandacht voor verbeteringen. Eind 2012 wordt een nieuw afvalbeleidsplan vastgesteld. In 2013 zal de uitvoering van het nieuwe afvalbeleidsplan ter hand worden genomen.	Scheidingspercentage afval 59%.	

Collegedoelstelling		Wat gaan we doen		
		Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
2.8	Minimale parkeernorm van 1,8 (inclusief parkeren op eigen erf)	Bij herinrichting van de wijken worden eventuele parkeerplaatstekorten zoveel als mogelijk opgelost.	De parkeernorm wordt per herinrichting afgestemd met de bewoners.	
2.9	Onderzoek naar andere wijze van betaald parkeren in het Stadshart, mogelijk met een gratis periode.	<ul style="list-style-type: none"> Afgerond in 2010 en 2011. Evaluatie in voorjaar 2013 (start in najaar 2012) 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd in 2010 (RB2010091) en in 2011 (RB2011034). Onderdeel van de Voorjaarsnota 2013. 	
2.10	Maatwerk leveren bij verkoop stukjes gemeenteground (openbaar groen).	Bij de uitvoering van groot onderhoudswerkzaamheden en de herinrichting van wijken wordt via maatwerk de verkoop van stukjes gemeenteground mogelijk gemaakt.	Maximaal meewerken aan de verkoop van snippergroen.	<ul style="list-style-type: none"> Conform de door de Raad vastgestelde raadsaders.
2.11	Opnemen van onderhoud openbaar groen in werkgelegenheids-, re-integratie- en resocialisatieprojecten.	Jaarlijks wordt een gedeelte van uit te voeren onderhoudswerkzaamheden gegund aan het WNK.	In 2013 wordt 50% van al het schoffelwerk aan WNK gegund. Dit is de maximale hoeveelheid die het WNK aankan in 2013.	Basis blijft juiste prijs- en kwaliteitsverhouding
2.12	Evaluatie markten.	Afgerond in 2012.	Gerealiseerd (Voorjaarsnota in 2012).	

Effectindicatoren

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie	Streefwaarden ¹⁾			
			2013	2014	2015	2016
<i>Wegen, straten en pleinen</i>						
% tevredenheid	Wijkmonitor	80%	80%		80%	
<i>Fietspaden</i>						
% tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	87%	90%		90%	
<i>Trottoirs</i>						
% tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	79%	80%		80%	
<i>Openbare verlichting</i>						
% tevredenheid (aanwezigheid)	Wijkmonitor	88%	90%		90%	
% tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	94%	95%		95%	
<i>Waterkering / afwatering / landaanwinning</i>						
% tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	70%	70%		70%	
<i>Onderhoud bermen en wegsloten</i>						
% tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	73%	70%		70%	
<i>Speelvoorzieningen</i>						
% tevredenheid (aanwezigheid)	Wijkmonitor	56%	60%		60%	
% tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	57%	70%		70%	
<i>Openbaar groen</i>						
% tevredenheid (aanwezigheid)	Wijkmonitor	77%	70%		70%	
% tevredenheid (onderhoud)	Wijkmonitor	76%	70%		70%	
<i>Inzameling huishoudelijk afval</i>						
% tevredenheid met betrekking tot het scheiden van afval	Burgerpanel	86% (2010)	85%		85%	
Scheidingspercentage nuttige toepassing huishoudelijk afval	Intern rapport	59%	59%		59%	

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie	Streefwaarden ¹⁾			
			2013	2014	2015	2016
<i>Riolering</i>						
Aantal klachten riolering	Meldingen Punt (KCC)	Telefonisch Informatie 570 ²				

Voor zover de streefwaarden niet zijn overgenomen uit door de raad vastgestelde beleidsnotities zijn de in de tabel opgenomen streefwaarden indicatief. Aanpassing van de streefwaarden heeft veelal financiële gevolgen.

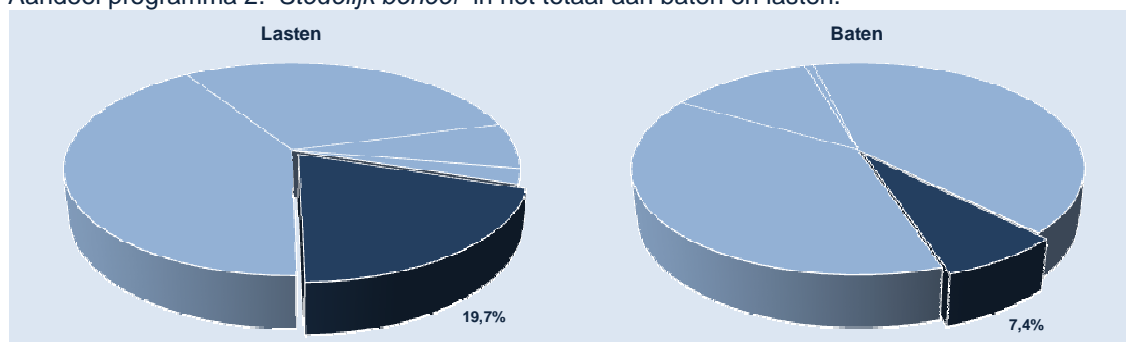
¹⁾ Uitgangspunt is dat de streefwaarden worden opgenomen voor de jaarschijf waarin de meting plaatsvindt.

²⁾ Ongeveer de helft gaat om verstopte kolken, gevolgd door verstoppingen huisaansluitingen en storing pers/drukriolering. In veel mindere mate (10 à 20 keer) gaat het om water in kruipruimte, stankoverlast binnen/buiten de woning en deksels brandkolken/inspectieputten.

Wat mag het kosten?

	Bedragen x€ 1000		
Programma 2. Stedelijk beheer	2011	2012	2013
Lasten	27.857	27.927	29.814
Baten	10.929	10.735	10.903
Primaire Raming	-16.928	-17.192	-18.911
Effecten voorjaarsnota			-28
Actualisering begroting			126
Saldo programma			-18.813

Aandeel programma 2. 'Stedelijk beheer' in het totaal aan baten en lasten.

Programma 3. Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving

Thema

Dit thema bevat onder meer de werkgebieden 'Stadsontwikkeling', 'Verkeers- en vervoersbeleid', 'Ruimtelijke ordening', 'Woonbeleid', 'Economische zaken' en 'Grondexploitaties'. Onderwerpen die van levensbelang zijn voor de ontwikkeling van de vitale stad Heerhugowaard.

De ruimtelijke economische kaart van Heerhugowaard laat een mix zien van ontwikkeling in nieuwe uitleggebieden (De Draai, Broekhorn, De Vork en afronding Heerhugowaard-Zuid) en de zogenaamde binnenstedelijke gebieden. De wens om ook binnenstedelijk bij het Stationsgebied te ontwikkelen kent meerdere beweeggronden. Ze zijn van cruciaal belang voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van onze stad. En daarbij hoort ook een goede verkeers- en vervoersstructuur, voor de auto, maar tevens met aandacht voor de fiets. En niet te vergeten: de sociale structuren voor onze inwoners van alle wijken.

Context en achtergrond

In de 'Stadsvisie' en het 'Structuurbeeld' (structuurvisie) voor de periode tot 2015, die in 2002 respectievelijk 2004 door de raad zijn vastgesteld, staat aangegeven dat de Heerhugowaarders de dorpse waarden van Heerhugowaard willen behouden, maar dan wel met stedelijke voorzieningen. In 2011 zijn beide stukken de basis geweest voor de nieuwe structuurvisie 2020. De realisatie van de stedelijke voorzieningen is in volle gang en voor een deel afgerond. Hiermee is het eindpunt nog niet bereikt. Het op peil houden van de stedelijke voorzieningen in een tijd van economische onzekerheid staat voor deze raadsperiode centraal, om er voor te zorgen dat het voorzieningenniveau passend blijft voor de huidige en toekomstige inwoners. Dit betekent dat naast de afronding van het reeds in de vorige raadsperiode in gang

gezette voorzieningenpakket op stedelijk niveau ook verbetering van de verkeersdoorstroming, instandhouding van onderwijs-, gezondheid- en welzijnvoorzieningen en, daar waar kansen zich voordoen, optimalisatie en herontwikkeling van het agrarisch gebied aan de orde zijn.

Heerhugowaard is in de afgelopen 20 jaar sterk gegroeid: van Butterhuizen tot en met Stad van de Zon, en van De Zandhorst tot Beveland. Het voorzieningenniveau is in relatie met de groei op veel fronten aangepast en fors gestegen. Op het gebied van onderwijs, cultuur, sport, welzijn, recreatie en infrastructuur zijn er grote stappen gezet.

De opgave voor de komende jaren is dit voorzieningenniveau te handhaven, en daar waar mogelijk verder te verbeteren. Dit is geen sinecure, vanwege de onzekere economische omstandigheden en de daarmee gepaard gaande veranderende financiële omstandigheden. Het betekent dat we voortdurend moeten afwegen of nieuwe investeringen (met bijbehorende beheerlasten) autonoom doorgang kunnen vinden, of dat we een combinatie moeten zoeken met veranderingen in bestaande voorzieningen. Zeker omdat een aantal oudere voorzieningen op de rol voor groot onderhoud staan, zullen deze afwegingen de komende periode aan de orde zijn.

Ontwikkeling op de woningmarkt: herstel of niet?

De groei van de afgelopen twee decennia heeft plaatsgehad in tijden van sterke economische groei en ruime financiële markten. Inmiddels zijn de internationale omstandigheden drastisch gewijzigd, wat onder andere zeer grote niet of nauwelijks lokaal te beïnvloeden effecten heeft op de woningmarkt. De nieuwe hypotheekregels van banken, de onduidelijkheid over de hypotheekrente, de onzekerheid over de waardevastheid van woningen etc. zorgen ervoor dat de woningmarkt sterk onder druk staat. Door de omstandigheden moeten we in de betreffende grondexploitaties scherp sturen op de

factoren prijs, programma en planning waarbij de lange termijn effecten (bijvoorbeeld het kwaliteitsniveau) van bijsturing ook nadrukkelijk in beeld moeten blijven. Terugkeer naar de situatie van enkele jaren geleden is zeer onwaarschijnlijk en onzeker is of de woningmarkt zich op korte termijn enigszins herstelt. De effecten op de ontwikkel- en doorlooptijd van nieuwbouwlocaties zijn onzeker en vragen om voortdurende aandacht.

Effecten op leges

De onzekerheid over de woningmarkt en de algemene economische situatie werkt door in de betrouwbaarheid en houdbaarheid van de nieuwbouwprognoses (woningbouw en bedrijvenvestigingen). De in de begroting te ramen legesinkomsten zijn deels gebaseerd op die prognoses en dus afhankelijk van beslissingen en ontwikkelingen waar we lokaal niet of nauwelijks invloed op hebben.

Duurzame leefomgeving

Heerhugowaard behoort in Nederland tot de kopgroep van duurzame gemeenten. Als ontwikkelende en groeiende gemeente blijft het belangrijk om voorop te lopen als het gaat om duurzaamheid.

Het is heel bijzonder dat dit binnen de gemeente zowel door de raad als door de organisatie zeer breed wordt gedragen. Hoewel duurzaamheid een breed begrip is geworden en ook als zodanig binnen onze gemeente wordt opgevat ligt bij ons een grote nadruk op zogenaamde CO₂-beperkende projecten. In 2030 willen wij als gemeente CO₂-neutraal zijn. Hier werken wij aan op basis van het door de raad in juni 2012 vastgestelde beleidsdocument '*Programma duurzaamheid 2012 - 2015*'.

Regionale uitvoeringsdienst (RUD)

Na een jarenlange voorbereiding krijgen we in 2013 daadwerkelijk te maken met (effecten van) de vorming van de RUD. Heerhugowaard draagt de basistaken uit de '*packagedeal*' over. Aan de RUD vorming verbinden we de

voorwaarde van een terugverdiendtijd van 5 jaar voor de aanloopkosten en een efficiencyvoordeel van 8% vanaf 2017.

Invoering omgevingswet

De voortgang op dit dossier en dus ook de effecten ervan zijn onzeker.

Uitwerking effecten sportbesluit

De gevolgen van het invoeren van het sportbesluit zijn inmiddels in beeld gebracht en het college heeft besloten om het sportbesluit in te voeren. Het sportbesluit heeft als grootste voordeel het transparant en uniform maken van de afspraken tussen gemeente en de sportverenigingen. De mogelijke organisatorische effecten van het sportbesluit op de beheer- en onderhoudskant van de sportaccommodaties is in 2013/2014 onderwerp van nadere studie en uitwerking. Dit heeft mogelijk gevolgen voor een deel van het gemeentelijk vastgoed.

Kaderstellende beleidsnota's

Bestemmingsplan Heerhugowaard-Zuid	RB 2001
Structuurplan De Draai 2002	RB 2002
Stadsvisie Heerhugowaard, stad van Kansen	RB juni 2002
Structuurplan Heerhugowaard 2005 - 2015	RB januari 2004
Structuurbeeld Heerhugowaard 2015, inclusief bouwstenen:	RB februari 2004
Hoofdwegenstructuur Heerhugowaard Herzien	RB februari 2004
Woningbehoefte ontwikkeling	RB februari 2004
Structuurvisie Heerhugowaard	
Nota Wonen, Welzijn & Zorg (WWZ) - Thuis zijn in De Waard	RB april 2005
Bestemmingsplan De Vork	RB mei 2005
Aanpak binnenstedelijke locaties	RB september 2005
Regionale woonvisie	RB januari 2006

Regionale bereikbaarheidsvisie, deel A	RB maart 2006	Visie Hugo-Oord e.o.	RB juni 2009
Milieuprogramma 2006	RB april 2006	Kadernota ontwikkelingsvisie voor de linten in het zuidelijk deel van Heerhugowaard	RB oktober 2009
Kadernota Brede School	RB mei 2006	Meerjarenontwikkelingsprogramma ISV 2010 - 2014 (ISV3)	RB april 2010
Gebiedsvisie Voorzieningen gebied 2	RB juni 2007	Beleidsnota Externe veiligheid	RB juni 2010
Beleidsnota Wonen Heerhugowaard 2007 - 2015	RB oktober 2007	Erf Goed; archeologie in Heerhugowaard	RB juni 2010
Plan wonen	RB november 2007	Verloop <i>reserve 'Beheer en sociale structuur'</i> in relatie tot NBK1, NBK2, Stad van de Zon en groot onderhoud wijken	RB november 2010
Kadernota Handhaving	BW december 2007	Actualisatie NBK 1 en 2	RB juni 2011
Regioakkoord West-Frisiaweg	RB januari 2008	Masterplan voorzieningen 2010 - 2025	RB september 2011
Strategisch Beleidskader van het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP)	RB februari 2008	Bestemmingsplan De Draai	RB september 2011
Beleidsplan Duurzame Ontwikkeling 2008 - 2012	RB maart 2008	Structuurvisie Heerhugowaard 'Stad van Kansen' 2020	RB september 2011
Nota Grondbeleid	RB juni 2008		
Bestemmingsplan Broekhorn	RB juni 2008		
Kadernotitie De Vork	RB september 2008		
Bestemmingsplan Oosttangent langs Waarderhout	RB maart 2009		
Nota grondprijnsbeleid	RB mei 2009		

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Collegedoelstelling	Wat gaan we doen		
	Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
3.1 Ontwikkeling huisvesting voor verschillende doelgroepen.	<ul style="list-style-type: none"> Aandacht voor jongerenhuisvesting met verschillende financieringsmogelijkheden om de toegankelijkheid van de woningmarkt te vergroten. Ontwikkeling seniorenhuisvesting op maat in combinatie met zorg om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen. Ontwikkeling Wonen Welzijn Zorg complexen; Hugo-Oord, Arboretum, 	<ul style="list-style-type: none"> Geactualiseerd woonbeleid. De veranderende financiële verhouding tussen het vastgoeddeel en het zorgdeel zorgen voor een gedeeltelijke heroriëntatie van op deze gebieden werkzame instellingen. Dit leidt onder andere tot een heroverweging van de plannen voor Hugo Oord. Het streven is met betrokken partijen binnen vernieuwende verhoudingen en rolverdelingen te komen tot de ontwikkeling van een woonservicezone. 	Instellingen / initiatiefnemers zijn afhankelijk van geboden financieringsmogelijkheden door geldverstrekkers.
3.2 Ontwikkeling van Heerhugowaard als fietsstad	<ul style="list-style-type: none"> Goede fiets- en loopverbindingen in nieuwe woonwijken realiseren. Stimuleren gebruik openbaar en stadsvervoer. Stimuleren gebruik duurzame fiets. Realisatie fietstunnels onder N242. Vorbereiden verkeerstunnel onder spoor Zuidtangent. 	<ul style="list-style-type: none"> Fietsplan HAL 2002 is vrijwel uitgevoerd; doelstellingen sluiten daar nog bij aan. Toename gebruik HUGO-hopper. Realisatie fietsbrug Stationsweg - Broekhorn. Vorbereidingskrediet voor planvorming tunnel Zuidtangent, daarna planvorming starten 	Beschikbaarstelling voorbereidingskrediet.
3.3 Behouden van de in Heerhugowaard gerealiseerde voorzieningen.	Jaarlijkse actualisering 'NBK 1 en 2' en Reserve 'Beheer en sociale structuur'	Toekomstbestendig en integraal financieel kader.	
3.4 Realisatie van een bij Heerhugowaard passend rouwcentrum	Planontwikkeling door externe partij, in combinatie met crematorium	Realisatie voorziening aan de Krusemanlaan.	

Collegedoelstelling	Wat gaan we doen		
	Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
3.5 Realisatie van de doelstellingen uit het beleidsplan 'Duurzame ontwikkeling 2012 - 2015'	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek naar mogelijkheden zonnepanelen gemeentehuis en brandweerkazerne. Woonlasten omlaag door energiebesparende maatregelen en het toepassen van duurzame energievoorzieningen. Particuliere wooneigenaren stimuleren mee te doen aan energiemaatregelen. Uitvoering jaarplan 'Duurzaamheid'. 	<ul style="list-style-type: none"> Realisatie beoogd in 2013. Collectieve inkoop zonnepanelen; actie in juni 2012 gestart. Voor 2013 nog geen concrete resultaten te benoemen. Vastgesteld programma duurzaamheid Heerhugowaard 2012 - 2015 op het gebied van duurzaamheid inclusief een eenduidige en transparante monitor voor Heerhugowaard. In de bestuursrapportages wordt gerapporteerd op de voortgang van het programma. 	<ul style="list-style-type: none"> Middelen voor uitvoering worden beschikbaar gesteld. Middelen voor uitvoering worden beschikbaar gesteld vanuit reserve 'Duurzaamheid'.
3.6 Faciliteren in een zo volledig mogelijk onderwijsaanbod waarbij een goede huisvesting essentieel is	<ul style="list-style-type: none"> Onderzoek naar dekking ten behoeve van nieuwbouw Huygenscollege aan Middenweg Vorbereiding, start bouw en voltooiën energieneutrale school Huygenscollege / Polsstok aan Umbriëllaan 	<ul style="list-style-type: none"> Haalbaarheidsonderzoek is afgerond; dekking is PM opgenomen in Voorjaarsnota 2012. Komt bij besluitvorming over jaarstukken 2012 opnieuw op raadsagenda. Oplevering vierde kwartaal 2012 In gebruikname 2013. 	
3.7 Intensiveren maatschappelijke participatie van jongeren tot 27 jaar met een bijstandsuitkering en jongeren met een beperking	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met ROC's en het bedrijfsleven zorgen voor voldoende stageplekken. Aanbieden van leerwerktrajecten aan jongeren tot 27 jaar in de bijstand. 		

Collegedoelstelling	Wat gaan we doen		
	Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
3.8 Ontwikkeling nieuwe uitleggebieden: <ul style="list-style-type: none"> • De Draai • Broekhorn • Afronden Heerhugowaard-Zuid 	<ul style="list-style-type: none"> • Afronden bouwrijpmaken en start bouw woningen eerste fase. • Bouwrijpmaken. • Afronden plandeel 2; bouwen plandeel 4 langs Oosttangent, bouw plandeel 3 eerste fase. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bouwactiviteiten in De Draai, eerste paal medio 2012 van fase 1B, in 2013 fase 1A. • De ontwikkelaar (Bouwfonds) start met de uitvoeringswerkzaamheden voor het Havenkwartier en De Lusthof, de provincie Noord-Holland met de reconstructie van de kruising N242-Zuidtangent. • Laatste blokken grachten gestart • Timpaan in 2013 opgeleverd, bouw overige bouwvelden plandeel 4, deel A (langs Oosttangent) gestart / opgeleverd, afhankelijk van voortgang woningverkoop. • Derde, vierde kwartaal 2012 eerste oplevering woningen, Eerste en tweede kwartaal 2013 tweede fase Tuinen van Luna opgeleverd. Tweede helft 2013 start fase 3, afhankelijk van voortgang woningverkoop. 	

Collegedoelstelling	Wat gaan we doen		
	Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
3.9 Ontwikkeling binnenstedelijk gebied: <ul style="list-style-type: none"> Stationsgebied 	<ul style="list-style-type: none"> Vorbereiden en vaststellen structuurvisie. 	<ul style="list-style-type: none"> Gerealiseerd en vastgesteld derde kwartaal 2012. In 2013 start voorbereidingen onderdoorgang. Reconstructie kruising N242 / Zuidtangent door provincie Noord-Holland. Gemeente bereidt onderdoorgang onder de spoorlijn voor. Verdere uitwerking van uitvoeringsstrategie Stationsgebied op basis van de vastgestelde structuurvisie Stationsgebied. 	
<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkeling Hugo Oord e.o. 	<ul style="list-style-type: none"> Faciliteren start bouw. 	<ul style="list-style-type: none"> De recente veranderende financiële verhouding tussen het vastgoeddeel en het zorgdeel zorgen voor een gedeeltelijke heroriëntatie van op deze gebieden werkzame instellingen. Dit leidt onder andere tot een heroverweging van de plannen voor Hugo Oord. We streven ernaar met betrokken partijen binnen vernieuwende verhoudingen en rolverdelingen te komen tot de ontwikkeling van een woonservicezone. Of dit leidt tot start bouw in 2013 is op dit moment onzeker. 	

Effectindicatoren

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie (2011)	Streefwaarden			
			2013	2014	2015	2016
Verbeteren hoofdverkeersinfrastructuur gemeente Ring rond Heerhugowaard over 4 jaar klaar	'Structuurbeeld 2005 - 2015'		Verbeteren van de bereikbaarheid. Snelle aan- en afvoer van verkeer (stroomfunctie).			
Oosttangent		realisatiefase	realisatiefase	nazorgfase		
Westfrisiaweg		ontwerpfase	realisatiefase	realisatiefase	nazorgfase	
Ontwikkelen van De Draai en De Vaandel	'Structuurbeeld 2005 - 2015'		Voorzien in woningbehoefte van de eigen inwoner en het creëren van extra werkgelegenheid.			
De Draai fase 1.		realisatiefase	realisatiefase	nazorgfase		
De Draai fase 2.		ontwerpfase	realisatiefase	realisatiefase	nazorgfase	nazorgfase
De Draai fase 3.		ontwerpfase	ontwerpfase	realisatiefase	realisatiefase	realisatiefase
De Draai fase 4.		ontwerpfase	ontwerpfase	ontwerpfase	realisatiefase	realisatiefase
De Draai fase 5.		ontwerpfase	ontwerpfase	ontwerpfase	ontwerpfase	ontwerpfase
De Vaandel		realisatiefase	realisatiefase	realisatiefase	realisatiefase	realisatiefase
De Noord 1e fase		nazorgfase				
De Noord 2e fase		realisatiefase	realisatiefase	nazorgfase		
Broekhorn		ontwerpfase	realisatiefase	realisatiefase	realisatiefase	realisatiefase
Windmolens HHW-zuid	nazorgfase					
Afmaken Stadshart	'Structuurbeeld 2005 - 2015'		Stedelijke voorzieningen in het Stadshart met als doel huidige en nieuwe Heerhugowaarders aan de gemeente te binden.			
Stadshart - stadsterras		nazorgfase	nazorgfase			
Stadshart - Albert Hein						
Stadshart - parkeergarage Zuidtangent						
Stadshart - horecaplein		nazorgfase				
Stadshart - koraallocatie	ontwerpfase					

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie (2011)	Streefwaarden			
			2013	2014	2015	2016
Afmaken Heerhugowaard-Zuid						
Plandeel 1, Stad van de Zon		nazorgfase				
Plandeel 2, Stad van de Zon		nazorgfase				
Plandeel 3, Stad van de Zon		realisatiefase	realisatie en nazorgfase			
Plandeel 4, Stad van de Zon		realisatiefase	nazorgfase			
Antonia Korvezeetuin		nazorgfase				
Geen grootschalige bouw realisatie van De Draai	'Structuurbeeld 2005 - 2015'		Verenigen van dorpse waarden met stadse waarden. Echter: landelijk gebied blijft landelijk en open.			
Integraal verkeers- en vervoersplan opstellen	'Gemeentelijk Verkeer en vervoerplan'(GVVP)		Het aanbieden van een kwalitatief hoogwaardige leefomgeving. De kwaliteit wordt binnen aanvaardbare normen gewaarborgd of gebracht.			
Leefbaarheid		7,3 (2010)				
Bereikbaarheid						
Gemotoriseerd verkeer: geen files op aansluiting met het provinciale wegennetwerk tijdens spitsperiode						
Fiets: % verplaatsingen op fiets binnen Heerhugowaard		45% (2010)				
Realiseren minimaal twee 'Brede school' concepten	Kadernota 'Brede School'		Beoogd maatschappelijk effect: <ul style="list-style-type: none"> De samenwerking tussen meerdere instellingen en meerdere disciplines als een permanente en onmisbare schakel bij het voorkomen, signaleren en oplossen van problemen van kinderen en hun omgeving. 			
De Draai		initiatiefase	ontwerpfase			
Molen & Rivierenwijk		ontwerpfase	ontwerpfase			
Schilderswijk		ontwerpfase	ontwerpfase			
de Horst		nazorgfase				
Bevorderen en instand houden peuterspeelzaalwerk, kinderdagverblijven en voor- en naschoolse kinderopvang						
Visie agrarisch gebied		realisatiefase				

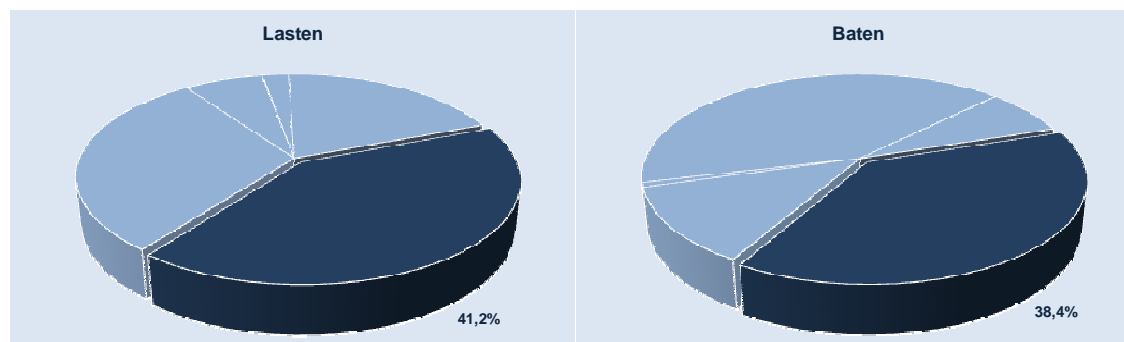
Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie (2011)	Streefwaarden			
			2013	2014	2015	2016
% CO2 neutraliteit van de gemeente		15%	18%	20%		
Duurzame ontwikkeling van de Draai en de Vork			Energie neutrale gemeente rond 2030			
CO2 neutraal ontwikkelen nieuwbouw De Draai, De Vork, Broekhornpolder:	'Beleidsplan duurzame ontwikkeling 2008 - 2012 (DB 5)'		Op projectniveau specifieke doelstellingen en maatregelen op basis van vaste duurzame uitgangspunten, met ruimte voor nieuwe oplossingen binnen de project- en systeemgrenzen.			
<ul style="list-style-type: none"> 30-40% energiezuiniger ten opzichte van voor januari 2011 geldende landelijke norm en in resterende energievraag te voorzien met lokaal opgewekte duurzame energie. 						
Duurzaamheid inbedden in alle ruimtelijke plannen			Energie neutrale gemeente rond 2030			
Duurzaam bouwen paragraaf in 90% bestemmingsplannen en in bouwverordening	'Beleidsplan duurzame ontwikkeling 2008 - 2012 (DB 4)'	15%	20%	90%		
A.g.v. verlaging van de EPC en EPL eisen zuinigere nieuwbouw dan de landelijke EPC norm in 2011 van 0,8:	'Beleidsplan duurzame ontwikkeling 2008 - 2012 (DB 6)'	30% onder geldende EPC norm	0,6 - 30%	0,4 - 30%	0,4 - 30%	
<ul style="list-style-type: none"> woningen 40% (0,48) zuiniger kantoren 30% (0,56) zuiniger 			1,1 - 30 %	ntb	ntb	
Bevorderen gebruik duurzame energiebronnen/ energiebesparing						
Aantal geplaatste windmolens	'Beleidsplan duurzame ontwikkeling 2008 - 2012 (K 6)'	3	3	3	6 - 9	
			Bestemmingsplan voor max. 6 molens aan noordkant			
% energiegebruikers met een zogenaamde 'slimme' meter	'Beleidsplan duurzame ontwikkeling 2008 - 2012 (DB 10)'		ntb	ntb		
% van de totale woningvoorraad dat gebruik maakt van toepassing warmte-koudeopslag (met als einddoelstelling 65%)	'Beleidsplan duurzame ontwikkeling 2008 - 2012 (DB 12)'		8%	10%		
% gemeentelijke gebouwen dat gebruik maakt van groene energie	'Beleidsplan duurzame ontwikkeling 2008 - 2012 (DGB 4)'		100%	100%	100%	
			Nieuwbouw >80% Bestaande bouw ca 1%			

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie (2011)	Streefwaarden			
			2013	2014	2015	2016
Duurzame (integrale) renovatie van bedrijventerreinen en woonwijken			Energie neutrale gemeente rond 2030			
CO2 neutraal door 50% energiezuiniger opwekken duurzame energie.	'Beleidsplan duurzame ontwikkeling 2008 - 2012 (DB 9)'	Wijkvisie Rivierenwijk Tempo Regeling	In afwachting van een nog te ontwikkelen monitor			
% van de bestaande woningen dat wordt voorzien van zonnecollectoren en zonnepanelen	'Beleidsplan duurzame ontwikkeling 2008 - 2012 (DB 11)'	onbekend	15%	15%	15%	
Meervoudig grondgebruik			Borging in bestemmingsplannen			

Wat mag het kosten?

	Bedragen x€ 1000		
Programma 3. Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving	2011	2012	2013
Lasten	45.937	37.354	62.468
Baten	37.370	31.831	56.728
Primaire Raming	-8.567	-5.523	-5.740
Effecten voorjaarsnota			376
Actualisering begroting			-7
Saldo programma			-5.371

Aandeel programma 3. 'Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving' in het totaal aan baten en lasten.

Programma 4. Sociale samenhang

Thema

‘Sociale samenhang: duurzaam cement in Heerhugowaard.’

Meedoen in de samenleving levert voor iedereen winst op. Niet alleen voor de burgers die in staat zijn te participeren dankzij de geboden ondersteuning, maar ook voor de vrijwilligers die ondersteuning bieden aan anderen. Kortom: sociale samenhang vormt de komende vier jaar de rode draad van het beleid. Inzet is om nog meer mensen dan nu al te laten participeren in de gemeenschap en daarvoor de randvoorwaarden te scheppen om iedereen in staat te stellen om op een eigen manier te bepalen hoe men dat wil.

Context en achtergrond

De ontwikkelingen in dit sociale domein zijn moeilijk te voorspellen. Op basis van het Lenteakkoord zijn lopende trajecten afgebroken en geplande activiteiten stil gelegd. Het is onduidelijk wat er verder gaat gebeuren. Veel zal afhangen van de uitkomst van de Tweede Kamer verkiezingen op 12 september en de plannen van de nieuw te vormen coalitie. We verwachten dat voor de deelgebieden sociale werkvoorziening, re-integratie en inkomensvoorziening en AWBZ nieuwe kaders worden vastgesteld. De begrotingsdruk is immers onverminderd. In de genoemde sectoren is winst te halen door rationalisering en een hogere graad van efficiency.

In 2013 zijn de eerste effecten van de Wet op de Schuldhulpverlening (per 01 juli 2012) te verwachten en wordt duidelijk of en in welke vorm een Inter gemeentelijke Sociale Dienst haalbaar is.

Kanteling WMO

Het traject ‘*de Kanteling*’, waarin wordt gestuurd op een maatschappelijke gedragsverandering waarin burgers meer hun eigen kracht inzetten wordt voortgezet zowel binnen de gemeentelijke organisatie, bij kernpartners en bij burgers.

Decentralisatie jeugdzorg

De decentralisatie van de jeugdzorg is niet controversieel verklaard en kan volgens het vastgestelde plan van aanpak worden uitgevoerd. De kern van de verandering is de omslag van verzorgingsstaat naar participatiestad. De verwachting is dat decentralisatie van de jeugdzorg gemeenten de mogelijkheid biedt om zorg en ondersteuning aan jeugdigen en gezinnen op een andere manier vorm te geven. Door het samenvoegen van verschillende financieringsstromen en het laten vervallen van het recht op zorg zijn gemeenten naar verwachting beter in staat om een samenhangend aanbod van toegankelijke hulp en ondersteuning te organiseren en gespecialiseerde vormen van zorg efficiënter in te zetten.

Project ‘Huis op orde’

Het project ‘*Huis op orde*’ is een vervolg op het project ‘*Invoering Algemene subsidieverordening*’ (ASV) en bijbehorende vijf deelverordeningen. Bij de implementatie van deze verordeningen is gebleken dat er aantal zaken niet op orde zijn, zoals onder andere het beheer van vastgoedgegevens, een eenduidig subsidiebeleid en een huurbeleid voor maatschappelijk vastgoed. Met het project ‘*Huis op orde*’ wordt beoogd om de transparantie en uniformiteit binnen het gemeentelijke beleid te realiseren.

Het project heeft een looptijd tot 1 januari 2014. In 2012 is een start gemaakt met vier van de zeven deelprojecten:

- Beheer vastgoedgegevens: met als doel:
 - het vastleggen en borgen van beheergegevens van maatschappelijk vastgoed.
 - ontsluiten van deze gegevens.
- Kader maatschappelijk vastgoed: met als doel het formuleren van het maatschappelijk rendement (gemeentelijke activiteiten versus gemeentelijk vastgoed).
- Sportbesluit: met als doel:
 - het in beeld brengen van de gevolgen van het invoeren van het sportbesluit.
 - voorbereiden van bestuurlijke besluitvorming.

Langs alle zes deelprojecten loopt het zevende deelproject en dat betreft communicatie zowel intern (ambtelijk en bestuurlijk) als extern.

Uitwerking sportbesluit en de gevolgen daarvan

De gevolgen van het invoeren van het sportbesluit zijn inmiddels in beeld gebracht en het college heeft besloten om het sportbesluit in te voeren. Het sportbesluit heeft naast een structureel financieel voordeel als grootste voordeel het transparant en uniform maken van de afspraken tussen gemeente en de sportverenigingen.

De mogelijke organisatorische effecten van het sportbesluit op de beheer- en onderhoudskant van de sportaccommodaties is in 2013 en tweede helft 2014 onderwerp van nadere studie en uitwerking.

Kaderstellende beleidsnota's

• Heerhugowaard Stad van Kansen	RB januari 2004
• Visie op eerstelijnszorg	RB november 2007
• Visie gemeente Heerhugowaard op poliklinische zorg	RB juni 2008
• Nota Wonen, Welzijn & Zorg (WWZ) -Thuis zijn in de Waard	RB april 2005

• Nota Kansen voor Cultuur	RB april 2005
• Kadernota Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	RB maart 2006
• Kadernota brede school 2006 - 2012	RB mei 2006
• Kadernotitie Wet Inburgering	RB maart 2007
• Bemoeizorg Helpende Hand	RB maart 2007
• Preventienota Kiezen voor gezond leven	RB mei 2007
• Nota Preventieve schuldhulpverlening	RB augustus 2007
• Dicht bij huis kiezen voor een gezond leven	RB oktober 2007
• Actief burgerschap 'Zo kan het ook'	RB oktober 2007
• Vaststelling Wmo kader 2008 - 2011; de leidende principes en de WMO map	RB oktober 2007
• Aanpassing verordening tegemoetkoming kosten kinderopvang 2004	RB juni 2008
• Visie gemeente Heerhugowaard op poliklinische zorg	RB juni 2008
• Kadernotitie kunstgrasvelden	RB juni 2008
• Programmaplan Kansrijk Jong	RB oktober 2008
• Millenniumnota 'Een wereld aan kansen'	RB december 2008
• Welzijnskader 2010 – 2013	RB februari 2009
• Verordening wachtlijstbeheer WSW	RB augustus 2009
• Evaluatie Actief Burgerschap 'Zo kan het ook'	RB oktober 2009
• Verordening Inburgering 2010	RB oktober 2010
• Algemene subsidieverordening (ASV)	RB december 2010
• Afstemmingsverordening 2010	RB oktober 2010
• Verordeningen Wet Investeren in Jongeren	RB januari 2011
• Beleidskader Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE)	RB maart 2011
• Subsidieverlening 2011 - 2014	RB maart 2011
• Verordening voorzieningen WMO Heerhugowaard 2012	RB september 2011
• Toeslagenverordening Wet Investeren in Jon-	RB september 2011

- geren 2012
- Verordening toeslagen en kortingenbeleid WWB 2011 RB september 2011
- Beleidskader participatie 2011- 2013 RB september 2011
- Beleidsplan volkstuinten RB oktober 2011
- Beleidskader sport 2012 - 2016 RB maart 2012
- Toeslagenverordening WWB 2012 RB maart 2012
- Re-integratieverordening WWB 2012 RB maart 2012
- Maatregelenverordening WWB 2012 RB maart 2012
- Verordening langdurigheidtoeslag WWB 2012 RB maart 2012
- Verordening kinderp participatie WWB 2012 RB maart 2012
- Kadernota vrijwilligersbeleid RB mei 2012

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Collegedoelstelling		Wat gaan we doen		
		Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
4.1.1	Sociale samenhang van de gemeente	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidskader voor het sociale domein opstellen. • Stimulering en ondersteuning van vrijwilligers • Waar het mogelijk is worden schuldhulpverlening en schuldpreventie ingezet om financiële problemen bij mensen te voorkomen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Functie als kapstok voor alle beleidsvelden met hun specifieke inhoudelijke beleid (en uitvoering) binnen het sociale domein waardoor met integraliteit tussen de beleidsvelden van het sociale domein zal ontstaan. Zo kan er bijvoorbeeld een vierjarig uitvoeringsprogramma voor de WMO onder worden geschaard. • Preventie schuldhulpverlening: In 2011 is met de gezamenlijke kerken een intentieverklaring ondertekend. Vrijwilligers, via de kerken opgeleid, worden in contact gebracht met inwoners met beginnende schulden. Preventie is een continu proces. 	
4.1.2	Voorkomen van sociaal isolement van oudere bijstandsgerechtigden	In 2013 zullen we de samenwerking met vrijwilligersorganisaties en de verenigingswinkel voortzetten om oudere bijstandsgerechtigden, die in een sociaal isolement leven, te bereiken en weer te laten deelnemen aan maatschappelijke activiteiten.	In 2012 heeft een pilot met drie bijstandsgerechtigden plaatsgevonden. Deze drie uitkeringsgerechtigden zijn door de verenigingswinkel begeleid naar vrijwilligerswerk. Deze pilot is goed verlopen, zodat we in 2013 hiermee doorgaan. Er dient in 2013 beleid ontwikkeld te worden met betrekking tot een tegenprestatie.	
4.1.3	Werk boven uitkering centraal stellen	Activiteiten gericht op de uitstroom van mensen in de bijstand.	De Tijdelijke wet pilot loondispensatie is in 2012 ingezet als re-integratie-instrument. De Tijdelijke wet is verlengd tot medio 2013. Ook in 2013 blijven we meedoen met de regionale aanpak met betrekking tot deze pilot.	
4.2	Werkgelegenheid in de regio op HBO/ WO niveau	Creëren van arbeidsplaatsen op HBO/ WO niveau.	Vorbereidingen voor de bouw van RTIC in Westpoort Faciliteren bedrijven op De Vaandel en andere terreinen,	

Collegedoelstelling		Wat gaan we doen		
		Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
4.3	Stimuleren van sportbeoefening van jong tot oud	Inzet van combinatiefunctionarissen voor sport en cultuur	Meer sportieve activiteiten voor iedereen door de inzet van de acht combinatiefunctionarissen, conform vastgesteld beleid.	
4.4	Doelmatige en doeltreffende Huygenpas	Evaluatie van de doelmatigheid van de Huygenpas in relatie tot de uitvoeringskosten.	Gerealiseerd in 2012, zie bezuiniging 72 (scenario 2 RB2010131).	
4.5	Gebiedsgericht werken	<ul style="list-style-type: none"> • Discussie over wijze verdiepingsslag gebiedsgericht werken • Ontwikkelen van een visie op samenwerking met wijkbewoners • Burenhulp voortzetten • Ontwikkelen van woonservicegebieden in verouderende wijken 	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt vorm gegeven aan deze collegedoelstellingen door middel van DNA (De Nieuwe Aanpak). Beoogd resultaat is bepalen van een top 3 prioriteiten, aan de hand van een pilot in drie nader te benoemen wijken. • Inzicht in voortgang Burenhulp waarop besluitvorming kan plaatsvinden, vindt in tweede helft 2012 plaats. Voor 2013 nog geen resultaat benoemt. 	
4.6	Realisatie van een Natuur- en Milieu Educatiecentrum	Virtuele NME gerealiseerd in 2012. Onderzoek naar huisvesting fysiek NME.	Duidelijkheid wel of geen fysieke huisvesting NME.	
4.7	In stand houden bestaande culturele voorzieningen	Voortzetten regulier beleid en uitvoering	Binnen beschikbare middelen bestaande culturele voorzieningen in stand houden.	
4.8	(Wijk)voorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> • Intensiveren en actualiseren '<i>Wonen, Welzijn, Zorgbeleid</i>' voor inwoners met beperking of chronische ziekte • Aandacht voor kleinschalige ontmoetingsplekken in wijken 	<ul style="list-style-type: none"> • Onder andere het faciliteren van de nieuwbouw Hugo en Gerard Douplantsoen. Door veranderde regelgeving in de zorg en verder doorgevoerde scheiding tussen Wonen en Zorg is bouw van Hugo-oord stopgezet. Er wordt op gebiedsniveau naar oplossingen gezocht. • Geactualiseerd WWZ beleid. • Op gebiedsniveau wordt in kader WWZ de samenwerking tussen zorg- en welzijnsaanbieders versterkt. • Afhankelijk van de wijkanalyse vindt een pilot plaats met integrale wijkteams + eerstelijnszorg/huisartsen. 	
4.9	Bruisend Stadshart	Afgerond in 2011.		

Collegedoelstelling		Wat gaan we doen		
		Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
4.10	Bereikbaarheid en rolstoelvriendelijkheid van (senioren)voorzieningen	Onderdeel groot onderhoudsprogramma openbare buitenruimte herstraten/ herinrichting wijken.	In het kader van Groot Onderhoud Wijken en reguliere onderhoud van paden worden knelpunten aangepakt.	
4.11	Betrokkenheid van de jeugd bij ontwikkeling van alles wat met jeugd te maken heeft	Minstens 2 keer per jaar overleg jeugd-raad/leerlingenraden met wethouder jeugd.	Impuls geven aan de jeugdparticipatie. In 2012 is daartoe een kader voor jeugdparticipatie opgesteld en aangeboden ter besluitvorming.	

Effectindicatoren

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie	Streefwaarden ¹⁾			
			2013	2014	2015	2016
(Wijk)welzijn						
% inwoners dat tevreden is over de sociale voorzieningen in Heerhugowaard	Wijkmonitor / GGD	39%	41%		41%	
kengetal sociale kwaliteit (cohesie) van de woonomgeving ²⁾	Wijkmonitor	5,8	6,2		6,2	
% inwoners dat geen problemen heeft met de gezondheid (gezondheidsbeleving)	GGD	20%				
% inwoners dat klaagt over milieu- en geluidsoverlast	GGD	21%				
% inwoners dat klaagt over overlast van risicogroepen (huisuitzettingen, veelplegers, verslaafden)	GGD	Geen gegevens				
Integraal jeugdbeleid						
% voortijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie		0,3%	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%
% peuters dat op de wachtlijst staat voor peuterspeelzaal		0% (2010)	0%	0%	0%	0%
% kinderen van de doelgroep dat deelneemt aan voorschoolse educatie		40%	50%	50%	50%	50%
% kinderen dat spijbelt	GGD	Geen gegevens	4%	4%	4%	4%
% van de ouders dat zich de laatste 12 maanden zorgen heeft gemaakt over de opvoeding of ontwikkeling van het kind	Jeugdenquête GGD	Geen gegevens				
Sport						
% inwoners dat aan sportbeoefening doet in vrije tijd	Wijkmonitor	67%	70%		72%	
% inwoners dat lid is van een sportvereniging		22%				
Zorg						
% inwoners dat vindt dat het voldoende contact heeft met anderen	Wijkmonitor	78%	82%		82%	
WMO						
% inwoners dat vrijwilligerswerk verricht	Wijkmonitor	38%	38%		38%	
% inwoners dat mantelzorg verricht	Wijkmonitor / GGD	20%	29%		29%	

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie	Streefwaarden ¹⁾			
			2013	2014	2015	2016
Sociale inkomensvoorziening						
% inwoners dat op de wachtlijst staat voor schuldhulpverlening		0%	0%	0%	0%	0%
% huishoudens met een uitkering	Wijkmonitor	2% (2009)	3%		3%	
% van de doelgroep van de stadspas dat er gebruik van maakt		80% (2010)				
% van de doelgroep van de bijzondere bijstand dat er gebruik van maakt		57% (2010)				
Cultuur						
<u>Educatie op school</u>						
Bereik leerlingen primair onderwijs	Jaarverslag Cool / jaarverslag bibliotheek	100%	100%	100%	100%	100%
Bereik leerlingen voortgezet onderwijs	Jaarverslag bibliotheek	1 leerjaar per school		1 leerjaar per school		
Bereik leerlingen SKV Noord Kennemerland		1 leerjaar per school		1 leerjaar per school		
<u>Educatie in vrije tijd</u>						
% HHW-jongeren (tot 18 jaar) dat deelneemt aan cultuureducatie	Jaarverslag Cool / jaarverslag bibliotheek	7,2%				
<u>Professionele kunst</u>						
% HHW-inwoners dat actief en/of passief deelneemt aan het culturele leven in Centrum voor Kunst & Cultuur (CvKC) Cool en bibliotheek	Jaarverslag Cool / jaarverslag bibliotheek	40%				
Klanttevredenheid CvKC Cool	Klanttevredenheidonderzoek Cool	7,5				
Klanttevredenheid bibliotheek	Klanttevredenheidonderzoek bibliotheek	7,5				
<u>Amateur kunst</u>						
% HHW-inwoners dat actief en/ of passief deelneemt aan het culturele leven	Jaarverslag Cool / jaarverslag Culturele Amateur Manifestatie	25%				

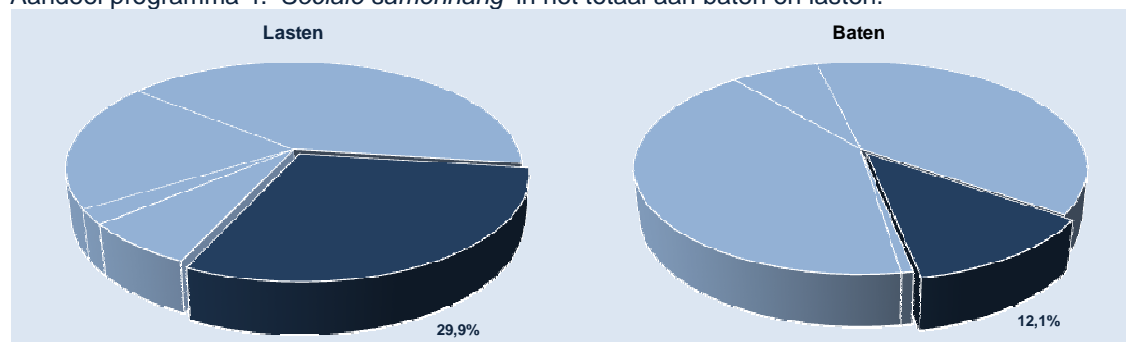
¹⁾ Uitgangspunt is dat de streefwaarden worden opgenomen voor de jaarschijf waarin de meting plaatsvindt.

²⁾ kengetal sociale kwaliteit (cohesie) van de woonomgeving (0=slecht, 10=goed) is gebaseerd op de antwoorden op de volgende stellingen:
 de mensen in de wijk kennen elkaar nauwelijks. de mensen in deze wijk gaan op een prettige manier met elkaar om. en dit is een wijk met veel saamhorigheid

Wat mag het kosten?

	Bedragen x€ 1000		
Programma 4. Sociale samenhang	2011	2012	2013
Lasten	46.692	45.796	45.250
Baten	17.658	17.494	17.942
Primaire Raming	-29.034	-28.302	-27.308
Effecten voorjaarsnota			-1.323
Actualisering begroting			199
Saldo programma			-28.432

Aandeel programma 4. 'Sociale samenhang' in het totaal aan baten en lasten.

Programma 5. Dienstverlening, communicatie en informatisering

Thema

Het door de Raad vastgestelde '*Strategisch Personeelsplan 2010 - 2014*' is leidraad voor de bedrijfsvoering van de organisatie.

We richten onze dienstverlening op een effectieve, efficiënte en vraaggerichte wijze in. Onder het motto '*We verbeteren constant, met de focus op de klant*' staat de vraag van de klant (inwoners, instellingen en bedrijven) centraal. Dat motto is bepalend voor de wijze waarop we de producten en diensten van de gemeente leveren. Daarvoor maken we optimaal gebruik van digitalisering, met aandacht voor de mens (dienstverlening op maat, proactief, minder regels en meer eigen verantwoordelijkheid).

Context en achtergrond.

Een goede dienstverlening is één van de speerpunten van beleid. De doelstelling tot de top 10% van Nederland te horen, hebben we ruim gehaald. Dat niveau moeten we vasthouden en waar mogelijk tegen redelijke kosten uitbreiden. Accenten liggen op verbreding, op vereenvoudiging en op digitalisering. Verbreding in de zin van steeds meer integrale klantbenadering. In één keer en meteen goed. Vereenvoudiging door gebruik van basisregistraties, bestandskoppeling daar waar mogelijk en wenselijk en standaardisering. Dat wat we al weten, niet nog een keer vragen en vooral ook niet onnodig naar het gemeentehuis moeten. Daar hoort ook verwachtingenmanagement en duidelijke communicatie bij. De klant moet vooraf kunnen weten wat hij/zij onder welke voorwaarden bij ons kan krijgen. Dat voorkomt gedoe en ergernis, versnelt de dienstverlening, is efficiënt en daarmee ook nog goedkoper.

Verder zetten we ook in 2013 in op verdere digitalisering, zowel extern als intern. Extern voor 24 x 7 dienstverlening en intern op weg naar plaats- en tijdonafhankelijk werken op basis van resultaatgerichte afspraken. Inmiddels weten we dat dit thema's van een lange adem zijn. Maar het doel is goed en de aanhouder wint.

Kaderstellende beleidsnota's

- Verordening op het burgerinitiatief RB februari 2005
- Visie op dienstverlening RB februari 2008
- Handvest actieve informatieplicht RB december 2009
- Kadernota communicatie RB februari 2011
- Verordening werkgeverscommissie voor de griffie RB september 2011
- Bestuursconvenant en strategische werkagenda 2012 - 2014 Regio Alkmaar RB februari 2012

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Collegedoelstelling		Wat gaan we doen	
	Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
5.1	Dienstverlening aan de burger - handhaving rapportcijfer 7,8	<ul style="list-style-type: none"> Activiteiten gericht op het verbeteren van de digitale dienstverlening 	<ul style="list-style-type: none"> Meer bezoekers op de website (> 275.000), minder baliebezoek (< 50.000) en minder inkomend telefoonverkeer (< 8.000 per maand) Uitwerken van het voornemen de vrije inloop 's middags te stoppen in combinatie met het uitbreiden van het bedienen van de klant op afspraak.
5.2	De gemeente behoort qua klanttevredenheid tot de groep van 10% van de Nederlandse gemeenten die het beste scoren (Top 10%)	<ul style="list-style-type: none"> Gebruik van alle landelijke 'eformulieren'. Opleidingen vakkennis en vaardigheden 'frontoffice'. Rouleren en verbreding van taken 'frontoffice'. Processen op basis van levensgebeurtenissen beter op elkaar afstemmen en vereenvoudigen. 	<ul style="list-style-type: none"> Minimaal 25 eFormulieren + digitaal belastingloket operationeel (via de mid-office). Minimaal 5 medewerkers zijn op meerdere vakgebieden binnen de 'frontoffice' inzetbaar. Twee levensgebeurtenissen zijn uitgewerkt en leidraad voor klantbediening.
5.3	Deregulering	<ul style="list-style-type: none"> Bijhouden VNG initiatieven. Control op uitgangspunten. Uitbreiding 'pre-mediation' vaardigheden in primaire fase. 	<ul style="list-style-type: none"> Nieuwe regelingen consequent bezien op nut, noodzaak efficiency en effectiviteit. Monitoren B&W- en raadsvoorstellen; medewerkers 100% bevoegd en verantwoordelijk door afschaffen parafen. Blijven inzetten en training op vaardigheden pre-mediation.
5.4	Informatisering - één geïntegreerde informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> Werken onder architectuur. Inrichten en in gebruikname van het Klantcontact systeem. Zaaksgewijs werken. Aansluiten van diverse applicaties op het zakensysteem. Gebruik van basisregistraties in alle werkprocessen. 	<ul style="list-style-type: none"> Bestaande informatievoorziening in beeld. Professionalisering informatie(systemen)beheer. Gegevenseigenaarschap/gegevensmanagement. Managementinformatie. Gebruik van de gegevens van de basisregistraties in de werkprocessen. Advies inzake organisatie GIS/GEO-informatie.

Collegedoelstelling		Wat gaan we doen		
		Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
5.5	De gemeentelijke organisatie moet zich richten op de externe en interne omgeving met als doel verbeterde communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • Bevorderen van in- en externe omgevingsgerichtheid en participatie. • Raadscommunicatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsgericht werken verder uitrollen waardoor medewerkers het kennen en bewust inzetten. Dit doen door mensen te trainen en ze het te laten ervaren. • Kennispagina op Hugo. • Communicatieplan voor de raad, waarin speerpunten en activiteiten tot 2014 zijn opgenomen. 	
5.6	Medewerkerstevredenheid 7,8	<p>Het medewerkeronderzoek van eind 2011 is meer ingericht op eigenaarschap en bevoegdheid. Medewerkers hebben op basis van hun individuele rapportage een instrument in handen om zelf de dialoog aan te gaan. Ook afdelingshoofden en MT pakken dit op, ondersteunt door de strategische dialoog.</p> <p>Concrete acties in 2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nieuw strategisch personeelsplan (SPP). • Functiehuis transparanter. • Eigenaarschap meer vorm geven. • Leidinggevenden versterken coaching en prestatiefeedback. • HHW academie evaluatie. • Onderzoek 'je leven lang leren'. • Dialoog effectueren medewerkers - leidinggevende over 'wat heb jij vandaag gedaan voor de Heerhugowaarder?'. • Intern werkend Matchpoint. 	Cijfer medewerkerstevredenheid 7,8.	

Collegedoelstelling		Wat gaan we doen	
	Activiteiten	Beoogd resultaat	Randvoorwaarden
5.7 Ziekteverzuimpercentage 3,5%	Het ziekteverzuimpercentage wordt voortdurend gemonitord. In samenhang met het medewerkeronderzoek worden er acties opgezet om de doelstelling te blijven halen.	Ziekteverzuim < 3,5%, door: <ul style="list-style-type: none"> • Nieuw strategisch personeelsplan (SPP). • Functiehuis transparanter. • Eigenaarschap meer vorm geven. • Leidinggevenden versterken coaching en prestatiefeedback. • HHW academie evaluatie. • Onderzoek '<i>je leven lang leren</i>'. • Dialoog effectueren medewerkers – leidinggevende over '<i>wat heb jij vandaag gedaan voor de Heerhugowaarder?</i>'. • Intern werkend Matchpoint. • ondersteund door toepassing van het standaard ziekteverzuiminstrumentarium. 	

Effectindicatoren

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie (2011)	Streefwaarden ¹⁾			
			2013	2014	2015	2016
<i>Ontwikkelen en realiseren van vraaggestuurde gemeentelijke dienstverlening</i>						
% inwoners dat bekend is met de door de gemeente gehanteerde servicenormen		27% (2010)				
Rapportcijfer burger als klant	Waarstaatjegemeente.nl	7,8				
Oordeel wachttijd	Waarstaatjegemeente.nl	9,2				
<i>Terugdringen bureaucratie</i>						
<i>Uitbreiden van gemeentelijke website, met name interactief</i>						
% elektronische dienstverlening aan de burgers	Waarstaatjegemeente.nl	43% (2010)				
Oordeel informatie over de website	Waarstaatjegemeente.nl	7,2				
<i>Uitbreiden zorgloket</i>						
<i>Intensiveren communicatie en interactie met inwoners</i>						
Rapportcijfer burger als kiezer	Waarstaatjegemeente.nl	6,3				
Politieke interesse ²⁾	Waarstaatjegemeente.nl	5,7 (2009)				
Oordeel burger over invloed als kiezer	Waarstaatjegemeente.nl	6,1				
Oordeel burger over vertegenwoordiging door gemeenteraad	Waarstaatjegemeente.nl	5,7				
Vertrouwen burgers in college	Waarstaatjegemeente.nl	6,7				
Oordeel burgers over waarmaken beloften college	Waarstaatjegemeente.nl	6,2				
Mening burgers over goed gemeentebestuur	Waarstaatjegemeente.nl	6,7				
<i>Regionale samenwerking en samenwerking met de provincie is noodzaak</i>						
<i>Integer gemeentebestuur</i>						
<i>Politieke interesse ²⁾</i>						

Effectindicatoren	Bron	Huidige realisatie (2011)	Streefwaarden ¹⁾			
			2013	2014	2015	2016
Mate van interesse in gemeentepolitiek						
Kennis gemeentelijke politiek						
Stemmen						
Als er nu verkiezingen zouden zijn, stemt u dan?						
Inzet voor buurt of stad						
Heeft u zich de afgelopen 12 maanden ingezet voor uw wijk of stad?						
Informatie- en inspraakbijeenkomsten						
Heeft u de afgelopen 12 maanden zo'n bijeenkomst bezocht?						
% ziekteverzuim medewerkers	Big Ben	4,2%	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50%
Ranking positie als werkgever/ medewerkerstevredenheid	Effectory	7,9		7,8		7,8

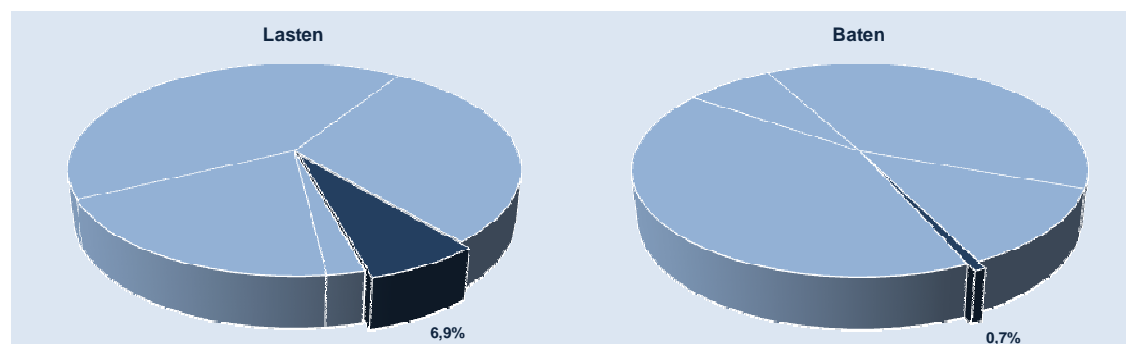
¹⁾ Voor dit programma is voor een aantal indicatoren geen streefwaarde benoemd.

²⁾ Met als effect bevorderen politieke participatie

Wat mag het kosten?

	Bedragen x€ 1000		
Programma 5. Dienstverlening, communicatie en informatisering	2011	2012	2013
Lasten	12.212	11.569	10.499
Baten	2.490	1.631	1.089
Primaire Raming	-9.722	-9.938	-9.410
Effecten voorjaarsnota			-232
Actualisering begroting			-599
Saldo programma			-10.241

Aandeel programma 5 'Dienstverlening, communicatie en informatisering' in het totaal aan baten en lasten.

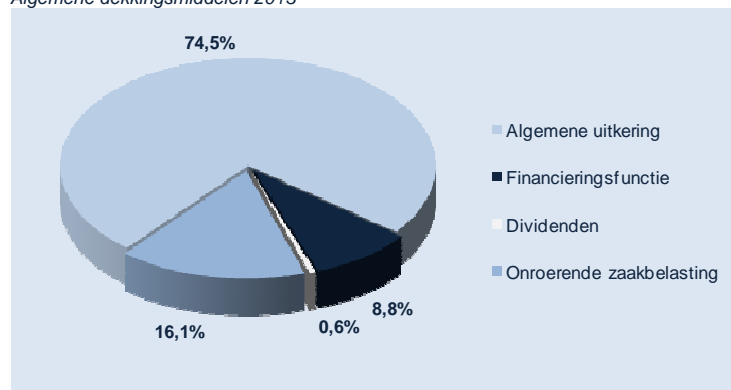
Algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen betreft met name de uitkering uit het gemeentefonds en de OZB. Deze middelen kennen, in tegenstelling tot (niet vrij aanwendbare) heffingen als rioolrecht en afvalstoffenheffing, geen vooraf bepaald bestedingsdoel.

De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen, verantwoord in de programma's, waarvan ze voor een deel de kosten dekken.

	Bedragen x € 1.000		
Algemene dekkingsmiddelen	2011	2012	2013
Algemene uitkering	43.709	46.148	45.414
Financieringsfunctie	6.350	5.396	5.367
Dividenden	3.546	350	350
Onroerende zaakbelasting	9.294	9.687	9.847
Saldo algemene dekkingsmiddelen	62.899	61.581	60.978

Algemene dekkingsmiddelen 2013

Toelichting algemene uitkering

De algemene uitkering wordt voor 2013 geraamd op €45,42 miljoen. Deze raming is gebaseerd op de informatie uit de junicirculaire 2012 van het gemeentefonds.

In de eerste Bestuursrapportage 2012 wordt de algemene uitkering voor 2012 geraamd op € 48,10 miljoen. Deze raming is gebaseerd op de septembercirculaire 2011, rekening houdend met de bijstelling van de uitkeringsfactor die in de decembercirculaire 2011 is bekendgemaakt.

Het verschil van € 2,68 miljoen wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de decentralisatie-uitkering spoorse doorsnijdingen die de gemeente ontvangt ten behoeve van het project Zuidtangent. Deze uitkering bedraagt € 3,6 miljoen, waarvan € 2,5 miljoen in 2012 wordt uitgekeerd en de overige € 1,1 miljoen in 2013. Tegenover deze incidentele inkomsten staan even grote (verplichte) uitgaven geraamd. Het verschil tussen de bedragen 2012 en 2013 heeft dus geen effect op de begrotingsuitkomst.

De ontwikkeling van het accres veroorzaakt een nadeel van € 1,1 miljoen ten opzichte van 2012. De actualisatie van het objectenbestand WOZ veroorzaakt een nadeel van € 0,15 miljoen. Daar tegenover staat een meeropbrengst OZB die elders in de begroting is geraamd. Tot slot komt er in 2013 een einde aan de uitkeringen op grond van de verfijning riolering. In 2012 wordt het laatste bedrag ad € 37.000 ontvangen.

De raming van de algemene uitkering is exclusief de effecten van de groei van de gemeente en exclusief de gevolgen van wijzigingen in het takenpakket (taakmutaties).

De omvang van het groeibudget en de toekenning van extra budget voor de diverse producten vanuit dit groeibudget, zullen in een separaat voorstel in

de raadsvergadering van december 2012 ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Hetzelfde geldt voor de financiële effecten van de taakmutaties. Ook hierover zal een voorstel in de decemberraad worden voorgelegd. Daarin kunnen dan tevens de eventuele effecten uit de septembercirculaire 2012 worden meegenomen.

Bedrag voor onvoorziene uitgaven

Het bedrag voor onvoorziene uitgaven betreft het verplicht in de begroting te ramen bedrag voor het opvangen van onvoorzienbare, onuitstelbare en onvermijdbare uitgaven, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet waren voorzien. Het bedrag voor onvoorziene uitgaven, dat op zich structureel in de raadsbegroting opgenomen moet worden, is volgens het BBV in principe slechts bestemd als dekkingsmiddel voor incidentele uitgaven, die voldoen aan het hierboven beschreven 'drie O's-scenario'. Het is gebruikelijk om voor het bedrag voor onvoorziene uitgaven een bedrag per woning of per inwoner op te nemen. De gemeente Heerhugowaard hanteert een basisbedrag per woonruimte. Op deze basis is door de raad in de loop der jaren tot twee maal toe een correctie toegepast. De berekening van het bedrag voor onvoorziene uitgaven voor 2013 is in onderstaande tabel weergegeven.

Omschrijving	Bedrag
Aantal woonruimten	21.362
Basisbedrag per woonruimte (gemeente Heerhugowaard)	€5,45
Basisbedrag voor onvoorziene uitgaven	€ 116.423
Correcties:	
• raadsbesluit inzake invulling bezuiniging (RB 1992)	-€ 22.500
• raadsbesluit inzake dekking activiteitenbudget collegeleden (RB 1998)	-€ 25.000
Raming bedrag voor onvoorziene uitgaven 2013	€ 68.923

Paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de op basis van het BBV verplichte paragrafen. U treft hier de volgende paragrafen aan:

- A. 'Lokale heffingen'
- B. 'Weerstandsvermogen'
- C. 'Onderhoud kapitaalgoederen'
- D. 'Financiering / Treasury'
- E. 'Bedrijfsvoering'
- F. 'Verbonden partijen'
- G. 'Grondbeleid'

Paragraaf A. Lokale heffingen

Overzicht gemeentelijke lasten 2013

In deze paragraaf worden het beleid en de lastendruk voor 2013 nader uitgewerkt. De uitkomsten voor de verschillende heffingen worden toegelicht en het kwijtscheldingsbeleid wordt beschreven. Tevens worden de geraamde opbrengsten en de bijbehorende tarieven in beeld gebracht.

Wij stellen u voor om op 18 december 2012 over de tariefsvoorstellen te besluiten. De daaruit voortvloeiende belastingverordeningen worden dan eveneens geagendeerd.

De gemeentelijke lasten vinden hun weerslag in programma 2. 'Stedelijk beheer', programma 5. 'Dienstverlening en communicatie en informatisering' en de 'Algemene dekkingsmiddelen'.

Beleid gemeentelijke heffingen

Jaarlijks worden door u de tarieven voor het heffen van gemeentelijke belastingen en heffingen vastgesteld. In het 'collegeprogramma 2010 - 2014' is opgenomen dat er geen OZB-verhoging woningen plaatsvindt met méér dan het inflatiecijfer. Daarnaast is er het streven naar kostendekkendheid van de leges.

Toelichtingen op de heffingen die onderdeel zijn van de ontwikkeling van de woonlasten

Onroerende zaakbelastingen

De onroerende zaakbelastingen zijn belastingen die worden geheven over binnen de gemeentegrenzen gelegen onroerende zaken (op basis van de WOZ-waarde). Uitgangspunt van beleid is dat de lastenstijging voor de burger niet meer mag zijn dan de stijging van de consumentenprijsindex (CPI

voor alle huishoudens). Op basis van deze index bedraagt het inflatiecijfer voor de begroting 2013; 2,00%. De tarieven worden ook gecorrigeerd voor de waardeontwikkeling, zodat de opbrengststijging gelijke tred houdt met de inflatie.

Recente jurisprudentie geeft aan dat verzorgingstehuizen voor het woningtarief in plaats van het niet-woningtarief belast moeten worden. De consequenties voor de begroting worden op dit moment geïnventariseerd.

De berekening van de percentages voor 2013 volgt zodra de totale WOZ-waarde definitief bekend is. In het voorstel voor de raadsvergadering van 18 december 2012 wordt hierop en op de consequenties van de recente jurisprudentie teruggekomen.

Rioolheffing

De gemeente legt rioolheffingen op voor het gebruik of genot van een aansluiting op de gemeentelijke riolering. Eigenaren van panden die op het gemeentelijk rioleringsstelsel zijn aangesloten ontvangen elk jaar een aanslag rioolheffing (eigenarendeel) voor een vast bedrag. Gebruikers van panden die op de gemeentelijke riolering zijn aangesloten en meer dan 250 kubieke meter per jaar lozen op het stelsel ontvangen een aanslag rioolheffing (gebruikersdeel).

Met betrekking tot de rioolheffing is het beleid dat de tarieven kostendekkend dienen te zijn, of wel 'de vervuiler betaalt'.

Verbreding gemeentelijke watertaken

In 2007 hebben de Eerste en Tweede Kamer de 'Wet gemeentelijke watertaken' aangenomen. Deze wet leidt tot een verbreding van de gemeentelijke watertaken en regelt onder meer de verbrede rioolheffing. De wet introdu-

ceert zorgplichten voor het afvloeiend hemelwater en het grondwater. De wet is op 1 januari 2008 in werking getreden.

In het kader van de vernieuwing van de gemeentelijke Wvo-vergunning ('*Wet verontreiniging oppervlaktewateren*') is de gemeente verplicht een monitoringsplan voor de riolering op te stellen. De uitvoering hiervan geeft vanaf 2008 jaarlijks extra exploitatielasten.

Bij de behandeling van de Voorjaarsnota 2006 op 22 juni 2006 is afgesproken dat ingaande 2009 de lasten van de extra wettelijke watertaken apart zichtbaar worden gemaakt. De tarieven 2013 voor de rioolheffing zijn op grond van het uitgangspunt van 100% kostendekking als volgt bepaald:

<i>Bedragen x € 1.000</i>		
Lasten Riolering	Lasten 2012 (incl. BTW)	Lasten 2013 (incl. BTW)
Vuilwater	2.135	2.148
Hemelwater	744	803
Grondwater	309	431
Totaal	3.188	3.382

De totale lasten 2013 ad. € 3.381.470 (inclusief BTW en een netto storting in de voorziening '*Riolering*' van € 136.000) worden voor 100% uit de rioolheffing gedekt.

Lasten Riolering (in €)	Tarief 2011	Tarief 2012	Tarief 2013
Vuilwater	92,18	87,32	87,12
Hemelwater	32,92	30,43	32,57
Grondwater	12,53	12,64	17,48
Totaal	137,63	130,39	137,17
Tarief grootverbruik per 10 m³			
Vuilwater	3,68	3,49	3,49
Hemelwater	1,32	1,21	1,31
Grondwater	0,50	0,50	0,70
Totaal	5,50	5,20	5,50

De tarieven rioolheffing stijgen ten opzichte van 2012 met € 6,78.

De stijging wordt veroorzaakt door het opnemen in de heffing van de BTW over de afschrijvingscomponent van de kapitaallasten en de overhead conform de besluitvorming in de Voorjaarsnota 2012. Daarnaast wordt de BTW per 1 oktober 2012 verhoogd van 19% naar 21%, zijn er hogere kapitaallasten ad € 61.000 en hogere personele lasten (nieuwe CAO/ sociale lasten).

Naast deze exploitatielasten is voor diverse investeringen in 2013 een investeringskrediet nodig van € 164.300. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten komen vanaf 2014 ten laste van de exploitatiebegroting van het rioolrecht. Het betreft de volgende investeringen:

	<i>Bedragen x € 1.000</i>
Ombouwen luchtpersriool Beukenlaan (incl. voorbereiding)	124
Opstellen van grondwatermodel	40
Variantenstudie capaciteittekort riolering in de Middenweg	PM
Totaal	164

In de Beukenlaan, tussen de Jan Glijnisweg en de waterloop Oostertocht, zijn 16 percelen aangesloten op een luchtpersriool die al jarenlang vele storingen kent. Het luchtpersriool wordt tot een drukriolering omgebouwd. De omvang van de graafwerkzaamheden zal daarbij beperkt zijn.

Om de grondwaterstanden beter inzichtelijk te maken wordt een grondwaterrekenmodel opgesteld. Het model zal worden geijkt aan de hand van de meetgegevens uit het reeds operationele gemeentelijke grondwatermeetnet. De rioolstreng in de Middenweg tussen de kruisingen met de Vondellaan en de Van Veenweg heeft onvoldoende capaciteit. In 2013 vindt een onderzoek plaats naar een goedkopere alternatieve technische oplossing in plaats van de nu geplande kostbare aanleg van een nieuw riool.

Afvalstoffenheffing

De gemeente brengt afvalstoffenheffing in rekening voor de verwijdering en verwerking van huishoudelijk afval.

Ook voor de afvalstoffenheffing is het beleid dat de tarieven kostendekkend zijn. De totale kosten 2013 bedragen € 4.670.542 (inclusief BTW en kwijtschelding), bestaande uit € 2.967.533 aan inzamelingslasten en kwijtschelding en € 1.703.009 voor de verwerkingskosten van het afval.

Sinds 2005 wordt bij de bepaling van de afvalstoffenheffing uitgegaan van drie categorieën:

- 1 persoonshuishouden;
- 2 persoonshuishouden; en
- meerpersoonshuishouden.

De tarieven afvalstoffenheffing bestaan uit een vast en een variabel deel. Het vaste deel betreft de inzamelingslasten (2013: € 2.967.533), die in gelijke delen worden verdeeld over de drie categorieën (totaal aantal wooneenheden per 1 januari 2013: 20.905). Dit leidt tot een vast bedrag van € 141,95 per wooneenheid.

Het variabele deel betreft de verwerkingskosten (2013: € 1.703.009), die per categorie tot een verschillend heffingsbedrag leiden.

De omvang van de egalisatievoorziening 'Afvalstoffenheffing' is vastgesteld op maximaal € 7,50 per huisaansluiting. Het doel van deze voorziening is om naar de toekomst toe een gelijkmatig patroon in de tariefstelling na te streven. Het maximum van de voorziening is bereikt. Om de voorziening terug te brengen naar de toegestane omvang, zal er in 2013, conform besluitvorming over de Voorjaarsnota 2012, een korting van € 76.000 worden toegepast op de afvalstoffenheffing.

De heffingen 2013 zijn op basis van volledige dekking van de lasten als volgt:

Tarieven afvalstoffen (in €)	Vast	Variabel	Brutoheffing 2013	Terug-gave	Nettoheffing 2013	Nettoheffing 2012	Nettoheffing 2011
1 persoons	141,95	59,26	201,21	2,64	198,57	175,00	186,80
2 persoons	141,95	79,02	220,97	3,53	217,44	191,15	207,98
meerpersoons	141,95	98,77	240,72	4,41	236,31	207,31	229,16

Conform de besluitvorming in de Voorjaarsnota 2012 zijn de volgende componenten in het tarief afvalstoffenheffing verwerkt:

- BTW over de afschrijvingscomponent van de kapitaallasten en de overhead;
- Kwijtscheldingslasten;
- Lasten 1% oninbaarheid;
- Het niet meer opnemen in het tarief van de garantstellingprovisie HVC.

Daarnaast wordt het BTW-percentages per 1 oktober 2012 verhoogd van 19% naar 21% en is er sprake van hogere personele lasten (als gevolg van nieuwe CAO/ sociale lasten).

U bent gewend dat op deze plek in de paragraaf ook de uitkomsten van het rapport 'Afvalstoffenheffingen' door Agentschap NL is opgenomen. In dit rapport worden de jaarlijkse stijging/daling van de afvalstoffenheffing en de kosten die gemeenten maken voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval (de afvalbeheerskosten) weergegeven. Op het moment van definitief worden van deze begroting (begin september) is deze rapportage echter nog niet verschenen. Op een later moment zult u over de uitkomsten van deze rapportage worden geïnformeerd.

Ontwikkeling van de woonlasten

De uit het bovenstaande voortvloeiende ontwikkeling van de woonlasten is:

<i>Huurders</i>				
Gemiddelde woonlasten	Eenpersoons		Meerpersoons	
	2012	2013	2012	2013
Afvalstoffenheffing				
Heffing	€ 175,00	€ 198,57	€ 207,31	€ 236,31
Mutatie		€ 23,57		€ 29,00
Mutatie (in procenten)		13,5		14,0

Eigenaren				
Gemiddelde woonlasten	Eenpersoons		Meerpersoons	
	2012	2013	2012	2013
Afvalstoffenheffing				
Heffing	€ 175,00	€ 198,57	€ 207,31	€ 236,31
Mutatie (in Euro's)		€ 23,57		€ 29,00
Mutatie (in procenten)		13,5		14,0
OZB				
Percentage WOZ-waarde	0,10550	Nog niet bekend	0,10550	Nog niet bekend
Gemiddelde waarde woning	216.000	Nog niet bekend	216.000	Nog niet bekend
Gemiddelde heffing per woning	227,88	232,43 ¹⁾	227,88	232,43 ¹⁾
Mutaties (in Euro's)		4,55		4,55
Mutatie (in procenten)		2,00		2,00
Rioolheffing				
Tarief	€ 130,39	€ 137,17	€ 130,39	€ 137,17
Mutaties (in Euro's)		€ 6,78		€ 6,78
Mutatie (in procenten)		5,2		5,2

¹⁾ De gemiddelde heffing per woning voor 2013 is in bovenstaande tabel bepaald door de gemiddelde heffing 2012 met het inflatiepercentage te verhogen. Het uiteindelijke WOZ-percentages voor 2013 kan pas worden vastgesteld nadat de resultaten van de hertaxaties 2012 bekend zijn. Een voorstel hiervoor zal op een later tijdstip aan u worden voorgelegd.

Toelichting op de overige gemeentelijke belastingen

Parkeertarieven

De parkeertarieven worden geheven op basis van de zogenaamde 'Parkeergeldverordening 2007' (RB2006-119).

Het huidige tarief voor de gemeentelijke parkeervoorzieningen is september 2010 door de gemeenteraad vastgesteld. Het eerste kwartier parkeren is gratis en ieder volgend kwartier kost € 0,30.

Aanvullend op dit parkeertarief is per april 2011 ook door de gemeenteraad besloten om het maximale dagtarief te verlagen van € 11,00 naar € 6,00.

Bij de besluiten is rekening gehouden met het uitgangspunt voor betaald parkeren uit het 'coalitieakkoord 2010 - 2014'.

Zoals afgesproken worden in het voorjaar 2013 de parkeertarieven geëvalueerd.

Er zijn geen overige gemeentelijke belastingen.

Toelichting op de overige gemeentelijke retributies

Kenmerkend aan retributies is dat er een direct aanwijsbare tegenprestatie tegenover staat. Met andere woorden retributies zijn vergoedingen die de gemeente vraagt voor verleende diensten of het gebruik van voorzieningen. Retributies mogen maximaal 100% kostendekkend zijn.

Lijkbezorgingsrechten

Het uitgangspunt voor de tarieven van de lijkbezorgingrechten vanaf 2004 is volledige kostendekking op alle tarieven die betrekking hebben op:

- de uitgifte van graven (inclusief grafonderhoud);
- het begraven;
- de algemene kosten voor het in standhouden (groenbeheer) van de twee gemeentelijke begraafplaatsen.

Een gespecificeerde uiteenzetting van de totstandkoming van het lijkbezorgingrecht is opgenomen in raadsbesluit RB2011-001 d.d. 25 januari 2011.

Marktgelden

De tarieven voor de markt worden voor het jaar 2013 niet verhoogd. Daarmee wordt afgeweken van het criterium kostendekkende tarieven. De markt op het Stadsplein, de vrijdagmarkt, is nu vijf jaar een feit. In de Voorjaarsnota 2012 is de Vrijdagmarkt en de Stationswegmarkt geëvalueerd. Besloten is om op de ingeslagen weg verder te gaan en zowel de vrijdagmarkt als de Stationswegmarkt te behouden.

Door ook in 2013 andere (thema) markten op het Stadsplein te organiseren wordt het plein levendiger en kunnen de inkomsten toenemen.

Per saldo leidt de exploitatie van de markten in 2013 tot een tekort van circa € 27.000.

<i>Bedragen x € 1.000</i>					
Begroting	2009	2010	2011	2012	2013
Lasten	101	102	90	81	82
Baten	61	55	55	55	55
Saldo	-40	-47	-35	-26	-27

Leges

De kostendekking van de onderdelen van de legesverordening wordt gehandhaafd door de tarieven aan te passen aan de ontwikkeling van de onderliggende kostenfactoren. Deze bestaan voor de betreffende diensten hoofdzakelijk uit loonkosten. In juni 2012 is overeenstemming bereikt over de CAO-gemeenteamtgenaren. In 2012 gaan de lonen met 2% omhoog. Deze aanpassing is, vanwege de lange onderhandelingsperiode over de CAO, nog

niet in de tarieven 2012 verwerkt. Het percentage voor de trendmatige aanpassing van de tarieven 2013 bedraagt daardoor 2%. Daarbij worden zowel de praktische hanteerbaarheid van de tarieven (afrondding op hele centen) als de door de wet gestelde maximumbedragen in het oog gehouden. Wanneer er sprake is van wijzigingen in wet- of regelgeving of van veranderingen in het gemeentelijk takenpakket, dan krijgt u voor de gevolgen daarvan separate voorstellen voorgelegd.

Geraamde opbrengsten

<i>Bedragen x € 1.000</i>			
Gemeentelijke belastingen en heffingen	2012	2013	
Onroerend-zaakbelasting	1)		
• woningen	4.915	4.948	
• niet-woningen	4.652	4.899	
Rioolheffing	2)	3.188	3.382
Afvalstoffenheffing	2)	4.291	4.670
Lijkbezorgingsrechten	2)	144	148
Marktgelden	2)	55	55
Parkeerbelasting	3)	303	222

¹⁾ De opbrengsten OZB zijn gebaseerd op een inflatiecorrectie van 2,00% voor 2013

²⁾ Deze bedragen zijn inclusief het effect van de belastingvoorstellen

³⁾ Het bedrag 2012 is inclusief onttrekking voorziening, opbrengst parkeerboetes en erfpacht 2013 betreft de netto parkeerbelasting.

Kwijtscheldingsbeleid

Op grond van de 'Invorderingswet 1990' en de bijbehorende uitvoeringsregelingen kan geheel of gedeeltelijk kwijtschelding worden verleend indien de belastingschuldige op grond van onvoldoende financiële draagkracht niet in staat is de belasting te betalen.

Vanaf 2003 heeft onze gemeente een beleid met als norm voor het verlenen van een kwijtschelding van 100%: hoe hoger de norm, hoe hoger het kwijtscheldingsbedrag. Dit is de meest gunstige norm voor de belastingschuldige.

Het overzicht van de afgelopen jaren is als volgt:

	Realiteit 2011	Realiteit tot en met juni 2012	Raming 2013
Aantal automatische kwijtscheldingen	314	390	400
Aantal ingediende kwijtscheldingsverzoeken	427	479	500
Waarvan			
toegewezen	249	213	300
gedeeltelijk toegewezen			
afgewezen	171	137	200
nog niet besloten	7	129	
Financieel effect	138.700	110.370	156.000

Paragraaf B. Weerstandsvermogen

Aanleiding en achtergrond

Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de geactualiseerde risico-inventarisatie. Het betreft hier de risico-inventarisatie per juli 2012. Deze datum zit dicht op de datum van het opstellen van de jaarrekening 2011. Het risicoprofiel wijkt weinig af van het risicoprofiel ten tijde van het opmaken van de jaarrekening. Een risico dat aangepast is in het risicoprofiel betreft de financiële gevolgen van boomziekten. Dit risico is op basis van de huidige inzichten groter geschat zowel als het gaat om de eventuele financiële schade als om de kans dat zich dit voor zal doen.

De tien, in financiële zin, grootste risico's zijn opgenomen in tabel 1. Uit het geactualiseerde risicoprofiel volgt dat met € 13.049.444 (benodigde weerstandsvermogen) het 90% zeker is dat alle risico's financieel kunnen worden afgedekt (zie tabel 2). De omvang van het weerstandsvermogen is € 18.378.000. Dit resulteert in een ratio voor het weerstandsvermogen van 1,41. De raad heeft op 18 december 2007 besloten een weerstandsnorm te hanteren in de range van 1,4 tot 2,0. De huidige ratio voldoet derhalve aan de gestelde norm.

Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente Heerhugowaard in beeld te brengen is een risicoprofiel opgesteld dat regelmatig wordt geactualiseerd. Hierbij zijn risico's systematisch in kaart gebracht en beoordeeld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de diverse sectoren in totaal 167 risico's in beeld gebracht. In het onderstaande overzicht worden de tien risico's gepresenteerd die de hoogste bijdrage hebben aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1. Tien grootste risico's

Risico	Kans	Financieel gevolg
De Vaandel: De huidige economische omstandigheden vergroten twee risico's: <ul style="list-style-type: none"> Het looptijdrisico (het duurt langer voordat opbrengsten worden gerealiseerd waardoor rentekosten op al gedane uitgaven hoger worden dan ingerekend) Het prijsrisico (de werkelijke opbrengsten zullen lager zijn dan de ingerekende opbrengsten). Als we de huidige boekwaarde, de looptijd van het plan en de omvang van de nog te realiseren opbrengsten afzetten tegen de huidige marktomstandigheden en vooruitzichten resulteert dat in een verhoging van het risicoprofiel.	50%	max. € 5.000.000
Project De Draai - opbrengstrisico: In de uitgangspunten bij de derde herziening van De Draai is de index op de opbrengstprijzen voor de periode 2012-2016 op 0% gezet. Om de financiële gevolgen hiervan op te vangen is onder andere beoordeeld of de index op de kosten voor deze periode ook op 0% gezet kan worden. Omdat de verwachting is dat de markt niet sterk aan zal trekken de komende jaren en bovendien in de kostprijscalculaties (hoeveelheid maal prijs) een post onvoorzien is opgenomen van 10% wordt ingeschat dat dit een haalbare doelstelling is. Wel wordt het risico onderkend dat dit uitgangspunt niet haalbaar blijkt te zijn omdat bijvoorbeeld de markt toch aan gaat trekken waardoor onder andere materiaalprijzen en dergelijke gaan stijgen. Dit risico is gekwantificeerd. Bij toch een stijging van 1% per jaar is het financiële gevolg voor de gehele exploitatie circa € 3 miljoen.	50%	max. € 3.000.000

Tabel 1. Tien grootste risico's

Risico	Kans	Financieel gevolg
Dekking VTA: Een deel van de huidige personele formatie wordt financieel gedekt uit grondexploitaties en investeringen. In beeld is gebracht dat op termijn de beschikbare VTA (voorbereiding, toezicht en advies) in grondexploitaties en investeringen niet meer toereikend zal zijn om de huidige formatieve inzet te bekostigen. Als het (nog) niet gelukt is om tot formatieve aanpassingen te komen danwel op een andere manier de formatie te bekostigen (bijvoorbeeld detachering) zal dit leiden tot een extra last voor de gemeentelijke exploitatie.	70%	max. € 1.500.000
Ongelijkvloerse kruizing N242/Westtangent: De gemeentelijke bijdrage aan de reconstructie ongelijkvloerse kruising N242/westtangent wordt hoger dan € 2,5 miljoen (maximaal € 5 miljoen). De gemeente heeft een inspanningsverplichting om nog € 2,5 miljoen bij te dragen. Dit risico kan als gevolg van de (gunstige) aanbesteding waarschijnlijk worden teruggebracht, maar dit dient nog door de Provincie schriftelijk bevestigd te worden.	30%	max. € 2.500.000
Bomenziekten: Tot op heden worden kosten die verband hebben met zieke bomen (kappen en nieuwe bomen plantmten en dergelijke) gedekt uit beschikbare budgetten. Doordat nu zoveel bomen ziek worden (nieuwe ziekten die zich nu ook in Heerhugowaard laten zien) is de kans groter geworden dat te maken kosten om bomen te kappen en vervangen niet meer gedekt kunnen worden uit de reguliere budgetten. De nieuwe risico-inschatting is gebaseerd op het huidige beleid en de huidige inzichten over (mogelijke) aantallen zieke bomen in de gemeente.	50%	max. € 1.500.000
Inkomensdeel WWB: Toegekend budget Inkomensdeel WWB niet toereikend. Dit budget houdt niet gelijke tred met de ontwikkeling in het aantal klanten..	70%	max. € 1.000.000

Tabel 1. Tien grootste risico's

Risico	Kans	Financieel gevolg
Project De Draai - looptijdrisico: Ultimo 2011 is een voorziening getroffen voor De Draai van € 10 miljoen. Bovendien is een verlies genomen van € 4,1 miljoen. Dit laatste betreft voorbereidingskosten die niet meer goedgeemaakt kunnen worden in het project De Draai. In het risicoprofiel houden we rekening met een verdere verslechtering. Dit ondanks de maatregelen die bij de derde herziening van De Draai zijn getroffen. Belangrijke maatregelen zijn het naar beneden bijstellen van de verkoopprijzen van bepaalde segmenten woningen en het verlengen van de looptijd van het project met drie jaar. Het gaat dan vooral om twee risico's; het looptijdrisico (het duurt langer voordat opbrengsten worden gerealiseerd waardoor rentekosten op al gedane uitgaven hoger worden dan ingerekend) en het prijsrisico (de werkelijke opbrengsten zullen lager zijn dan de ingerekende opbrengsten).	30%	max. € 2.000.000
Leges omgevingsvergunning: Realisatie van bouwprojecten stagneert.	90%	max. € 600.000
Schoolwoningen: Marktwaaarde van schoolwoningen komt onder de boekwaarde	50%	max € 700.000
Budget WSW: Jaarlijks wordt een budget toegekend voor het uitvoeren van de WSW, gebaseerd op landelijke uitgangspunten. De gemeente HHW loopt het risico minder subsidie te ontvangen dan ze nodig heeft voor het aantal mensen wat op dat moment in dienst is bij het WSW-bedrijf.	90%	max. € 500.000
Totaal grote risico's		€ 18.300.000
Overige risico's		€ 43.750.000
Totaal alle risico's		€ 62.050.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 62.050.000, zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Tabel 2 laat zien welk bedrag nodig is om met een bepaald zekerheidspercentage de geïnventariseerde risico's te dekken.

Percentage	Bedrag (€)	Percentage	Bedrag (€)
5%	€ 5.871.524	55%	€ 9.739.198
10%	€ 6.486.958	60%	€ 10.085.394
15%	€ 6.929.674	65%	€ 10.469.514
20%	€ 7.349.782	70%	€ 10.881.492
25%	€ 7.741.174	75%	€ 11.303.694
30%	€ 8.100.524	80%	€ 11.770.122
35%	€ 8.453.239	85%	€ 12.350.836
40%	€ 8.774.029	90%	€ 13.049.444
45%	€ 9.101.899	95%	€ 14.097.576
50%	€ 9.409.309		

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Heerhugowaard bestaat uit de aanwezige algemene reserve. De omvang van de 'Algemene reserve' is, na de besluitvorming bij de Voorjaarsnota 2012, € 18.378.000.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de gewenste weerstandscapaciteit met de beschikbare weerstandscapaciteit.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 18.378.000}{€ 13.049.444} = 1,4$$

De raad heeft op 18 december 2007 besloten een weerstandsnorm te hante- ren in de range van 1,4 tot 2,0. De huidige ratio voldoet aan de gestelde norm.

Paragraaf C. Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf gaan we in op het onderhoud van kapitaalgoederen en onze voornemens voor 2013 op dit gebied.

In de openbare ruimte vinden activiteiten plaats als wonen, werken en recreëren. Voor deze activiteiten zijn kapitaalgoederen nodig waarbij de kwaliteit van het onderhoud van deze kapitaalgoederen bepalend is voor de manier waarop de burger de openbare ruimte ervaart. Met het onderhouden van deze kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

In artikel 12 BBV is aangegeven voor welke kapitaalgoederen het onderhoud in ieder geval dient te worden aangegeven, te weten:

- wegen;
- riolering;
- waterhuishouding;
- groenvoorziening; en
- gebouwen.

Aanvullend geven wij nadere informatie over de volgende producten:

- bermen en bermsloten;
- verkeer;
- openbare verlichting;
- straatreiniging;
- sneeuw- en gladheidbestrijding;
- speelvoorzieningen; en
- straatmeubilair.

Conform artikel 12 BBV wordt voor de hiervoor genoemde kapitaalgoederen aangegeven:

- het beleidskader;
- de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- en de vertaling van de financiële consequenties in de begroting.

Voor wat betreft het beleidskader geldt in deze paragraaf het gewenste onderhoudsniveau als uitgangspunt. De consequenties van het beleidskader en de vertaling ervan in de begroting worden expliciet aangegeven.

Allereerst wordt in deze paragraaf apart ingegaan op de budgetten voor groot onderhoud, die een onderdeel vormen van (vrijwel) alle hierboven genoemde kapitaalgoederen en producten.

Budgetten dagelijks en groot onderhoud

In november 2010 is het verloop van de *Reserve 'Beheer en sociale structuur'* in relatie tot NBK 1, 2, groot onderhoud wijken en onderhoud Stad van de Zon door de Raad vastgesteld (RB2010-120). Met dit besluit zijn de tekorten op de (toekomstige) beheer- en onderhoudslasten van de NBK 1 en NBK 2 projecten, groot onderhoud wijken en groot onderhoud Stad van de Zon langjarig afgedekt. Het geactualiseerde verloop van deze reserve in relatie tot de (toekomstige) beheer- en onderhoudslasten vindt jaarlijks in de reservekeeper plaats.

In de in deze paragraaf opgenomen tabellen voor de verschillende kapitaalgoederen wordt het bedrag vermeld, dat nu in de raming is opgevoerd. In onderstaand overzicht zijn de totaal benodigde budgetten voor dagelijks en groot onderhoud opgenomen.

Dagelijks en groot onderhoud goederen	en kapitaal-	Dagelijks en regulier onderhoud in begroting	Budget groot onderhoud begroting 2013 (1)	Gemiddelde jaarlijkse extra benodigde budgetten groot onderhoud voor herinrichtingen c.q. reconstructies (2)	Totaal budget groot onderhoud inclusief herinrichtingen c.q. reconstructies (1+2)
Wegen		877	3.813	2.427	6.240
Waterhuishouding		81	369		369
Openbaar groen		2.764	60	208	268
Gebouwen		344	340		340
Bermen en bermsloten		207	10		10
Verkeer		230	149		149
Openbare verlichting		403	477	62	539
Straatreiniging		912			
Sneeuw- en gladheidsbestrijding		169			
Speelvoorzieningen		199	122		122
Straatmeubilair		90			
Subtotaal		6.276	5.340	2.697	8.037
Riolering (dekking rioolrecht)		988	1.165		1.165
Totale		7.264	6.505	2.697	9.202

Het totaal benodigde budget voor groot onderhoud inclusief herinrichtingen ofwel reconstructies (€ 9,2 miljoen) is aanzienlijk hoger dan de uit hetzelfde overzicht blijkende beschikbare middelen voor groot onderhoud van € 6,5 miljoen. Het verschil van € 2,7 miljoen kan als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Bedrag
Extra benodigd budget groot onderhoud wegen	1.364
Extra benodigd budget groot onderhoud groen	208
Extra benodigd budget verbetering niveau openbare verlichting	62
Spoorse doorsnijding	1.063
Totaal	2.697

In december 2005 heeft de raad besloten dat als uitgangspunt geldt dat de budgetten groot onderhoud voor herinrichtingen worden geactiveerd (voor het reconstructiedeel) en dat daarnaast specifiek beschikbare middelen (structurele budgetten en de desbetreffende bestemmingsreserves) worden ingezet voor de resterend benodigde dekking. Er worden inspanningen verricht voor het verkrijgen van subsidies van Rijk, Provincie (GDU) en het Hoogheemraadschap (voorzieningen voor waterberging) en wordt gebruik gemaakt van andere subsidiemogelijkheden.

Over de budgetten groot onderhoud voor herinrichtingen wordt jaarlijks een raadsbesluit genomen.

In bovenstaande tabel zijn eveneens opgenomen (een gedeelte van) de kosten van de tunnel onder de Zuidtangent (€ 1,06 miljoen), waarvoor in 2013 een even grote decentralisatie-uitkering uit het Gemeentefonds wordt ontvangen. Voor de aanleg van deze tunnel wordt nog een apart raadsbesluit voorbereid. Bij het niet uitvoeren ervan dient de ontvangen decentralisatie-uitkering aan het Rijk te worden terugbetaald.

Uitbreiding areaal

Uitgangspunt is dat voor de groei van het areaal als gevolg van de uitbreiding van de gemeente volledig toereikende budgetten beschikbaar zijn.

Toelichting op stijging van de lasten

Indien de geactualiseerde begroting 2012 en de begroting 2013 met elkaar worden vergeleken dan is er sprake van een stijging aan lasten voor het onderhoud van de kapitaalgoederen, zoals uit onderstaand overzicht blijkt.

Tabel 3		Bedragen x € 1.000	
	Raming 2012	Raming 2013	Toename lasten
Financieel effect	15.489	16.761	1.272

Ten opzichte van 2012 stijgen de lasten in 2013 met € 1.272.000 (8,2%) tot € 16.761.000. De voornaamste reden hiervan is het opnemen van de lasten van de tunnel onder de Zuidtangent ter grootte van de even grote decentralisatie-uitkering.

Het verschil tussen de lasten in tabel 1 en 3 betreft onder andere de energiekosten en de kosten van beleid en beheer welke wel onderdeel uitmaken van tabel 3, maar niet van tabel 1.

In de hierna volgende verschillende onderdelen van de kapitaalgoederen (producten) wordt bij het onderdeel 'Vertaling in begroting' naast de gespeci-

ficeerde raming voor 2013 ter vergelijking het totaalbedrag van de geactualiseerde raming 2012 weergegeven.

Wegen (Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

In 2009 zijn de beleidsuitgangspunten vastgesteld voor het groot onderhoud en de dekking van deze lasten tot en met 2019. In 2007 is het beheerplan 'Wegen' geactualiseerd. De uitgangspunten die daarin gehanteerd worden ten aanzien van de staat van onderhoud van wegen, straten, pleinen en kunstwerken zijn:

- verkeersveiligheid;
- rijcomfort; en
- verkeersafwikkeling.

Op basis van genoemde beleidsuitgangspunten wordt vastgesteld welke onderhoudsniveaus voor de verschillende wegcategorieën worden nagestreefd.

In 2007 is de beheerkwaliteit van het product 'Wegen' uitgewerkt in een beheerplan 'Openbare ruimte' (IBOR-plan) en een beheerplan 'Bewust ontwerpen'. Hierin zijn de uitgangspunten voor beheer en beleid geactualiseerd. Tevens is hierin aangegeven op welke manier in het cyclisch groot onderhoud met voorzieningen (fondsen) wordt omgegaan.

Vertaling in begroting

De lasten voor beheer en onderhoud worden bepaald op basis van de uitgangspunten in het beheerplan 'Wegen'.

De lasten van de instandhouding en gedeeltelijk die van het groot onderhoud worden structureel geraamd. De ontbrekende middelen worden jaarlijks (in-

cidenteel) aanvullend geraamd in het kader van groot onderhoud wijken (zie tabel 1 kolom 2) en zijn daarmee afgedekt.

Tabel 4 Bedragen x € 1.000

Wegen	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Energiekosten en belasting		30	
Kosten beleid en beheer		441	Wegen en civiele kunstwerken
Dagelijks/preventief onderhoud		877	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud		3.813	Wegen en civiele kunstwerken inclusief kapitaallasten
Spoorse doorsnijding		1.063	
Adaptief beheer (extra budget herinrichtingen)		PM	
Totalen	4.859	6.224	

Riolering (Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

Het 'Gemeentelijke Rioleringsplan 2011 - 2015 (GRP)' is in januari 2011 door de raad vastgesteld. Het GRP heeft tot doel op gestructureerde wijze zorg te dragen voor de verbetering van het functioneren en het beheer van het gemeentelijk rioleringsstelsel. Dit moet resulteren in een goede afvoer van het afval- en regenwater en een reductie van de uitwerp van vuil uit de riolering op het oppervlaktewater. Mede als gevolg van de verbreding van de zorgplicht riolering voor ondiep grond- en regenwater is het beheer- en onderhoudsplan geactualiseerd.

Financiële consequenties

In het GRP en het meerjarenplan voor groot onderhoud en vervanging zijn alle voor de riolering noodzakelijke lasten vermeld. In het bijbehorende dekingsplan is aangegeven hoe de lasten door middel van de rioolheffing worden gedekt. De dekking van een deel van de lasten van straatreiniging is betrokken bij de vaststelling van de rioolheffing.

Vertaling in begroting

De effecten van de vaststelling van de tarieven voor de rioolheffingen worden na een raadsbesluit via een begrotingswijziging in de begroting 2013 opgenomen.

Tabel 5 Bedragen x € 1.000

Riolering	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Kosten beleid en beheer		515	
Energielasten en -baten data-beheer		36	
Dagelijks onderhoud		988	Inclusief interne lasten
Kapitaallasten/groot onderhoud		1.165	
BTW		294	
Doorbelasting straatreiniging		248	Bedrag conform wettelijke kaders
Storting in voorziening		136	
Subtotaal lasten	3.188	3.382	
Baten Rioolrecht	3.188	3.382	Kader is 100% dekking van de lasten
Subtotaal baten	3.188	3.382	
Totalen	0	0	

Waterhuishouding

(Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

Het beleid is gebaseerd op het 'Waterplan Heerhugowaard'. Dit plan is met de wettelijk verantwoordelijke waterbeheerder opgesteld.

Financiële consequenties

Naast de structurele lasten voor beheer en onderhoud van harde oevers van watergangen en vijvers zijn er kosteneffecten voor toekomstig grootschalig onderhoud en reconstructies. Deze kosten worden aanvullend geraamd. Het daarmee gemoeide budget wordt jaarlijks aan de voorziening 'Groot onderhoud waterhuishouding' toegevoegd. De uiteindelijke aanwending voor groot onderhoud komt vervolgens rechtstreeks ten laste van deze voorziening.

Vertaling in begroting

Er is structureel een kostendekkend budget beschikbaar. De lasten van grootschalig onderhoud en van reconstructies worden in het investeringsprogramma opgenomen.

Waterhuishouding	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Energiekosten en belastingen		1	
Kosten beleid en beheer		26	
Dagelijks/preventief onderhoud		81	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud		369	
Totalen	474	477	

Openbaar groen

(Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

Het aanleggen en in standhouden van het openbaar groen inclusief straat- en parkbomen, de recreatievoorzieningen, de kinderboerderij en het hertenkamp geschiedt op basis van het 'Groenbeleidsplan 2010'.

Bezuinigingen

In 2012 is een flinke bezuiniging doorgevoerd in het openbaar groen. De voornaamste bezuiniging is gerealiseerd door het omvormen van sierplantsoenen, hagen, vaste planten en rozen (vanaf hier sierplantsoen genoemd) naar gazon. Het is een maatregel die enerzijds een investering vraagt en anderzijds een structurele besparing in de beheerlasten oplevert.

Het omvormen van sierplantsoen naar gazon is een duurzame oplossing die past binnen de kaders van het 'Groenbeleidsplan' (Raad d.d. 23 maart 2010). Gazon heeft een langere levensduur en minder onderhoud nodig. De vakken die zijn omgevormd zijn de vakken waar de meeste probleemkruiden voorkomen of waarvan het onderhoud bemoeilijkt wordt of duur is (bijv. door het nemen van verkeersmaatregelen). Tevens zijn de aangewezen vakken als gazon goed te beheren.

Financiële consequenties

Voor het dagelijks onderhoud is een toereikend structureel budget van € 2,76 miljoen geraamd. Voor groot onderhoud en renovaties van het openbaar groen is € 60.000 beschikbaar.

Vertaling in begroting

De lasten van de instandhouding van het openbaar groen worden structureel geraamd. De ontbrekende middelen voor herinrichtingen en reconstructies worden jaarlijks betrokken bij het raadsvoorstel over groot onderhoud wijken (zie tabel 1 kolom 2) en zijn daarmee afgedekt.

Openbaar Groen	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Kosten beleid en beheer		227	Inclusief interne lasten
Dagelijks/preventief onderhoud		2.764	
Groot onderhoud herinrichtingen en reconstructies		60	
Totalen	3.208	3.051	

Het totale bedrag van 2012 is inclusief omvormingen (€ 220.000).

De totale oppervlakte groen is 288 hectare.

Gebouwen (diverse programma's)

Beleidskader

Het meerjarenonderhoudsprogramma gebouwen (inclusief Gembipark en Cool) is geactualiseerd en het onderhoudsfonds is toereikend.

Financiële consequenties

De jaarlijkse onderhoudskosten zijn gebaseerd op het onderhoudsplan. Grootschalige investeringen en renovaties zijn apart geraamd.

Vertaling in begroting

Grootschalige onderhoudsinvesteringen en renovaties worden opgenomen in het investeringsprogramma en gedekt uit de voorziening 'Groot onderhoud gebouwen'.

Gemeentelijke- en welzijnsgebouwen	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Energiekosten en belasting		54	Inclusief interne lasten
Kosten beleid en beheer		97	
Dagelijks/preventief onderhoud		344	
Storting in voorziening groot onderhoud		340	
Totalen	970	835	

Onderhoud bermen en bermsloten (Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

Voor het onderhoud van bermen en bermsloten zijn de keurvoorschriften van het Hoogheemraadschap HHNK leidend. Daarnaast krijgen de bermen in het buitengebied vanwege uitzichthoeken extra aandacht.

Financiële consequenties

Via de vaststelling van de onderhoudsniveaus worden de bijbehorende jaarlijkse budgetten bepaald.

Vertaling in begroting

Er is een structureel budget beschikbaar.

Tabel 9 Bedragen x € 1.000

Onderhoud bermen en berm-sloten	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Kosten beleid en beheer		5	
Dagelijks/preventief onderhoud		207	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud		10	Reservering baggeren buitengebied
Totalen	218	222	

Verkeer (Diverse programma's)

Beleidskader

Het aanleggen en in standhouden van de verkeersvoorzieningen geschiedt enerzijds conform de landelijke richtlijnen en uitgangspunten van het beheerplan 'Bewegwijzeringen & Bebordingen' en anderzijds op basis van praktijkervaringen. Aan de uitvoering van 'Duurzaam Veilig II', zoals door de raad vastgesteld in 2004, wordt prioriteit gegeven op basis van de vastgestelde cyclus herinrichting van (woon)wijken. Daarnaast worden jaarlijks één 'black spot' aangepakt en worden de verkeersregelinstallaties (VRI's) periodiek vervangen. Voor het actueel houden van ons verkeersmodel worden periodieke tellingen gehouden. In 2012 vindt actualisatie plaats van het beleidskader 'Duurzaam Veilig II'.

Financiële consequenties

De kosten voor het beheer en onderhoud van de verkeersvoorzieningen zijn gebaseerd op de uitgangspunten van het beheerplan en van landelijke richtlijnen. Voor het dagelijks en preventief onderhoud zijn structurele budgetten beschikbaar. Ook zijn de vervangingsinvesteringen voorzien in de begroting. De huidige budgetten zijn toereikend voor het dagelijks en groot onderhoud.

Vertaling in de begroting

De financiële gevolgen van het dagelijks en groot onderhoud zijn opgenomen in de begroting.

Tabel 10 Bedragen x € 1.000

Verkeer	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Kosten beleid en beheer		111	Verkeersvoorzieningen
Verkeerszaken algemeen		287	
Duurzaam Veilig		97	
Dagelijks onderhoud		230	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud		149	Inclusief kapitaallasten
Totalen	896	874	

Herinrichtingen

Bij de herinrichting van woonwijken worden de reguliere vervangingen en de aanpassingen in het kader van 'Duurzaam Veilig' integraal met de overige werkzaamheden uitgevoerd.

In 2013 wordt op basis van de besluitvorming over de Voorjaarsnota 2012 het kruispunt Zuidtangent-Stationsplein aangepakt om daarmee de verkeersveiligheid van deze kruising te vergroten.

Openbare Verlichting (Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

In de nieuwe woon- en werkgelegenheidsgebieden alsmede bij fietspaden wordt openbare verlichting conform de 'Richtlijn Openbare Verlichting 2011' aangelegd. Bij eventuele tekorten aan een voldoende verlichtingsniveau wordt bij groot onderhoud cq. herinrichting van de buitenruimten uitgegaan

van bijplaatsing van openbare verlichting tot het niveau van minimaal 10 - 30% onder de ROVL 2011.

Het beleidsplan 'Openbare Verlichting 2012-2016' is in 2011 (RB 2011095) vastgesteld (inclusief de daarbij behorende financiële consequenties). Jaarlijks wordt het meerjaren groot onderhoud- en vervangingsplan aangepast.

Financiële consequenties

De kosten voor beheer en onderhoud worden bepaald op basis van de uitgangspunten van het beleids- en beheerplan. Het groot onderhoudsbudget wordt jaarlijks aan de voorziening 'Groot onderhoud' toegevoegd. Die voorziening wordt besteed op basis van het meerjaren onderhoudsplan. Voor groot onderhoud is € 510.000 beschikbaar.

Vertaling in begroting

De volledige exploitatielasten zijn structureel geraamd.

Openbare verlichting	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Energiekosten		161	
Kosten beleid en beheer		152	
Dagelijks onderhoud		403	Inclusief interne lasten
Storting in voorziening groot onderhoud		477 ¹⁾	Conform het meerjaren groot onderhoud en vervangingsplan
Aanpassen verlichtingsniveau		33	
Totalen	1.099	1.226	

De totale lasten zijn gebaseerd op 11.915 lichtpunten.

¹⁾ Inclusief het effect besluitvorming Reservekeeper 2012 (zie pagina 13 van dat document)

Herinrichting

Het budget voor de aanpassing van het verlichtingsniveau van € 62.000 wordt betrokken bij de jaarlijkse kredietaanvraag voor herinrichting van wijken. Via een jaarlijks raadsbesluit over groot onderhoud wijken wordt de omvang van het extra budget bepaald (zie tabel 1 kolom 2).

Straatreiniging (Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

Het beleidskader is in 2000 vastgelegd in de vorm van straatreiniging op basis van beeldkwaliteit. Door de raad zijn in januari 2008 besluiten genomen met betrekking tot het gebruik van bestrijdingsmiddelen bij het onderhoud van verhardingen.

Financiële consequenties

Via de vaststelling van de onderhoudsniveaus zijn de bijbehorende structurele budgetten vastgelegd. De beschikbare budgetten zijn toereikend om het vastgestelde programma te realiseren.

Vertaling in begroting

De totale exploitatielasten zijn structureel geraamd.

Tabel 12 Bedragen x € 1.000

Straatreiniging	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Kosten beleid en beheer		40	
Dagelijks onderhoud		912	Inclusief interne lasten
Subtotaal		952	
Doorbelasting		-651 ¹⁾	
Totalen	249	301	

¹⁾ Conform het beleid en wettelijke kaders worden lasten doorberekend naar kosten van:

Riolering	€ 248.000
Afvalstoffenverwerking	€ 403.000
	€ 651.000

Sneeuw- en gladheidbestrijding (Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

Basis is het door de raad in 2006 vastgestelde 'Gladheidbestrijdingsplan 2006 – 2010'. Daarin is onder andere opgenomen waar wordt gestrooid, binnen welke tijden en op welke wijze op gladheid wordt gereageerd. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Eind 2006 is het strooi-beleid geëvalueerd. Daarbij zijn ook het strooi-beleid van de andere wegbeheerders (het HHNK en de provincie) en de gevolgen van het strooi-beleid in de woonwijken in relatie tot aanrijtijden van de brandweer en andere hulpverleningsdiensten betrokken. Dit heeft vanaf 2007 geleid tot aanpassing van de routes en verhoogde dienstverlening. In 2011 is het 'Gladheidbestrijdingsplan' geactualiseerd. De pilot pekelspuiten bleek succesvol. Vanaf 2012 is pekelspuiten structureel onderdeel van de gladheidbestrijding.

Financiële consequenties

De kosten voor de 'standaard'-activiteiten zijn gebaseerd op 21 strooiacties. Het beleidskader gaat uit van een inspanningsverplichting die is gekoppeld

aan externe omstandigheden. Eventuele afwijkingen worden in de bestuurs-rapportages gemeld.

Vertaling in begroting

De totale exploitatielasten zijn structureel geraamd.

Tabel 13 Bedragen x € 1.000

Sneeuw- en gladheidsbestrijding	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Kosten beleid en beheer		7	
Dagelijks onderhoud		169	Inclusief interne lasten
Totalen	176	176	

Speelvoorzieningen (Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

In maart 2011 is het 'Speelruimtebeleidsplan 2011 - 2016: 'Kansen voor Spelen!' door de Raad vastgesteld. De spreiding en omvang van de voorzieningen in wijken is gebaseerd op dit beleidsplan. Het onderhoud wordt uitgevoerd met inachtneming van de wettelijke veiligheidsnormen en de geldende richtlijnen uit het 'Attractiebesluit'.

Financiële consequenties

De kosten voor beheer en onderhoud van de speelterreinen zijn gebaseerd op de bovenvermelde richtlijnen. De jaarlijkse kosten van instandhouding bedragen € 449.000.

Vertaling in begroting

In de begroting zijn alleen de structurele lasten voor instandhouding opgenomen. De lasten van groot onderhoud worden jaarlijks aanvullend geraamd op basis van het raadsvoorstel over groot onderhoud wijken.

Tabel 14 Bedragen x € 1.000

Speelvoorzieningen	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Kosten beleid en beheer		128	
Dagelijks/preventief onderhoud		199	Inclusief interne lasten
Groot onderhoud (incl. kap. lasten)		122	
Totalen	448	449	

De raming is gebaseerd op 768 speeltoestellen en 141 sporttoestellen.

Herinrichtingen

In het verleden werden de noodzakelijke investeringen voor speelvoorzieningen in het kader van herinrichting wijken gedekt vanuit het budget groot onderhoud wijken. Dit laatste is niet langer meer het geval. De noodzakelijke investeringen voor speelvoorzieningen maken onderdeel uit van het onderhoudsbudget.

Straatmeubilair (Programma 2. 'Stedelijk beheer')

Beleidskader

Het beleidskader 'Straatmeubilair 2012 - 2017' is in het 4^e kwartaal 2012 gereed.

Financiële consequenties

De in deze nieuwe rubriek genoemde bedragen zijn niet nieuw, maar komen voort uit verschillende bestaande producten.

Vertaling in begroting

De volledige exploitatielasten zijn structureel geraamd.

Tabel 15 Bedragen x € 1.000

Straatmeubilair	Raming 2012	Raming 2013	Toelichting
Energiekosten		8	
Kosten beleid en beheer		58	
Dagelijks/preventief onderhoud		90	
Inkomsten reclame		-180	
Totalen	-36	-24	

In de eerste bestuursrapportage 2012 is een structureel nadeel op de inkomsten reclame gemeld. De ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd. Indien noodzakelijk wordt in de Voorjaarsnota 2013 hierop teruggekomen.

Paragraaf D. Financiering / Treasury

Algemeen

Het treasurybeleid is op hoofdlijnen vastgelegd in het treasurystatuut. Dit statuut is in 2008 geactualiseerd. De aanpassingen zijn mede gebaseerd op de herziening van de 'Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden)'. Daarnaast is de financiële en economische crisis van invloed geweest op de aanpassing van enkele artikelen, zoals de aanscherping van de criteria die bepalend zijn voor het uitzetten van middelen. Het geactualiseerde statuut is door de raad op 16 december 2008 vastgesteld en met ingang van 1 januari 2009 in werking getreden.

Op 27 maart 2012 heeft uw raad ingestemd met een aanpassing van het treasurystatuut in verband met de mogelijke afwaardering van de Nederlandse Staat en het effect daarvan op de rating van de sectorbanken (RB2011175).

Ten behoeve van de korte en lange termijn financieringsplanning wordt gewerkt met een liquiditeitsprognose. Deze prognose geeft inzicht in de financiële inkomsten- en uitgavenstromen en bestaat uit de volgende onderdelen:

- een jaarprognose, waarin op maandniveau de verwachte mutaties zijn opgenomen; en
- een meerjaren prognose over een periode van vijf jaar, waarin per jaar een beeld wordt gegeven van de verwachte financiële ontwikkelingen.

De prognose wordt opgebouwd aan de hand van informatie over:

- de lopende exploitatie en het daaruit voortvloeiende meerjarenperspectief;
- de grote projecten / investeringen;
- grondexploitaties;
- vervangingsinvesteringen; en

- geplande uitgaven voor groot onderhoud.

Periodiek wordt deze informatie geactualiseerd waardoor een zo betrouwbaar en duidelijk mogelijk inzicht bestaat in de toekomstige financieringsbehoefte en de wijze waarop in deze behoefte kan worden voorzien.

Herziening treasurystatuut

In de financiële verordening art. 212 staat dat het treasurystatuut moet worden herzien indien er zich ontwikkelingen voordoen die daartoe aanleiding geven.

Er is een tweetal wetten in de maak die een dusdanig effect hebben op het huidige treasurystatuut dat een aanpassing hiervan noodzakelijk is.

Om die reden wordt, naar verwachting in de raad van 18 december 2012, een herzien treasurystatuut aan de raad aangeboden ter vaststelling. Dit statuut zal vanaf 1 januari 2013 in werking treden.

De eerste wet, het integraal schatkistbankieren zonder leenfaciliteit, komt voort uit het Lenteakkoord. De invoering van het integraal schatkistbankieren betekent onder meer dat gemeente verplicht is om overtollige liquide middelen uit te zetten bij de Nederlandse Staat en niet meer zoals nu nog het geval is op de kapitaalmarkt.

De vergoeding die de Nederlandse Staat geeft zal aanzienlijk lager (1,5% tot 2,0%) zijn dan die verkregen kan worden op de kapitaalmarkt. Daarnaast moet de gemeente een rekening-courant verhouding aangaan met de Nederlandse Staat. Dit betekent dat het saldo op de rekening-courant aan het eind van de dag verrekend wordt met het Ministerie van Financiën.

De tweede wet, de wet Houdbare overheidsfinanciën (Hof), ligt ter behandeling bij de Raad van State (RvS). In deze wet worden de regels die betrek-

king hebben op het EMU-saldo (Europese Monetaire Unie) voor gemeenten aangescherpt. Bij overschrijding van het gemeentelijk deel van de EMU-saldo, 0,35%, kunnen gemeenten collectief, maar ook individueel gekort worden op de algemene uitkering. Deze korting kan ook worden opgelegd wanneer de Nederlandse Staat als geheel binnen het EMU-saldo van 3% blijft.

De wet Hof zal vooral effect hebben op de investeringsmogelijkheden van gemeenten.

De belangrijkste reden hiervoor is dat gemeenten investeringen volgens het stelsel van baten en lasten binnen een sluitende begroting afschrijven over de economische levensduur. Het EMU-saldo wordt bepaald op basis van het kasstelsel dat de Rijksoverheid hanteert. Hierin worden inkomsten en uitgaven verantwoord in het jaar dat plaatsvinden. Consequentie van invoering van deze wet is dat in jaren dat een gemeente een groot volume aan investeringen (inclusief grondexploitaties) heeft het kan gebeuren dat de gemeente het EMU-saldo overschrijdt en een korting op de algemene uitkering riskeert.

Huidige financiële positie

In tabel 1 is een overzicht opgenomen van de samenstelling en omvang van de afgesloten vaste geldleningen per medio juli 2012.

<i>Tabel 1</i>					<i>Bedragen in 1.000</i>	
Omschrijving Lening	Type lening	Loop-tijd lening	Aanvang lening	Rente per-centage	Stand lening 01-01-2013	
Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	25	23-03-2005	4,0650	10.800	
Nederlandse Waterschapsbank	Lineair	25	15-08-2005	3,6149	10.800	
Nederlandse Waterschapsbank	Lineair	25	02-01-2006	3,6849	3.800	
Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	30	15-05-2007	4,6000	12.250	
Bank Nederlandse Gemeenten	Lineair	20	02-07-2008	5,1000	12.000	
Bank Nederlandse Gemeenten	Fixe ¹⁾	5	28-06-2010	2,3600	20.000	
Bank Nederlandse Gemeenten	Fixe	6	30-06-2010	2,6100	20.000	
Bank Nederlandse Gemeenten	Fixe	6	03-05-2011	3,5350	20.000	
Totaal					109.650	

¹⁾ Een fixe lening is een lening waarbij gedurende de looptijd geen aflossing van de lening plaats vindt.

In 2011 is een lening van ING Investment Management met een boekwaarde van € 2,44 miljoen met een resterende looptijd van 20 jaar en een rentepercentage van 5,23 procent in één keer kosteloos afgelost. Dit was mogelijk vanwege het verstrijken in 2011 van de rentevast periode van 10 jaar.

Debt-ratio en Nettoschuld als aandeel van de exploitatie.

In de 'Factsheet investeringsruimte en schuldpositie' van de VNG worden twee kengetallen beschreven die een inzicht geven in de schuldpositie van de gemeente. Deze kengetallen zijn:

- **Debt-ratio**; deze ratio geeft aan welk aandeel van de bezittingen, aan de linker zijde van de balans, is belast met schulden. Een ratio van meer dan 80% geeft aan de gemeente zijn bezittingen zeer hoog heeft belast met schulden.
- **Netto schuld als aandeel van de exploitatie**; deze ratio geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie en het investeringsvolume uit het nabije verleden. Een ratio van boven de 150% geeft aan dat de rentedruk op de begroting zeer hoog is. De gemeente doet er in een dergelijke situatie goed aan de schulden te verminderen en terughoudend te zijn met nieuwe investeringen. Een ratio van tussen de 100% en 150% betekent dat er voorzichtigheid geboden is.

Tabel 2 geeft aan wat de ratio's zijn voor de gemeente Heerhugowaard. Uit deze tabel blijkt dat de debt-ratio en de netto schuld als aandeel van de exploitatie over de periode 2009 tot en met 2011 langzaam oplopen.

	2009	2010	2011	2012	2013	norm
Debt-ratio	50%	59%	61%	¹⁾	¹⁾	80%
Netto schuld als aandeel van de exploitatie	71%	85%	96%	¹⁾	¹⁾	150%

¹⁾ niet bekend op begrotingsbasis.

De verwachting is dat de debt-ratio in de jaren 2012 en 2013 licht zal dalen. De reden hiervoor is dat er in deze jaren geen nieuwe leningen zullen worden aangetrokken en er alleen aflossingen van leningen zullen plaatsvinden. De verwachting is dat de debt-ratio in 2012 en 2013 tussen de 55 en 60 procent uitkomt.

Door de bezuinigingen worden de exploitatie lasten lager. Dit heeft als effect dat de netto schuld als aandeel van de exploitatie gelijk zal blijven of licht zal gaan stijgen. De verwachting is dat de netto schuld als aandeel van de exploitatie uitkomt tussen de 95 en 100 procent.

De beide ratio's blijven hierdoor ruimschoots binnen de door de VNG gestelde norm van 80 procent voor de debt-ratio en 150 procent van de netto schuld als aandeel van de exploitatie.

Vooruitzichten

Intern

Uit de meerjaren liquiditeitsprognose blijkt dat het investeringsvolume de komende jaren aanzienlijk lager ligt dan de afgelopen jaren. De belangrijkste investeringen die gedaan worden hebben betrekking op het bouw- en woonrijpmaken van De Draai en De Vaandel, het afronden van Heerhugowaard-Zuid en investeringen die voortvloeien uit de NBK 1 en 2.

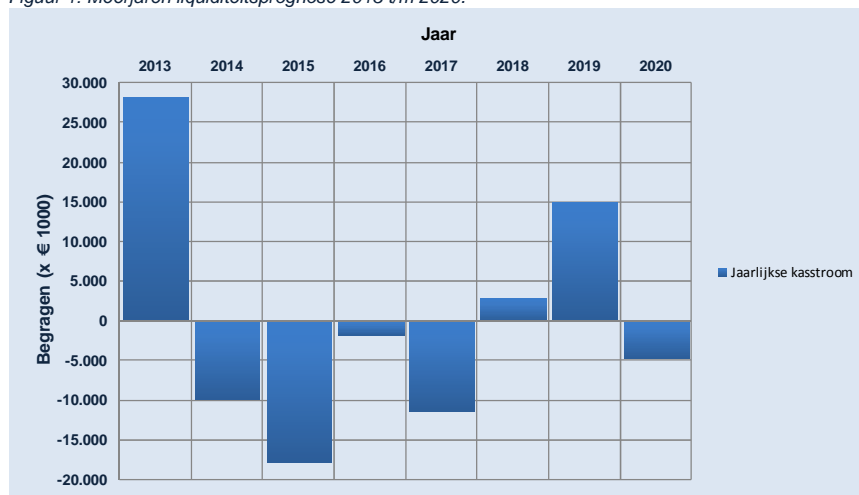
In deze prognoses wordt geen rekening gehouden met projecten die nog in het besluitvormingsproces zijn, zoals de eventuele nieuwbouw van het Huygenscollege, locatie Middenweg en de school in de Draai. De reden hiervoor is dat voor de realisatie van deze projecten door de raad nog geen krediet beschikbaar is gesteld.

Buiten de inkomsten uit de exploitatie, zoals de algemene uitkering en de belastingopbrengsten, zijn de belangrijkste inkomsten van de gemeente de inkomsten die voortvloeien uit de grondexploitaties.

De belangrijkste inkomsten uit grondexploitaties zullen de komende jaren gegenereerd worden door de verkoop van de laatste kavels in Heerhugowaard-Zuid, de eerste kavels in De Draai en de Vaandel en de verkoop van gronden in Westpoort aan het RTIC en in Broekhorn aan Bouwfonds Ontwikkeling B.V.

Rekening houdend met de bovenstaande gegevens levert dit de meerjaren liquiditeitsprognose op zoals gepresenteerd in figuur 1.

Figuur 1: Meerjaren liquiditeitsprognose 2013 t/m 2020.

De meerjaren liquiditeitsprognose 2013 t/m 2020 die hier gepresenteerd wordt is de actuele liquiditeitsprognose van medio augustus. In deze prognose zijn opgenomen de kasstromen die voortkomen uit de exploitatie, investeringen, grondexploitaties en de huidige leningenportefeuille (tabel 1). In deze liquiditeitsprognose wordt rekening gehouden met de bezuinigingen die de komende jaren worden ingevoerd en met de herfinanciering van de huidige leningenportefeuille. In deze prognose zijn eventuele nieuwe investeringen, zoals de nieuwbouw van het Huygenscollege, waarover de raad nog geen beslissing heeft genomen niet opgenomen.

De prognose is dat de verkoop van de grond aan het RITC in de locatie Westpoort en de verkoop van de gronden in de Broekhorn in 2013 zullen plaatsvinden. Hierdoor ontstaat er in 2013 een zeer grote positieve kasstroom (saldo van de werkelijke inkomsten en uitgaven).

Door de kosten van bouw en woonrijp maken van de Draai, de Vaandel en Heerhugowaard-Zuid en de investeringen die gedaan worden in het kader van de NBK 1 en 2 is het de verwachting dat de kasstromen voor de periode 2014 tot en met 2017 negatief uitkomen.

Vanaf 2018 zal de grondexploitatie Heerhugowaard-Zuid zo goed als afgerond zijn en zal het grootste deel van de investeringen in de NBK 1 en 2 gereed zijn. Hierdoor wordt de liquiditeitsprognose vanaf deze periode grotendeels bepaald door de uitgave en ontvangsten die voortvloeien uit de grondexploitaties de Draai en de Vaandel.

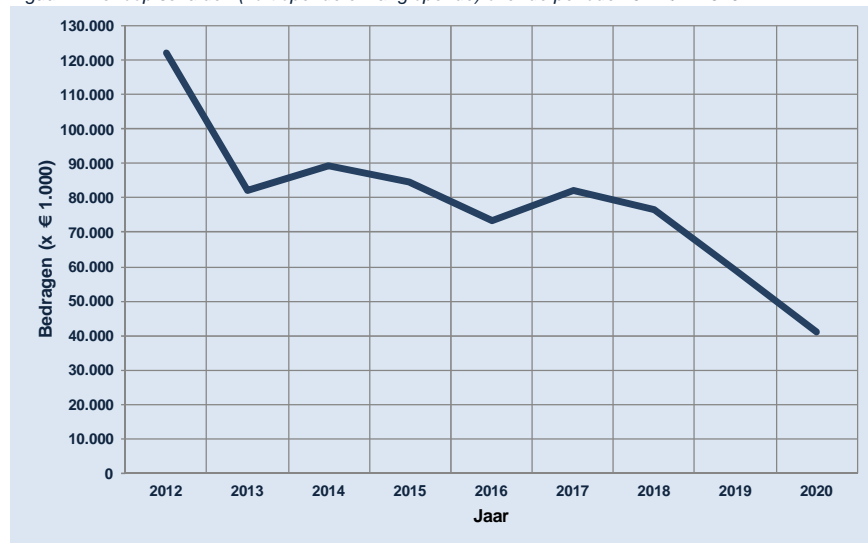
Bij het opstellen van de liquiditeitsprognose wordt er rekening gehouden dat er een langzaam, maar gestaagd herstel van de economie plaats zal vinden, waarbij het er de woningbouw enigszins aantrekt. Mocht dit herstel uitblijven, dan kan dat grote negatieve gevolgen hebben op de liquiditeitsprognoses. Welke dat zullen zijn is niet eenduidig aan te geven, omdat een eventuele stagnatie niet alleen de inkomstenkant (verkoop kavels grond) van de liquiditeitsprognose maar ook de uitgavenkant (bouw- en woonrijp maken) beïnvloedt.

Figuur 2 toont het verloop van het saldo van de langlopende schuld (gebaseerd op de huidige leningenportefeuille) en het verloop van de meerjaren liquiditeitsprognose.

Uit figuur 2 komt naar voren dat de schuld die de gemeente Heerhugowaard op dit moment heeft in de komende jaren langzaam zal worden teruggebracht.

Het is de verwachting dat vanaf 2013 de schuldenlast van de gemeente langzaam daalt. Dit wordt vooral veroorzaakt door de verwachte positieve kasstromen vanaf 2013 door de verkoop van gronden in de Draai en Broekhorn en het grotendeels aflossen de drie fixe leningen van € 20 miljoen elk die in 2010 en 2011 zijn afgesloten bij de BNG.

Figuur 2. Verloop schulden (kortlopende en langlopende) over de periode 2012 t/m 2020.

Extern

Als gevolg van de zeer lage economische groei in de eurozone, en zelfs recessies in verschillende Europese landen, was de Europese Centrale Bank (ECB) genoodzaakt het belangrijkste rente percentage met een kwart procent te verlagen tot 0,75% (bron: ECB).

De verwachting van de BNG is dat er in de eurozone in 2013 slechts een bescheiden economisch herstel zal plaatsvinden. De uitvoer zal als gevolg van een licht aantrekkende vraag wat sterker toenemen dan in 2012. De consumptie groeit echter nauwelijks, mede doordat overheden in verschillende landen verdere bezuinigingen doorvoeren. Bovendien blijft de werkloosheid hoog, doordat er geen banen bijkomen. De verwachte groei van het bbp van de eurozone blijft daardoor steken op 0,7 %. De Nederlandse economie groeit naar verwachting licht met maximaal 0,75%. De inflatie loopt in de

meeste eurolanden wat terug, dankzij een afvlakking van de prijsstijging van energie (bron: BNG en CPB).

In de eerste helft van 2012 daalden de rentes voor de middellange termijn (één tot tien jaar) als de lange termijn (tien jaar en langer) met gemiddeld 0,5%. De rentetarieven voor een 10-jaars lineaire lening liggen medio juli 2012 rond de 2,2%. De verwachting van de BNG is dat de rentes de komende periode licht zullen gaan stijgen (bron: BNG).

Rentevisie

De gemeente hanteert als rentevisie de visie van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Die visie wordt ook gebruikt bij de bepaling van de jaarlijkse uitgangspunten voor de begroting en de meerjarenramingen. Naast de rentevisie van de BNG wordt bij de bepaling van de uitgangspunten ook de rentes van de huidige leningenportefeuille meegenomen. Op grond deze parameters is een rentepercentage van 3,60% genomen als basis voor de interne rekenrente voor de begroting 2013 en de ramingen tot en met 2016. Wanneer er sprake is van effecten van renteontwikkelingen die afwijken van onze (meerjaren) ramingen, dan wordt hierop in de tussentijdse rapportages teruggekomen.

Financieringsstructuur

In tabel 3 is de financieringsstructuur van de gemeente weergegeven.

Tabel 3.		Bedragen x€ 1.000			
	31-12-2010	31-12-2011	31-12-2012 ²	31-12-2013 ³	
Vaste financieringsmiddelen					
Reserves en voorzieningen	114.951	108.294	103.716	100.861 ⁵	
Geldleningen	97.394	112.300	109.650	107.000 ⁴	
Totaal	a. 212.345	220.594	213.366	207.861	
Boekwaarde investeringen					
Gemeentelijke exploitatie	145.093	144.520	147.184	144.962	
Grondexploitaties	76.471	86.309	99.862	63.327	
Totaal	b. 221.564	230.829	247.046	208.289	
Saldo vaste financieringsmiddelen (a-b)	-9.219	-10.235	-33.680	-428	
Vorderingen op korte termijn					
Call- en kasgelddeposito's	5.000	11.250	1 ¹	1 ¹	

niet bekend op begrotingsbasis

²⁾ op basis van geactualiseerde begroting 2012

³⁾ op basis van begroting 2013

⁴⁾ op basis van huidige leningenportefeuille

⁵⁾ op basis van de reservekeeper 2012

Financiële risico's

Voor de beheersing van onze financiële risico's bij het aantrekken en uitzetten van geldmiddelen wordt gebruik gemaakt van de instrumenten uit het treasurystatuut en van de 'Wet FIDO'.

Renterisico

Met het renterisico wordt bedoeld op het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten als gevolg van wijzigingen van het ren-

tepercentage op geldleningen en gelduitzettingen. Bij de beoordeling van dit risico wordt gebruik gemaakt van de kasgeldlimiet en van de wettelijk verplichte renterisiconorm.

De **kasgeldlimiet** wordt op basis van de 'Wet FIDO' gehanteerd voor de beheersing van de renterisico's op korte termijn. De kasgeldlimiet is een percentage (8,50%) van de totale omvang van de begroting, uitgedrukt in geld. Het gemiddelde saldo van de netto vlottende schuld (= het saldo van alle schulden en middelen/vorderingen met een looptijd korter dan één jaar) moet onder deze limiet blijven. De verhouding van de netto vlottende schuld tot de kasgeldlimiet wordt gedurende het begrotingsjaar per kwartaal berekend.

De **renterisiconorm** heeft betrekking op het renterisico op lange(re) termijn. Het renterisico is de optelsom van de eventueel hogere rente die: gedurende een jaar verschuldigd wordt als gevolg van renteherzieningen op bestaande leningen; en betaald moet worden door herfinancieringen gedurende het jaar.

De 'Wet FIDO' geeft door middel van de renterisiconorm aan hoe hoog deze renteverhogingen gedurende een boekjaar mogen zijn. Deze norm is een percentage (20%) van het begrotingstotaal voor het betreffende begrotingsjaar. De norm mag in een begrotingsperiode niet worden overschreden.

In tabel 4 is de renterisiconorm voor de gemeente becijferd. Uit deze tabel blijkt dat de gemeente over de gehele periode van deze begroting de renterisiconorm niet zal overschrijden.

Variabelen Renterisico (norm)		2013	2014	2015	2016
Rente herziening	1.				
Aflossing	2.	2.650	2.650	22.650	22.650
Renterisiconorm (1 + 2)	3.	2.650	2.650	22.650	22.650
Renterisiconorm	4.	30.298	30.298	30.298	30.298
Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	5a.	27.648	27.648	7.648	7.648
Overschrijving renterisiconorm (3>4)	5b.				
Berekening renterisiconorm					
Begrotingstotaal jaar T	4a.	151.490			
Percentage regeling	4b.	20%			
Renterisiconorm	4.	30.298			

De fixe geldleningen die in 2010 bij de BNG waren afgesloten met een looptijd van respectievelijk 5 en 6 jaar aflopen (zie tabel 1) moet volgens de wet Fido voor het gehele bedrag van de geldlening opgenomen worden in de berekening van de renterisiconorm. Bij het afsluiten van deze leningen is er gekeken of de renterisiconorm niet overschreden zou worden.

Kredietrisico

Het kredietrisico gaat over de kans op een waardedaling van een vordering als gevolg van het niet (tijdig) nakomen van de verplichtingen door de wederpartij. In tabel 5 zijn deze risico's weergegeven. Het gaat dan om de door de gemeente aan derden verstrekte gelden (kredieten) en/of garanties voor de rente- en aflossingsverplichtingen van geldleningen.

Variabelen Renterisico (norm)	31-12 2010	31-12 2011	31-12 2012	31-12 2013
Deposito's	0	0	¹⁾	¹⁾
Uitstaande geldlening bij woningbouwverenigingen	2.475	0	0	0
Garanties				
Diverse plaatselijke instanties	34.372	31.680	31.339	30.137
Achtereenvangfunctie woningcorporaties	131.145	121.447	126.268	123.991
Totaal	167.992	153.127	157.607	154.128

¹⁾ Niet bekend op begrotingsbasis.

In 2012 is er één nieuwe garantie van € 35 duizend afgegeven aan de sportvereniging SVW'27 voor de renovatie van de kleedaccommodaties onder het clubgebouw en de vervanging van de cv-installatie. De garantie is afgegeven met mede waarborging van de Stichting Waarborgfonds Sport. Daarnaast hebben de sportverenigingen MHC Heerhugowaard en de Tennisvereniging Heerhugowaard garanties aangevraagd voor de renovatie van hun clubhuizen.

Uit de tabel blijkt dat de gemeente voornamelijk een kredietrisico loopt op garantstellingen van leningen aan woningbouwcorporaties. Deze leningen zijn gewaarborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Wanneer corporaties hun rente- en aflossingsverplichtingen niet nakomen, kan de geldgever op grond van de garantstelling deze bedragen in eerste instantie verhalen bij dat fonds. Als het Waarborgfonds niet in staat is aan de verplichtingen te voldoen, kan de gemeente (als achtervanger) worden aangesproken tot het bedrag waarvoor de gemeente garant staat.

Het Waarborgfonds heeft ruime reserves. De kans dat gemeenten op enigerlei wijze worden aangesproken op de achtereenvangfunctie is gering. De gemeente staat (als achtervanger) garant voor 50%. De bedragen in tabel 4 gaan over dat gedeelte van de leningen waarvoor de gemeente garant staat.

Begrotingsgegevens EMU

Het EMU-saldo (EMU = Europese Monetaire Unie) is het verschil tussen inkomsten en uitgaven van de overheid. Een negatief saldo geeft aan dat de overheid een tekort heeft: de uitgaven zijn groter dan de inkomsten. Het EMU-saldo van de lokale overheden telt mee voor dat saldo van de totale Nederlandse overheid en draagt daarmee dus bij aan het EMU-tekort of -overschot van de gehele overheid.

In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen.

Op basis van de wet Hof (voorstel ligt nog bij RvS) behoort ingrijpen tot de mogelijkheid bij een dreigende overschrijding van het gemeenschappelijke aandeel van het EMU-saldo ook wanneer de overheid als geheel binnen de 3% van het EMU-saldo blijft. Dit ingrijpen kan een korting op de algemene uitkering betekenen, maar ook een door de toezichthouder, de provincie,

opgelegde verlaging van bijvoorbeeld het investeringsvolume of de fasering hiervan over de jaren

Afspraak is dat het EMU-saldo in de begroting van de lokale overheden wordt opgenomen, zodat er inzicht is in de ontwikkeling daarvan. Hiervoor wordt de modeltabel 6 gehanteerd.

Voor de begroting 2013 wordt een positief EMU-saldo verwacht door grondverkoop in Westpoort (RTIC) en Broekhorn (Bouwfonds Ontwikkeling BV). Daarbij is het investeringsvolume voor zowel de exploitatie als de grondexploitaties (woon- en bouwrijpmaken) relatief laag in verhouding tot de inkomsten.

<i>Tabel 6.</i>		<i>Bedragen x€ 1.000</i>		
Omschrijving		Begroting 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan cq. onttrekking aan reserves (BBV artikel 17c).	-2.706	-3.861	-2.480
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	6.611	6.820	6.820
3	Brutodotaties aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	4.580	4.807	4.807
-	4 Uitgaven aan investeringen in (im)materiële activa die op de balans worden geactiveerd	8.380	5.178	4.598
5	Ontvangen bijdragen van rijk, provincie, Europese Unie en overige instanties, die in mindering komen op sub 4	2.095	1.295	1.150
+	6a Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)			
-	6b Boekw inst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa			
-	7 Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw -, w oonrijp maken e.d.	22.686	26.700	20.020
+	8a Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	22.571	52.800	26.631
-	8b Boekw inst op grondverkoop			
-	9 Betalingen ten laste van de voorzieningen	5.642	3.192	2.868
-	10 Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks t.l.v. de reserves worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten			
-	11 Boekw inst bij verkoop van deelnemingen en aandelen			
Berekend EMU-saldo		-3.557	26.791	9.442

Paragraaf E. Bedrijfsvoering

Inleiding

Het fundament waarop we als organisatie voortbouwen is de 'Stadsvisie 2005 - 2015'. Heerhugowaard is zowel een stad als een organisatie van kansen. Die kansen willen we aanpakken maar wel in de maat en het tempo die aansluiten bij de veranderingen in de samenleving. De samenleving verandert constant. Om onze dienstverlening daarop af te stemmen verandert ook onze organisatie permanent.

Het accent voor de jaren 2012 tot 2016 ligt op de thema's 'Goed werkgeverschap', 'Meesterschap', 'Eigenaarschap' en 'Omgevingsgerichtheid'. Deze komen voort uit de visie Heerhugowaard: 'Stad van kansen, organisatie van kansen'. Hierin kennen we vrijheid en zijn we ondernemend en onderscheidend.

Groeien en ontwikkelen gebeurt in Heerhugowaard voor iedereen en op alle manieren. De gemeente blijft zich ontwikkelen (dus wij ook!). Als gemeente hebben wij een stimulerende positie in de regio. We laten ons niet beperken door grenzen. Dit kan niet zonder participatie, betrokkenheid en meedoen.

De continue verandering die dit met zich meebrengt is maatwerk. Belangrijk in veranderprocessen is leiderschap, taakvolwassen medewerkers, ontwikkeling van bruikbare vaardigheden en de heersende cultuur (menselijk, praktisch en vernieuwend). Een heldere visie, een continue dialoog en tonen van eigenaarschap (verantwoordelijkheid geven en nemen) zijn belangrijke waarden. Structuur, systemen en instrumenten zijn volgend en ondersteunend aan dat wat we willen. *'We werken steeds slimmer, niet harder!'*

Verbetermogelijkheden

Investerings in kwaliteit, integraliteit en efficiency bieden ons enorme kansen op verbeteringen in de bedrijfsvoering. Het betreft:

1. Personele kwaliteit.
2. Personele capaciteit.
3. Juridische kwaliteitszorg.
4. Één organisatie, één informatievoorziening: basisregistraties.
5. Kwaliteit informatie.
6. Budgetcyclus en risicomanagement.
7. Communicatie.

1. Personele kwaliteit

Voor het behalen van de doelen van de gemeente Heerhugowaard zijn voldoende medewerkers van strategisch belang. Daarom is het doel van ons personeelsbeleid om zowel kwantitatief als kwalitatief voldoende mensen voor onze gemeente te hebben werken zodat onze bedrijfsdoelen gehaald

worden. Hierbij heeft de raad bepaald dat wij tenminste de kwaliteit van het personeel van 2009 moeten vasthouden. Wij willen gemotiveerde en tevreden medewerkers hebben. Cijfermatig is dat vastgesteld op 3,5% ziekteverzuim en 7,8 score op medewerkertevredenheid. Uitgangspunt is dit niveau tenminste te handhaven.

Integriteit

Als uitkomst van een gezamenlijk nadenken over integriteit van organisatie en bestuur zijn in 2008 (RB2008-043 d.d. 27 mei 2008) de uitgangspunten voor integriteitbeleid verwoord en vastgesteld in het brondocument '*Elementen integriteit voor bestuur en ambtelijke organisatie van de gemeente Heerhugowaard*'. Er is tevens een '*platform integriteit*' ingesteld om zaken af te stemmen en mogelijke initiatieven te bespreken. Strategisch management (MT) en bestuur hebben voor de tweede keer een training morele oordeelsvorming gevolgd. In 2011 is de basis van het integriteitbeleid verder versterkt door gefaseerd een deel van het personeel ook zo'n training aan te bieden. Het Middelmanagement heeft de '*module handhaving*' van het traject moreel leiderschap een '*module installeren moreel leeroverleg*' afgesloten. Dat biedt een basis waarmee ze op hun afdeling een volgende stap kunnen zetten in integriteitbevordering. In 2012 heeft het MT een trainingsdag gehad. Ook de raad heeft een sessie morele oordeelsvorming gehad. De dialoog tussen MM en MT heeft geleid tot een risicobewustwording dat vanaf 2013 zal leiden tot aanpassingen in de bedrijfsvoering (risico-inventarisatie en meldpunt) en een versnelde scholing van medewerkers. Hiermee wordt voldaan aan het uitgangspunt van '*gelijk opgaan van bestuur en organisatie*' bij de aanpak van integriteitbevordering.

2. Personele capaciteit

Tot 2015 zal het volume van de arbeidsmarkt met 5% afnemen. Dit betekent dat wij nog meer ons best moeten doen om voldoende nieuwe medewerkers te vinden die ook aan onze eisen voldoen. Om hier aan tegemoet te komen wordt in 2013 een aantal activiteiten uitgevoerd:

- Er wordt een nieuw strategisch personeelsplan (SPP) ontwikkeld;
- Het functiehuis is transparanter voor alle medewerkers dan in 2011;
- Een werkgroep van medewerkers maakt een MT voorstel over hoe eigenaarschap nog meer vorm kan krijgen; en
- Leidinggevendenden ontwikkelen acties om hun coaching en prestatiefeedback naar medewerkers te versterken.

Conform de afspraken in het '*Strategisch personeelsplan*' (SPP) besluit het college over bedrijfsvoering. Hierbij wordt een afgewogen besluit genomen tussen inzet voor persoonlijke ontwikkeling (kwaliteit) versus inzet voor formatie. Dit is budgettair neutraal.

3. Juridische kwaliteitszorg

Juridische kwaliteitszorg heeft tot doel om op het juridische taakveld tot verbetering van de bedrijfsvoering te komen. De leidende vraag is dan '*Hoe organiseer je kwaliteit?*'

De manier waarop dat gebeurt, lijkt in sterke mate op de taakvelden risicomanagement en '*financial control*'. Met deze taakvelden zal dan ook nauw worden samengewerkt ter bevordering van de integraliteit van de bedrijfsvoering.

In 2007 is gestart met een systematische borging van juridische kwaliteit. Er is een '*legal quick scan*' gedaan en de aanbevelingen zijn uitgewerkt. Van de ontwikkelfase in 2007 zijn we in 2011 in de beheerfase beland door ondermeer de volgende blijvende activiteiten:

- Juridisch advies en juridische control is functioneel en in de persoon gescheiden, de centrale juridische adviesformatie is op sterkte en proactief dienstverlenend richting sectoren; de verhouding tot de juridische functie binnen de sectoren is helder;
- Het Juridisch Beraad is een vaste waarde bij het delen van juridische kennis en het ontwikkelen van vaardigheden;

- De implementatie van nieuwe wetgeving wordt tijdig geïnitieerd en waar nodig centraal begeleid;
- ‘*Incompany*’ cursussen via de HHW academie houden juridische medewerkers op het vereiste kennisniveau;
- Ondersteund door kwartaalrapportages en jaarverslagen wordt door het management gestuurd op het klacht- en bezwaarproces en de onderliggende (primaire) kwaliteit;
- Centrale juristen worden betrokken bij inhuur extern juridisch advies, waarbij de ambitie is steeds meer intern te doen en de (dure) externe juridische advisering tot het minimum te beperken;
- Juridische check van B&W adviezen.
- In 2012 is op centraal niveau gestart met het vullen van een juridische kennisbank, ter ondersteuning van de integrale verantwoordelijkheid van de sectoren. In 2013 zal deze kennisbank verder worden uitgebreid.

Integratie van de doelstellingen van juridische kwaliteitszorg met die van deregulering en ‘*pre-mediation*’ blijft een voortdurend streven.

4. *Één organisatie, één informatievoorziening: basisregistratie*

De ambities met betrekking tot ‘*E-dienstverlening*’ en de wettelijke ontwikkelingen (basisregistraties) zetten zich onverminderd voort. Ook de klantverwachtingen met betrekking tot de 7x24 uur dienstverlening zijn er niet minder op geworden. Deze ontwikkelingen versterken de noodzaak om als één organisatie, en zelfs als één overheid, samen te werken om onze informatievoorziening op orde te hebben, om onze gegevens in één keer goed te registreren en op eenvoudige wijze toegankelijk maken voor (her)gebruik.

Om samenhang in onze informatievoorziening te krijgen en op peil te houden is overzicht en coördinatie nodig. Dat krijgen we onder andere door een goede informatiearchitectuur. Zo een architectuur vervult in veel opzichten een vergelijkbare rol met de architectuur van de bouwwereld. Het is een hulpmiddel om:

- Een gemeenschappelijk beeld te creëren, het ondersteunt dus de communicatie; en
- De samenhang tussen bedrijfsdoelstellingen, organisatie en informatievoorziening te bewaken.

PIM (Project Informatie Management)

Naast de coördinatie op de inhoud, is ook de aansturing op het proces een belangrijke randvoorwaarde om zaken voor elkaar te krijgen. Om de verbinding te leggen van de vraagkant vanuit de bedrijfsprocessen naar het aanbod vanuit de informatievoorziening is het Programma Informatie Management (PIM) in het leven geroepen. In 2012 is door de programmamanager en het lijnmanagement samenhang aangebracht in alle acties die er lopen met betrekking tot de Informatievoorziening en onze processen. De acties worden gebundeld in 8 actielijnen:

Domein	Actielijn
Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Klantbenadering • Samenwerking (met externen) • Werkgeverschap • Processen • Medewerker • Innovatie
Informatie ICT	<ul style="list-style-type: none"> • Gegevensmanagement • Systemarchitectuur

5. *Kwaliteit informatie*

Een essentieel uitgangspunt voor professionele bedrijfsvoering is dat relevante (financiële) informatie tijdig, volledig en juist beschikbaar is.

‘De kwaliteit van de informatie, de basis op orde, is het fundament waarop de planning- en controlcyclus (budgetcyclus) steunt.’

Blijvende aandacht is nodig om het huidige niveau van informatie te handhaven en om verbeteringen aan te brengen. Daarbij richten we ons in de komende jaren naast financiële informatie en control, in toenemende mate op de informatiestromen rondom de basisregistraties en communicatie met de klant. Dit vraagt om verduidelijking van administratieve werkwijzen. Die wordt niet alleen bereikt door het opstellen van heldere eenduidige procedures en regels maar vooral ook door het communiceren en uitdragen aan diverse betrokkenen over nut en noodzaak van deze werkwijzen. Het resultaat moet zijn dat we binnen de organisatie een gemeenschappelijk beeld hebben van de uitgangspunten en de principes die we hanteren bij onze werkwijzen en bij het afleggen van de verantwoording daarover.

Informatie beheerorganisatie: Professioneel & Regionaal?

In 2012 uitgevoerde kwaliteitsonderzoeken, waaronder een proef-audit met betrekking tot DigiD en een benchmark voor ICT kosten, bevestigen de noodzaak om een verbeterslag te maken in de structurering van ICT- en applicatie beheer. Door centralisatie van alle I&A - deskundigheid in één afdeling is reeds een eerste stap gezet. In 2013 zal de professionalisering van Informatie- applicatie en systeembeheer gemaakt worden. Gegeven het huidig lopende onderzoek naar mogelijke regionale samenwerking, kan één van de mogelijke uitwerkingsrichtingen een regionale aanpak van ICT beheer zijn.

6. Budgetcyclus en risicomanagement

Wij willen dat aan de hand van de diverse documenten in onze budgetcyclus (planning- en controlcyclus) de gebruikers (raad, bestuur en management) het met elkaar hebben over de 'echte' onderwerpen om onze doelen te bereiken.

Waar kan het misgaan? Waar moeten we extra alert zijn?

Bij de wijze waarop nu inhoud wordt gegeven aan de budgetcyclus, constateren we dat op onderdelen van deze cyclus de tijd en inspanning, die daar-

mee is gemoeid, niet opweegt tegen de bijdrage aan de mogelijkheden tot sturing en beheersing.

Een oplossingsrichting om onderdelen hiervan, zoals de tussentijdse informatievoorziening (bestuursrapportages) een meer werkbaar en levend instrument te laten zijn, is om deze te beperken en toe te spitsen op die onderwerpen die kritisch zijn voor de realisatie van college- en raadsdoelen. De budgetcyclus richt zich meer op vragen en behoeften bij de gebruikers (raad, bestuur en management). De volgende mogelijkheden worden gebruikt om het nut en de toegevoegde waarde van de budgetcyclus te versterken:

- Stimuleren en organiseren van een dialoog binnen organisatie en bestuur over de inrichting. Welke vragen en behoeften zijn relevant en moeten aan bod komen en welke informatie is minder van belang? Het merkbare resultaat zal zijn dat de omvang van documenten kleiner wordt.
- Het risicomanagement versterkt de focus in de budgetcyclus op aspecten die kritisch zijn voor de realisatie van doelen.

7. Communicatie

Groeien en ontwikkelen kan alleen in een stad die intensief naar haar inwoners en gebruikers luistert en streeft naar dialoog.'

Daar liggen de kansen voor communicatie. Gaandeweg zal een groter accent komen te liggen op de bestending van een goede relatie met onze inwoners. Dit kan alleen als iedere medewerker zijn omgeving kent. En de organisatie als geheel dus omgevinggericht is. Dit betekent dat ook communicatie bij elke medewerker en bestuurslid in het hart moet zitten. Niet alleen informatie geven, maar vooral ook luisteren en de dialoog stimuleren en, meer dan tot nu toe het geval is, de betrokkenen laten meedenken en mee-beslissen. En na besluitvorming nazorg te doen door bijvoorbeeld de beslissing toe te lichten en te motiveren.

Aan de versterking van de dialoog is op strategisch niveau gewerkt door de uitvoering van een kwaliteitsmeting van de communicatie van onze organisa-

tie. Dit was het vertrekpunt voor de kadernota communicatie die in 2011 door de raad is goedgekeurd. Hierin staan drie communicatiepijlers waarnaar we altijd moeten streven:

Omgevingsgericht: ken je in- en externe omgeving

Omgevingsgericht betekent dat we onze in- en externe omgeving kennen. We halen de buitenwereld naar binnen en maken goed gebruik van die signalen bij het opstellen en uitvoeren van beleid. Dit sluit aan bij integraal werken (omgevingsbewust) en het keten denken. Communicatie helpt de medewerkers omgevingsbewust te maken.

Participatie: betrek je in- en externe omgeving en zet daar waar mogelijk 'Web 2.0' in.

Je doelgroep betrekken bij beleid. Dit geldt zowel extern: burgers en organisaties, als intern: andere medewerkers of afdelingen. Het participatieproces kan worden geholpen door de mogelijkheden die 'Web 2.0' functionaliteiten op het internet bieden.

Communicatie in hart van beleid: communicatie is in het hele beleidstraject ingebed

Communicatieve aspecten krijgen, net als juridische en financiële aspecten, binnen het beleidsproces de aandacht die ze verdienen. Dus niet alleen aan het einde van het traject goed informeren, maar communicatie in elk fase van het traject betrekken.

Het gaat dus om onze organisatie nog meer omgevingsbewust te maken, de omgeving te kennen en de omgeving te betrekken bij ons beleid. Dit doen we door communicatie in het hart van het beleid te plaatsen.

Vanuit deze pijlers formuleren we de Heerhugowaardse communicatiedoelstelling:

'Communicatie zorgt ervoor dat beleid beter aansluit bij wat de omgeving nodig heeft en waar degenen die het aangaat gemakkelijk kennis van kan

nemen. Kortom communicatie zorgt voor een omgevingsgerichte organisatie.'

Ook in 2013 zal omgevingsbewustzijn en het vroegtijdig betrekken van de omgeving bij beleid, aandacht vragen. De organisatie wordt steeds omgevingsbewuster en daardoor wordt er steeds meer communicatief beleid gemaakt: beleid waar de in- en externe omgeving een rol speelt.

Hierin verandert de rol van de communicatieadviseur. In plaats van expert op het gebied van communicatie, leert zij de medewerkers zelf omgevingsgericht te zijn.

Een nieuwe taak is het opzetten van de raadcommunicatie. Met de komst van een nieuwe griffier in 2012 heeft de raad communicatie als speerpunt benoemd. In 2012 wordt raadscommunicatie samen met de raadsleden op touw gezet. In 2013 zullen deze plannen worden uitgerold. Centraal hierbij staan de zichtbaarheid en de volksvertegenwoordigende rol van de raad, waarbij de raad zich zo goed mogelijk rekenschap geeft wat er leeft bij de inwoners van Heerhugowaard.

Personeel

Permanente aandacht voor personele capaciteit in onze organisatie Op 26 mei 2009 heeft uw raad het 'Strategisch personeelsplan 2009 - 2014' (SPP) vastgesteld. Doel van het SPP is een pro-actief kader te hebben waarmee ten aanzien van het personeel organisatiebreed een kwalitatieve en kwantitatieve richting kan worden vastgesteld teneinde de Heerhugowaard als zijnde een excellente gemeente dichterbij te brengen en een kader te hebben voor formatieve aanpassingen in de periode 2009 tot en met 2014.

Ook voor 2013 zal gelden dat het gemiddeld aantal formatieplaatsen per 1.000 inwoners voor Heerhugowaard lager zal zijn dan het gemiddelde bij vergelijkbare gemeenten. De formatie in de begroting 2013 is afgerond

396,25 fte. Uitgaande van 53.098 inwoners op 1 januari 2013 is dat 7,5 fte per 1.000 inwoners.

	Realisatie 2010	Realisatie 2011	Begroting 2012	Begroting 2013
Aantal fte's	418,60	414,81	416,44	396,25

De toegestane formatie in de raadsbegroting 2013 is ten opzichte van 2012 afgenomen met 20,19 fte. Dit is vooral het gevolg van de bezuinigingen binnen de bedrijfsvoering. Daarnaast is binnen de sector Stadsontwikkeling 7,63 fte omgezet in inhuurbudget. Hiermee wordt flexibiliteit in de inzet van arbeidscapaciteit beoogd.

Geschetste ontwikkeling van de formatie blijft binnen het door de raad op 26 mei 2009 vastgestelde kader in het 'Strategisch Personeelsplan' (RB 2009-042).

Formatie voor grondexploitatie en investeringskredieten

Een relevant deel van onze personeelsformatie is belast met werkzaamheden voor grondexploitatie en voor investeringswerken. Uit de benchmark die in 2004 is uitgevoerd is ook gebleken dat onze gemeente hierdoor afwijkt van de formatieopbouw van de andere gemeenten uit de vergelijking (die gemeenten hebben geen of een mindere mate van groei).

Ter informatie is onderstaand overzicht opgenomen van de personeelskosten die uit budgetten voor grondexploitatie en investeringen worden gedekt.

Uren afdeling uitgedrukt in €	Begroting 2011		Realisatie 2011		Begroting 2012		Begroting 2013	
	GREX	INV	GREX	INV	GREX	INV	GREX	INV
Stadsbedrijf	0	32	0	25	0	27	14	14
Ingenieursbureau	1.250	833	1.157	841	1.266	844	1.133	857
Wijkbeheer	71	75	8	59	50	51	33	29
SRO	1.170	247	924	306	945	39	723	0
Vastgoed	0	0	0	4	174	0	112	29
Omgevingsvergunning	58	43	180	19	334	0	124	11
Planeconomie	297	14	156	22	188	27	162	32
WOC	30	44	0	0	30	38	25	34
Totaal	2.876	1.288	2.425	1.276	2.987	1.026	2.326	1.006

GREX = Grondexploitatie INV - Investering

Productiviteitsnorm

In de uitgangspunten, die gehanteerd worden bij het opstellen van de begroting, is een productiviteitsnorm bepaald van 1.275 uur per fte. Op grond van een nadere onderbouwing kan voor een organisatorische eenheid (afdeling) een uitzondering worden gemaakt. In de begroting 2013 is door de afdelingen uit de sectoren Stadsontwikkeling en Stadsbeheer van bovenstaande productiviteitsnorm afgeweken.

Ziekteverzuim

De prestatienorm voor het ziekteverzuim is voor 2013 vastgesteld op gemiddeld 3,5%. De doelstelling van 3,5% voor 2013 benadert daarmee al het in het collegeprogramma als doelstelling opgenomen verzuimpercentage van 3,3%.

Het streven voor de meldingsfrequentie, het totaal aantal ziekmeldingen in een kalenderjaar gedeeld door het gemiddeld aantal personeelsleden in dat jaar is voor 2013 (net als in 2012) ook bepaald op 1,00.

De ontwikkelingen van de laatste jaren zijn als volgt:

Cijfers	2010	2011	2012		2013
	Realisatie	Begroting	Realisatie	Begroting	Begroting
Verzuim	3,39%	3,50%	4,20%	3,50%	3,50%
Meldingsfrequentie	1,18	1,0	1,4	1,0	1,0

Uit een publicatie van het Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds (A&O-fonds) van 31 mei 2012 blijkt dat het ziekteverzuimpercentage in 2011 licht is steegen ten opzichte van 2010 en weer teruggekeerd is op het niveau van 2009, namelijk 5,4%.

In de grootteklasse van Heerhugowaard (50.000 - 100.000 inwoners) was het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over 2011 5,4%. Het ziekteverzuimpercentage was in 2011 voor Heerhugowaard 4,20%. De meldingsfrequentie 2011 voor Heerhugowaard is 1,4 (2010: 1,18). In de grootteklasse van Heerhugowaard (50.000 - 100.000 inwoners) is de meldingsfrequentie 1,43.

Volgens het A&O Fonds gemeenten is 3,5% het laagst haalbare verzuim. Het past bij onze ontwikkeling en onze huidige situatie deze doelstelling voor 2013 over te nemen en qua meldingsfrequentie 1,0 als doelstelling voor 2013 aan te houden.

Overige relevante onderwerpen

Rechtmatigheid

Vanaf 2006 zijn door de accountant goedkeurende verklaringen afgegeven zowel ten aanzien van het aspect getrouwheid als over het aspect rechtmatigheid.

Vanaf het najaar 2006 beschikken we over alle toetsings- en beheerskaders. Daarmee is een limitatieve en concrete norm ontstaan, waaraan de accountant de rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties kan toetsen. Ook zijn in deze kaders de maatregelen opgenomen om de rechtmatige uitvoering van financiële beheershandelingen te waarborgen. Met structurele uitvoering van deze maatregelen en periodieke toetsing van de naleving is rechtmatigheid nu structureel geborgd in onze organisatie.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In het Rapport van Bevindingen 2007 voor de gemeenteraad schrijft de accountant:

*'...In 2006 is door het college de nota **Beleid inzake bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeenteregelingen goedgekeurd**. In deze nota zijn de tot nu toe te fragmentarische beleidsuitgangspunten samengevat tot één overkoepelend beleid ten aanzien van het misbruik en oneigenlijk gebruik van publieke middelen. Deze nota is door uw raad in april 2007 vastgesteld. Naar onze mening bieden de processen van uw gemeente voldoende waarborgen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen, dan wel tijdig te signaleren en te herstellen...'*

Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Het oogmerk van de centrale inkoopfunctie is om het inkoopproces te versterken. Dit gebeurt vooral door advisering en ondersteuning inkooptrajecten en borging van naleving relevante wet- en regelgeving. Dit resulteert ook in financiële inkoopvoordelen. Vanaf 2010 is rekening gehouden met € 250.000

aan (structurele) inkoopvoordelen. Opgemerkt wordt dat dit bedrag betrekking heeft op de algemene middelen en dus niet op investeringen en grondexploitaties.

Onderzoeken ex artikel 213 a van de Gemeentewet

In 2003 is de '*Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid van de gemeente Heerhugowaard*' vastgesteld. Deze verordening verplicht het college tot het periodiek verrichten van onderzoek naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door het college gevoerde bestuur. In tegenstelling tot het onderzoek van de rekenkamer gaat het hierbij dus om zelfonderzoek.

Tot op heden is onze aanpak dat de beperkt beschikbare onderzoekscapaciteit '*slim*' wordt ingezet. Dat houdt in dat we geen separate onderzoekstrajecten opstellen, maar aanhaken bij trajecten die om andere redenen, bijvoorbeeld bestuurlijke prioriteit of kwaliteitsverbetering, toch al voorgenomen zijn.

De verordening gaat geactualiseerd worden. Nagegaan wordt hoe deze verordening een toegevoegde waarde kan hebben voor de ontwikkeling van onze gemeente in die zin dat het niet zozeer een controlerende functie achteraf stimuleert, maar een functie die aanvullende zekerheid geeft over de mate waarin de organisatie in control is (toekomstgericht). Nieuwe landelijke inzichten over het nut tot op heden van deze verordening worden hierbij betrokken.

Paragraaf F. Verbonden partijen

In deze paragraaf wordt ingegaan op verbonden partijen. Met verbonden partijen worden publiek of privaatrechtelijke organisaties bedoeld waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Met bestuurlijk belang wordt bedoeld het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht. Een gemeente heeft een financieel belang wanneer deze middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/ of als financiële problemen bij verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Partijen waar alleen een financieel risico aankleeft vindt u in paragraaf B. 'Weerstandsvormogen'. Partijen waarmee een bestuurlijk belang is gediend en waaraan geen juridisch afdwingbare verplichtingen kleven maken onderdeel uit van een programma.

In deze paragraaf passeren achtereenvolgens die partijen die volgens voorgaande definitie met de gemeente verbonden zijn. In overeenstemming met de voorschriften uit het BBV (artikel 15) wordt voor elke verbonden partij ingegaan op:

- de visie op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen.

De gemeenschappelijke regelingen voeren beleid en beheer uit op gemeentelijke terreinen. In het algemeen geldt dat voor een gemeenschappelijke regeling wordt gekozen indien de gemeente dit beleid niet alleen dan wel niet doeltreffend kan uitvoeren. De deelname in het aandelenkapitaal van een aantal vennootschappen vloeit in hoofdzaak voort uit de van oudsher maatschappelijke belangen die door deze vennootschappen worden nagestreefd.

In onderstaande tabel is een overzicht van de gemeentelijke bijdrage aan de verbonden partijen in 2013 opgenomen.

Op grond van artikel 35 van de 'Wet gemeenschappelijke regelingen' worden de raden in de mogelijkheid gesteld om bij de ontwerpbegroting van de gemeenschappelijke regelingen een zienswijze naar voren te brengen.

Op 11 november 2010 heeft de gemeenteraad in het kader van de ombuigingen besloten dat de gemeenschappelijke regelingen voor de jaren 2012 tot en met 2014 respectievelijk 5%, 7,5% en 10% dienen te bezuinigen. Ten opzichte van 2012 is de korting op de bijdrage dus 2,5% hoger.

In januari 2012 is door centrumgemeente Alkmaar een brief verstuurd met daarin opgenomen de uitgangspunten voor de raadsbegroting 2013.

Ons college heeft in reactie daarop een brief laten uitgaan met haar standpunt naar alle colleges in Noord-Holland Noord. In genoemde brief is aangegeven dat het college het, in afwijking van het standpunt van de colleges van Alkmaar, Hoorn en Den Helder, gelet op de huidige ontwikkelingen niet verantwoord vindt om de gemeenschappelijke regelingen te compenseren voor loon- en prijscompensatie.

In de vergaderingen van de algemeen besturen is op het standpunt uit de brief van de gemeente Alkmaar teruggekomen. De eerder toegekende looncompensatie is teruggedraaid. De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen dienen in een eerste begrotingswijziging te worden aangepast.

Het structureel effect van dit besluit van de algemeen besturen bedraagt ca. € 55.000.

Op 24 april 2012 heeft uw raad ingestemd met de uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (RB2012031). Hierin zijn afspraken opgenomen met betrekking tot de wijze van indexering van de bijdrage van de gemeenschappe-

lijke regelingen, de omvang van het eigen vermogen, de wijze waarop omgegaan wordt met nieuw beleid en de termijnen van indiening van de planning en control documenten van de gemeenschappelijke regelingen. Doel van de financiële en procesmatige uitgangspunten is het verhogen van de transparantie voor de deelnemende gemeenten en de gemeenschappelijke regelingen.

Verbonden Partij	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Bijdrage per inwoner in €		Gemeentelijke bijdrage in €	
			2012	2013	2012	2013
Gemeenschappelijke regelingen						
1. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.	10,98	10,94 ¹⁾		
2. GGD Hollands Noorden	Schagen	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.	16,83	16,77 ¹⁾		
3. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	Het laten uitvoeren van de wettelijk verplichte taak tot beheer van het gemeentearchief.	3,69	3,67		
4. Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI)	Alkmaar	Het behartigen van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten in gevolge de 'Afvalstoffenwet' verkregen afvalstoffen.			1.544.000	1.559.450
5. Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland (WNK)	Alkmaar	Het uitvoeren van de vernieuwde 'Wet Sociale Werkvoorziening' vanaf 2008.			253.457	231.040 ²⁾

Verbonden Partij	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Bijdrage per inwoner in €		Gemeentelijke bijdrage in €	
			2012	2013	2012	2013
6. Recreatieschap Geestmerambacht	Haarlem	Als gemeenschappelijk openbaar lichaam invulling te geven aan: <ul style="list-style-type: none"> • het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie; • het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; • het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het hiervoor geformuleerde. Het gebied is aangegeven in de regeling. 			107.768	113.439 ¹⁾
7. Heerhugowaard en Hoogheemraadschap	Heerhugowaard	Het saneren van ongezuiverde lozingen van huishoudelijk afvalwater in het buitengebied.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
8. Kaderregeling HAL-samenwerking		Het geven van uitvoering aan de VINEX-taakstelling 1995 - 2004.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vennootschappen met gemeentelijke deelname						
9. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	Den Haag	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van de overheden.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
10. NV Houdstermaatschappij GKHN (Gasbedrijf Kop Noord Holland)	Amsterdam	Het beheren van de aandelen van de deelnemende gemeenten in de belegging NV NUON en Alliander N.V..	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Verbonden Partij	Vestigings- plaats	Openbaar belang (doel)	Bijdrage per inwoner in €		Gemeentelijke bijdrage in €	
			2012	2013	2012	2013
11. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord NV	Akmaar	Optimale benutting van de economische potenties van Noord-Holland Noord door professionele uitvoeringskracht en versterking van de kernkwaliteiten van de regio, die moeten leiden tot extra autonome groei van arbeidsplaatsen in de regio en meer nieuwe vestigingen dan elders.			96.542	94.128
Deelname in stichtingen						
12. Stichting Papier Recycling Nederland	Hoofddorp	Het waarborgen van de uitvoering van het Convenant Verpakkingen II (hergebruik verpakkingsmateriaal vanuit milieu oogpunt).	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
13. Stichting Kennis- en Adviescentrum Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord	Alkmaar	Het op termijn realiseren van duurzame samenwerkingsverbanden in het gebied Noordzeekanaal tot en met Texel ten behoeve van een betere afstemming tussen vraag en aanbod op de regionale arbeidsmarkt.			34.200	27.000

¹⁾ De bijdrage van de gemeenschappelijke regeling is ten opzichte van 2012 met 2,275% verhoogd voor loon- en prijscompensatie. Daarnaast is, op basis van het eerder genomen besluit ten opzichte van de bijdrage 2012 2,5% bezuinigd. In de vergaderingen van de Algemeen Besturen van de gemeenschappelijke regelingen is besloten de bijdrage voor 2013 in de eerste begrotingswijziging van 2013 te verlagen met het percentage loon- en prijscompensatie. Na deze wijziging is de bijdrage 2,5% lager dan 2012.

²⁾ Bijdrage per persoon van € 1.016, neemt in 2013 ten opzichte van 2012 met 2,5% af. Een daling van het aantal personen met een WSW dienstverband zorgt er voor dat onze bijdrage aan het WNK nog eens afneemt met ruim € 3.600.

1. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is een gemeenschappelijke regeling tussen 21 gemeenten in Noord-Holland Noord. De Veiligheidsregio NHN is officieel van start gegaan per 1 januari 2004.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

De doelstellingen van de Veiligheidsregio NHN sluiten aan op het meerjarig actieplan en de strategische keuzes zoals die in het regionaal beheersplan en de organisatieplannen zijn vastgesteld. De strategische keuzes naar vertaald naar programma's en concreet beoogde resultaten. De begroting 2013 van de Veiligheidsregio is opgesteld op basis van ongewijzigd beleid met inachtneming van de uitgangspunten zoals deze door het algemeen bestuur van februari 2012 zijn vastgesteld.

Verder heeft het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio op 30 maart 2012 over te gaan tot regionalisering van de brandweer.

In de raadsvergadering van 26 juni 2012 (RB2012-067) is de begroting 2013 ter instemming aan uw raad voorgelegd. Uw raad was akkoord, mits er geen indexatie zou worden toegepast. Het algemeen bestuur van VR NHN heeft 29 juni 2012 besloten de indexatie voor 2013 die eerder door de regiogemeente Alkmaar was gemeld terug te draaien. De bijdrage voor 2013 is als gevolg van dit besluit 2,5% lager dan over 2012 en zal in de eerste begrotingswijziging van 2013 worden verwerkt.

In de begroting 2013 zijn de speerpunten 2013 voor opgenomen. De doelstellingen sluiten aan op het beleidsplan Veiligheidsregio Noord-Holland Noord 2012 – 2015 'Slim samenwerken vanuit de basis'.

2. GGD Hollands Noorden

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De GGD Noord-Kennemerland is per 1 april 2007 opgegaan in de nieuwe gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden, die ontstaan is uit een opschaling van de drie GGD's in Noord-Holland Noord. Het betreft een samenwerkingsverband van 29 gemeenten in Noord-Holland Noord.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

Op 16 juli 2012 heeft het algemeen bestuur van de GGD een besluit genomen op de uitgangspunten voor de begroting 2013.

Het Algemeen Bestuur heeft besloten de prijsindexatie voor 2013 wel toe te kennen, maar de loonindexatie niet. Verder is er besloten om de begroting vast te stellen en in overleg met de financiële klankbordgroep tot extra bezuinigingsmaatregelen te komen die in het najaar van 2012 via begrotingswijziging aan het AB worden voorgelegd.

Het programmaplan van de GGD bestaat uit een vijftal programma's namelijk:

- Jeugdgezondheidszorg;
- Infectieziektebestrijding;
- Kwetsbare burger;
- Onderzoek, beleid en preventie; en
- Organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering.

Binnen elk programma zijn de speerpunten voor 2013 benoemd. Per speerpunt is het maatschappelijk effect en het resultaat in 2013 benoemd.

Ten aanzien van de resultaten is geconstateerd dat deze nog niet SMART zijn geformuleerd, waardoor de vierde W-vraag ('Wanneer zijn we tevreden?') niet in alle gevallen eenduidig te beantwoorden is. Door de GGD is aangegeven hier in een volgende programmabegroting aandacht aan te besteden.

3. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) is een samenwerkingsverband van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft/ De Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) doet mee op basis van een convenant tussen het RHCA en HHNK. Het RHCA is per 1 juli 2003 gestart.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2012

Op 11 juni 2012 stond de begroting 2013 op de agenda van algemeen bestuur van het RHCA. In de raadbegroting 2013 rekent het RHCA met een bijdrage per inwoner van € 3,67. In de vergadering van het algemeen bestuur is besloten de eerder door de regiogemeente Alkmaar gecommuniceerde loon- en prijsindexatie in de eerste begrotingswijziging van 2013 ongedaan te maken.

Op 11 november 2010 heeft de raad ingestemd met het onderzoek naar de mogelijkheden tot uittreding uit het RHCA en het daarbij een eigen archief-ruimte te verwezenlijken tegen lagere kosten dan de huidige financiële bijdrage aan het RHCA.

Op 27 maart 2012 heeft uw raad besloten (RB2012009) het besluit tot het eventueel uittreden uit het RHCA uit te stellen tot de raadsvergadering van 26 juni in afwachting van de reactie van het algemeen bestuur van het RHCA op de door uw raad voorgestelde aangepaste kostenverdeling.

Door de voorzitter van het algemeen bestuur en een tweetal leden van het dagelijks bestuur is een voorstel aan de gemeente gedaan om de jaarlijkse bijdrage structureel met € 30.000 te verlagen. Dit voorstel is besproken in de vergadering van het AB van 11 juni 2012. In afwachting van dat besluit heeft uw raad besloten om de besluitvorming tot het al dan niet uittreden te agenderen voor de raad van september 2012. Dan neemt ook het AB een besluit over de structurele verlaging van de bijdrage van Heerhugowaard.

Indien uw raad besluit om het voornemen tot uittreden terug te draaien dient de ingerekende bezuiniging vanaf 2014 ad € 195.000 uit scenario 2 (RB2010130) in de Voorjaarsnota 2013 grotendeels te worden teruggedraaid.

4. Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Openbaar Lichaam Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten in de regio Noord-Kennemerland.

De VVI is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC). Van de in totaal 2.656 uitgezette aandelen zijn er 529 stuks in bezit bij de VVI gemeenten. De gemeente Heerhugowaard beschikt over 82,37 aandelen. Het totaal aantal aandelen kan jaarlijks wijzigen, omdat toewijzing van aandelenpakketten plaatsvindt op basis van het aantal inwoners van de VVI-gemeenten.

De HVC is daarmee in eigendom van 52 gemeenten en 6 waterschappen.

Garantstellingprovisie

De aandeelhouders staan overeenkomstig artikel 9 van de Ballotageovereenkomst garant voor de leningen van de HVC en de door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) vastgestelde financieringsstructuur. De aandeelhouders van HVC hebben in het strategisch plan afgesproken dat

jaarlijks een garantstellingprovisie van 1% over de gegarandeerde leningen per 1 januari van het betreffende boekjaar wordt uitgekeerd.

De prognose is dat de stand van de gegarandeerde lening per 1 januari 2013 € 620 miljoen. In de begroting 2013 van de VVI is een bedrag van € 1,1 miljoen aan garantstellingsprovisie geraamd.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

In 2011 is de discussie gestart om met het oog op de toekomstige financieringscriteria de huidige structuur te heroverwegen. Sinds 2006 is de context en de rol van HVC belangrijk gewijzigd. De activiteiten op het gebied van duurzame energie vormen een tweede peiler voor de exploitatie van HVC en leveren een bijdrage aan het financieel resultaat van de HVC.

In 2006 is besloten dat de garantstelling bij nieuwe leningen zich beperkt tot financiering van afvalverbranding, waarbij nieuwe activiteiten uitsluitend worden gefinancierd met vreemd vermogen. Gelet op de omvang van het eigen vermogen verwacht HVC dat de financiering van de nieuwe activiteiten op termijn wordt begrensd.

Door de directie en de Raad van Commissarissen van de HVC is een procesmatig voorstel opgesteld aan de aandeelhoudersvergadering van 5 juli 2012 waarin een beslismodel is opgenomen welke financieringsmogelijkheden beschikbaar zijn bij welk type investeringsactiviteiten.

Eventuele nieuwe garantstellingen door de aandeelhouders voor activiteiten op het gebied van duurzame energie vindt alleen plaats na instemming van de aandeelhouders.

Genoemd voorstel heeft ter inzage gelegen voor de commissie Middelen van 2 juli 2012.

De aandeelhoudersvergadering heeft over dit procesvoorstel gediscussieerd. Genoemd onderwerp komt in de aandeelhoudersvergadering van september opnieuw op de agenda.

De afvalverwerkingstarieven voor 2013 zijn in mei 2012 door de directie en RvC van de HVC vastgesteld. Het verwerkingstarief voor huishoudelijk afval 2013 bedraagt € 76 per ton (2012: € 75).

5. Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland (WNK)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Werkvoorzieningschap Noord-Kennemerland is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft-De Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Schermer.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

Op 16 april 2012 is door de provincie toestemming verleend om de begroting 2013 uit te stellen tot 1 januari 2013. Aanleiding voor het aangevraagde uitstel is de besluitvorming op Rijksniveau met betrekking tot de voorgenomen budgettering en de wetwijzigingen. In de bestuursvergadering van december zal deze worden behandeld. Daaraan vooraf wordt de begroting 2013 aan de gemeenteraden aangeboden. In deze begroting zullen ook de beleidsvoornemens voor 2013 worden opgenomen.

Nu de Wet Werken naar Vermogen (WWnV) van de baan moet de positie van het WNK opnieuw worden bekeken.

De re-integratie is onderdeel van het project regionale samenwerking, maar ook over de toekomst van het beschut werken zal een nieuwe visie moeten worden ontwikkeld. Een gedeelte daarvan is reeds beschreven in het herstructureringsplan, maar dat zal er, nu de rijksmiddelen zijn vervallen, toch anders uit gaan zien.

De korting van 7,5% op de gemeenschappelijke regelingen is op de gemeentelijke bijdrage verwerkt (5% in 2012, 2,5% in 2013).

De gemeentelijke bijdrage voor 2013 is € 231.040 (190 personen x € 1.216,00).

6. Recreatieschap Geestmerambacht

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

Het Recreatieschap Geestmerambacht is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Alkmaar (36%), Bergen (1,1%), Heerhugowaard (18%), Langedijk (9,6%) en de Provincie Noord-Holland (35,3%).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

Op 7 juni 2012 heeft het algemeen bestuur vergaderd over de begroting 2013. Het Algemeen Bestuur heeft niet ingestemd met de in de begroting opgenomen loon- en prijscompensatie. De in de begroting 2013 opgenomen bijdrage voor 2013 ad € 113.439 zal in de eerste begrotingswijziging 2013 van het Recreatieschap worden verwerkt.

Het recreatieschap hanteert een voortschrijdend meerjarenbeleid. De uitgangspunten van het financieel beleid worden jaarlijks herijkt. Door de participanten heeft het schap een bezuinigingstaakstelling opgelegd gekregen. Eind 2011 is een besluit genomen over de uitgangspunten voor financieel beleid van het schap.

Met het oog op de uitbreiding van de recreatiegebieden is afgesproken een heldere scheiding tussen de financiële stromen voor het beheer van de diverse gebieden aan te brengen. Het schap werkt in een drietal productgroepen; beleid, beheer en projecten. Voor deze productgroepen zijn de belangrijkste aandachtspunten voor 2013 in de begroting opgenomen.

In 2013 vindt de terugkoppeling plaats van de in 2012 gestarte evaluatie van het raamcontract met Recreatie Noord-Holland (RNH). Het contract met deze partij loopt tot 1 januari 2014. Uitkomst van de evaluatie is het al dan niet voortzetten van het contract met deze partij.

De verwachting is dat eind 2012 de uitkomst bekend is van het onderzoek naar de heroriëntatie van het project uitbreiding Geestmerambacht dat in

2012 is gestart als gevolg van de bezuinigingen bij het Rijk. In bestuurlijke conferenties zullen de resultaten hiervan worden besproken waarna dit in 2013 verdere uitwerking zal krijgen.

Verder is in 2012 is de juridische overgang van het beheer van het recreatiegebied Park van Luna bij het recreatieschap geregeld. Vanaf 2013 valt het beheer van het park volledig onder de verantwoordelijkheid van het schap.

De HAL gemeenten hebben de verplichting om uiterlijk 1 januari 2014 met voorstellen te komen over de wijze waarop zij na de periode van 17 jaar, als het HAL-fonds op is, de financiële dekking van de beheer- en onderhoudskosten zullen regelen.

7. Heerhugowaard en het Hoogheemraadschap

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeenschappelijke regeling Heerhugowaard en het Hoogheemraadschap is de lichtste vorm van samenwerkingsverband op basis van de 'Wet Gemeenschappelijke Regelingen' tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De regeling is op 19 juli 2005 van kracht geworden. Gemaakte kosten worden over en weer verrekend.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

De gemeenschappelijke regeling blijft bestaan voor het geval de noodzaak in de ontwikkelingsgebieden zich voordoet. Er zijn geen specifieke voornemens voor 2013.

8. Kaderregeling HAL-samenwerking

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeenschappelijke regeling Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk en is de lichtste vorm van samenwerkingsverband op basis van de 'Wet Gemeenschappelijke Regelingen'. De regeling is in 1991 van kracht geworden.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

Per 1 januari 2005 is het projectbureau HAL opgeheven. De kaderregeling is na die datum 'werkloos' blijven bestaan. Er zijn voor 2013 geen voornemens binnen de kaderregeling.

9. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeente Heerhugowaard is aandeelhouder van de bank NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de BNG aandelen van de gemeente. 50% van de aandelen is in bezit van gemeenten en provincies. De andere 50% heeft het Rijk in bezit.

Heerhugowaard heeft 9.789 aandelen met een nominale waarde van € 2,50.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

Voor de beleidsvoornemens van de BNG voor 2012 wordt verwezen naar de site van de BNG (www.bng.nl).

Op 23 april 2012 heeft de algemene vergadering van aandeelhouders plaatsgevonden. De bank heeft daar voorgesteld het dividend tot 2018 te halveren. Verdere heroverwegingen van het uit te keren dividend in de toekomst sluit de BNG niet uit. Dit is afhankelijk van de besluitvorming van Europa over de minimale omvang van het eigen vermogen van banken en/ of ten gevolge van ontwikkelingen van de groei en/ of resultaat.

Als gevolg van dit besluit bedraagt het jaarlijks dividendbedrag met ingang van 2012 ca. € 11.000.

10. NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop Noord Holland (GKNH)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeente Heerhugowaard is samen met 27 andere gemeenten aandeelhouder van de NV Houdstermaatschappij GKNH.

Het totaal aantal aandelen bedraagt 4.646. Heerhugowaard heeft 327 aandelen.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

De houdstermaatschappij was in bezit van een aandelenpakket van 3,03% van het totaal aantal aandelen van NUON.

Op 3 juni 2009 heeft de algemene vergadering van aandeelhouders (ava) van de houdstermaatschappij in meerderheid besloten in te stemmen met de verkoop van dit aandelenpakket. Vervolgens is door de ava van NUON in juni 2009 besloten over te gaan tot verkoop van het aandelenpakket NUON aan het Zweedse Vattenfall.

De verkoopopbrengst bedroeg voor Heerhugowaard in totaal ruim € 18 miljoen. Van deze opbrengst is in juni 2009 49% uitgekeerd. In juni 2011 is het eerste gedeelte (bijna € 3,0 miljoen) van de resterende 51% overgedragen en uitgekeerd. Het restant volgt in 2013 en 2015. Op 11 november 2010 heeft de raad besloten om de resterende verkoopopbrengst te storten in de reserve beheer en sociale structuur.

De houdstermaatschappij is nog wel aandeelhouder van het netwerkbedrijf van NUON, Alliander. Het dividend wordt op basis van de aandelenverdeling volledig uitgekeerd aan de gemeentelijke aandeelhouders.

11. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De gemeente Heerhugowaard is samen met de provincie Noord-Holland, de Kamer van Koophandel en de gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder van Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV. Het ontwikkelingsbedrijf is in 2006 opgericht en 1 januari 2007 van start gegaan. Heerhugowaard bezit 1.000 aandelen met een nominale waarde van € 1,00. Daarnaast betaalt de gemeente een jaarlijkse bijdrage.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

Op dit moment is het traject over de toekomst van regionale economische samenwerking en de positie van het Ontwikkelingsbedrijf hierin, gestart.

In de laatste aandeelhoudersvergadering van 27 april 2012 is dit proces in gang gezet met een verzoek van de aandeelhouders aan de Raad van Commissarissen (RvC) en de directie van Ontwikkelingsbedrijf om met de aandeelhouders mee te werken aan het transitieproces en de organisatie en structuur van het Ontwikkelingsbedrijf hierop aan te passen.

De ingezette transitie zal per 1 januari 2013 haar beslag moeten krijgen: dan voldoet de opdrachtverlening aan de Ontwikkelingsbedrijf NV namelijk niet meer aan de Europese richtlijnen voor de verlening van staatssteun.

Op 11 november 2010 heeft de raad besloten om te staken met de jaarlijkse bijdrage aan het ontwikkelingsbedrijf met ingang van 2014.

Deze opdracht loopt parallel met de hierboven ingezette lijn. Om het staken van de jaarlijkse bijdrage te formaliseren is een brief verzonden aan de RvC en de interim-directeur van het Ontwikkelingsbedrijf.

In 2011 is de bijdrage ten opzichte van 2010 met 5% verlaagd. In 2013 en 2014 wordt de bijdrage ten opzichte van 2010 met nog eens 2,5% verlaagd.

Meer informatie over het ontwikkelingsbedrijf treft u aan op de website www.nhn.nl.

12. Stichting Papier Recycling Nederland (PRN)

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De stichting is de uitvoeringsorganisatie van het papiervezelconvenant. Dit convenant is afgesloten tussen het ministerie van VROM, stichting HeDra (hergebruik drankenkartons) en de VNG. Heerhugowaard is in 2005 toegetreden.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

In 2010 hebben de VNG en PRN de afspraken verlengd. De looptijd van het vierde papiervezelconvenant is van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2014. Met dit convenant is gegarandeerd dat zodra de opbrengst voor oud papier en karton zakt onder de verwerkingskosten tot een vergoeding door de stichting wordt overgegaan. In 2013 vindt, indien daartoe aanleiding bestaat, uitvoering van dit convenant plaats.

14. Stichting Kennis en Adviescentrum Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord

Met wie is een bestuurlijke relatie aangegaan?

De raad heeft op 19 februari 2008 besloten deel te nemen in de Stichting Kennis en Adviescentrum Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord (RPA). De stichting wordt aangestuurd door een stuurgroep met vertegenwoordigers uit de gemeenten Alkmaar en Heerhugowaard, het CWI, het UWV, de Kamer van Koophandel en het beroepsonderwijs.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2013

Tijdens de algemene vergadering van het RPA-NHN in mei 2010 is een discussienota voorgelegd om de speerpunten en thema's voor te bereiden voor de periode 2011 tot en met 2014.

De aanwezigen hebben aangegeven dat de speerpunten gehandhaafd blijven, met daaraan gekoppeld andere thema's. Deze speerpunten zijn *'activerend arbeidsmarktbeleid'*, *'sector vraaggerichte werkgeversbenadering'* en *'aansluiting arbeidsmarkt - onderwijs'*. Afhankelijk van de situatie op de arbeidsmarkt worden de thema's aangepast.

Meer informatie over het RPA treft u aan op de website www.rpa-nhn.nl.

Paragraaf G. Grondbeleid

Algemeen

In de raadsvergadering van 24 juni 2008 is de nota "*Grondbeleid 2008: Grond onder de voeten*" vastgesteld. Deze nota is de basis voor een transparante werkwijze voor de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van het grondbeleid en het daarbij behorende financiële kader.

De nota '*Grondbeleid 2008*' is eveneens de basis voor deze verplichte paragraaf G. '*Grondbeleid*'. Hierin wordt beknopt het gemeentelijk grondbeleid weergegeven.

Deze paragraaf G '*Grondbeleid*', de verslaglegging over grondbedrijf complexen in de '*Meerjaren prognose Grondexploitaties*' (MPG) en de bij deze paragraaf gevoegde tabel I bieden inzicht in:

- de gemeentelijke doelstellingen van het ingekaderde gemeentelijk grondbeleid en de werkwijze hierin;
- de ontwikkelingen in ruimtelijke en financiële zin in de grondexploitaties.

Grondbeleid

Grondbeleid is een sturingsmiddel voor de gemeente. Het gaat bij dat beleid om het stimuleren of uiteindelijk afdwingen van gewenst gebruik van grond door de inzet van de instrumenten die de gemeente hiervoor beschikbaar heeft.

Het gewenst gebruik van grond wordt ontleend aan de doelen die zijn opgenomen in de raadsprogramma's en in de daaraan ten grondslag liggende beleidsnotities op het gebied van wonen, economie, maatschappelijke ontwikkeling, verkeer en vervoer, et cetera.

De werking van het grondbeleid heeft voornamelijk effect op de doelstellingen die zijn opgenomen in programma 3 '*Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving*'.

Het gemeentelijk beleid is een actief grondbeleid. Indien een actief grondbeleid niet mogelijk is wordt passief (faciliterend) grondbeleid voorgestaan. Aan de basis van het grondbeleid liggen de kaderstellende beleidsnota's '*Structuurvisie 2020*' (*actualisatie van het 'Structuurbeeld 2005 - 2015'*), vastgesteld in de raad van 27 september 2011, en de '*Bouwstenen Hoofdwegenstructuur Heerhugowaard*' en de '*Woningbehoefte*' ten grondslag.

De nota '*Grondbeleid 2008*' is door de raad in juni 2008 vastgesteld. Eind 2012 wordt een herziening van deze nota aan de raad aangeboden. Hierin worden verduidelijkingen/ aanscherpingen vanuit de commissie BBV worden doorgevoerd.

Grondprijnsbeleid

Omdat grond een schaars onroerend goed is en dus een behoorlijke waarde kan vertegenwoordigen, moet afgewogen worden wat we met die grond willen en hoe we een gewenst optimaal gebruik in ruimtelijke en financiële zin kunnen realiseren.

Om dit optimale gebruik in financiële zin te kunnen realiseren loopt synchroon aan het vastgestelde grondbeleid het grondprijnsbeleid. Het grondprijnsbeleid is een uitgewerkt onderdeel van het grondbeleid en wordt evenals het grondbeleid vastgesteld door de gemeenteraad.

In de raadsvergadering van 26 mei 2009 is de nota 'Grondprijnsbeleid 2009: 'Prijsvorming op gegronde basis' vastgesteld. In **deel I** van deze nota worden methodes beschreven om te komen tot de grondprijzen en de grondprijzen voor de belangrijkste ruimtelijke functies in de gemeente Heerhugowaard. **Deel I** wordt gelijktijdig met de nota 'Grondbeleid' één maal in de vier jaar worden herzien. **Deel II** vermeldt de grondprijzen (richtprijzen) per functie en wordt **jaarlijks** herzien door het college.

Uitgangspunt voor de bepaling van de grondprijzen is dat de uitgifte van gronden tegen marktconforme (grond)prijzen plaatsvindt, waarbij het nettore-sultaat ten gunste komt van de grondexploitaties, producten of reserves, tenzij hierover expliciet anders wordt besloten.

Verwerving

Vanuit een actief gemeentelijk grondbeleid wordt voor de verwerving van gronden gebruik gemaakt van de volgende instrumenten:

- minnelijke verwerving;
- bouwclaimmodel;
- 'Wet Voorkeursrecht Gemeente' (WVG); en
- onteigening.

Via de genoemde instrumenten kunnen gronden worden verworven die het mogelijk maken om de gestelde raadsdoelstellingen te realiseren.

Strategische verwerving

Strategische verwerving is eveneens onderdeel van een actief grondbeleid. Dergelijke verwervingen vinden plaats in gebieden waarvoor nog geen enkel planologisch kader of een visie voorhanden is. De gemeente wil in die gebieden een grondpositie hebben en wil verwerven met het oog op de te verwachten mogelijkheden voor ontwikkeling en herontwikkeling van deze gebieden, of als ruilobject.

In de raadsbegroting 2009 is hiervoor voor het eerst een budget beschikbaar gesteld (gevolg van de nota 'Grondbeleid 2008'). Tot en met 2011 hebben daadwerkelijke strategische aankopen (incl. rente en overige kosten) plaats gevonden tot een bedrag ter grootte van € 867.000 (zie tabel 1).

Tabel 1. Budget strategische grondaankopen.		Bedragen x€ 1000
Budget strategische aankopen		2.500
Grondkosten		-735
Rente kosten		-93
Overige kosten		-48
Opbrengsten verhuur		9
Restant budget		1.633

Het 'restant budget' strategische grondaankopen is budgettair neutraal opgenomen in programma 3 'Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving'.

Risico's die worden gelopen bij het doen van strategische verwervingen, zoals ten aanzien van waardering, ontwikkeling, planning, programmering en afzet, worden gemonitord en betrokken bij Paragraaf B 'Weerstandsvermogen'.

Gronduitgifte

De laatste stap in de vastgoedkolom is de uitgifte van grond. De functiege-relateerde marktconforme uitgifte- of verkoopprijs bepaalt voor het overgrote deel het totaal aan opbrengsten en daarmee ook voor een groot gedeelte het resultaat van de vastgestelde grondexploitaties.

Vooraf in de gebieden die in exploitatie zijn is het van groot belang goede prijsonderhandelingen te voeren. De resultaten daarvan zijn van belang voor

het uiteindelijke resultaat van de opbrengstbudgetten en de voorgestane kwaliteit in de verschillende functies.

Onderhandelingen over de gronduitgifte worden gevoerd op basis van de prijzen en kaders die onderdeel zijn van het jaarlijks vast te stellen deel II van de nota 'Grondprijnsbeleid 2009' van 26 mei 2009.

Gronduitgifte voor de verschillende functies kan op de volgende wijzen plaats vinden:

- verkoop van kavels;
- optieverlening;
- selectie van grondafnemers bij projectmatige bouw;
- erfpacht;
- interne overdracht (tussen gemeentelijke diensten); en
- verhuur.

Primair uitgangspunt bij gronduitgifte is de overdracht van het volle eigendom, echter ook de overige vormen van gronduitgifte worden in principe opgehouden.

Kostenverhaal

Bij **actief** grondbeleid ontstaat de mogelijkheid om naast de kosten voor het bouwrijpmaken van de uit te geven kavels ook de kosten voor de aanleg en inrichting van de openbare buitenruimte en de afdracht voor 'Bovenwijkse voorzieningen' bij de marktconforme verkoopopbrengsten van bouwgrond te betrekken.

Er zijn situaties denkbaar waarin de gemeente geen actief grondbeleid kan voeren. De desbetreffende eigenaren worden dan als zelfstandig realisator aangemerkt en er is geen vrijwillige verwerving of onteigening mogelijk. De gemeente zal dan toch proberen, via **passief** grondbeleid de door haar gemaakte kosten zo optimaal mogelijk te verhalen.

Het verhalen van kosten voor de aanleg van openbare voorzieningen kan op de volgende manieren plaatsvinden:

- gronduitgifte;
- exploitatieverordening (privaatrechtelijk);
- samenwerking; en
- grondexploitatiewet (publiekrechtelijk).

Bij de invoering van de 'Grondexploitatiewet', als onderdeel van de nieuwe 'Wet op de Ruimtelijke Ordening', heeft de gemeente een instrument verkregen voor kostenverhaal en het stellen van locatie eisen bij particuliere grondexploitatie. Uitgangspunt hierin is dat de gemeente vrij is met derden overeenkomsten te sluiten over de te verkrijgen bijdrage(n) in te maken en reeds gemaakte kosten. Als dit op minnelijke wijze (privaatrechtelijk) niet mogelijk is, kan de gemeente alsnog via de 'Grondexploitatiewet' een bijdrage in de te maken en reeds gemaakte kosten afdwingen (publiekrechtelijk).

Bij de ontwikkeling van gebieden als onderdeel van de 'Structuurvisie 2020' (actualisatie van het 'Structuurbeeld 2005 - 2015', raad 27 september 2011) of een actualisatie hiervan, zal bij de beoordeling omtrent het toepassen van actief dan wel passief grondbeleid en het bepalen van de verwervingsstrategie ook de werking van de 'Grondexploitatiewet' worden betrokken.

Financieel management

Het is van een steeds groter wordend belang om in een vroeg stadium, namelijk de fase van het strategisch beleidsniveau, inzicht te krijgen in de financiële gevolgen van voorgestane ruimtelijke ontwikkelingen en het ruimtelijk beleid hierin. Dit inzicht wordt verkregen door het doen van aannames en door gebruik te maken van kengetallen.

Hoe dichter de ruimtelijke ontwikkelingen en het ruimtelijk beleid bij de daadwerkelijke uitvoering komen, des te reëler en nauwkeuriger worden de becij-

feringen (grondexploitatie berekening). Deze becijferingen vormen het financieel kader op hoofdlijnen.

Dit kader wordt bestuurlijk (college en raad) vastgesteld. Daarmee wordt voorkomen dat er met afwijkende (financiële) ambities wordt gewerkt bij de nadere uitvoering van die ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor de uitgangspunten over de reserves en voorzieningen voor grondexploitaties in relatie tot de risico's wordt verwezen naar Paragraaf B. 'Weerstandsvermogen'.

Winst- en verliesneming

In de nota 'Grondbeleid 2008' zijn in paragraaf 7.1.4 'Winst- en verliesneming' de voorwaarden voor het nemen van winst en verlies bij grondexploitatie opgenomen met als basis de bepalingen uit het BBV.

Deze bepalingen zijn, mede op advies van de Commissie BBV, nader uitgewerkt naar een lokale afweging tussen het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel.

In de praktijk betekent dit dat onder de volgende voorwaarden tussentijds winst kan worden genomen;

- er is sprake van een positieve boekwaarde (gerealiseerde opbrengsten zijn hoger dan gerealiseerde kosten); of
- de nog te maken kosten kunnen ruimschoots worden afgedekt door deze positieve boekwaarde.

Het verschil tussen de positieve boekwaarde en nog te maken kosten wordt als tussentijdse winst aangeduid.

De tussentijdse winst wordt bepaald bij de vaststelling van een herziene grondexploitatie.

Conform de bepalingen in het BBV (zie paragraaf 7.1.4 'Winst- en verliesneming' van de nota 'Grondbeleid 2008') worden verwachte verliezen direct ten laste van het resultaat gebracht.

Verantwoording

Bij de uitvoering van het grondbeleid via bouwgrondexploitatie worden investeringen gedaan om de voorgestane ruimtelijke ontwikkelingen te kunnen realiseren. Hierbij ontstaan ruimtelijk gezien kansen, maar financieel gezien ontstaan er ook risico's.

Om de kaderstellende en controlerende taak van de gemeenteraad op het gebied van het grondbeleid vorm te geven, is paragraaf G. 'Grondbeleid' voorgeschreven.

Voor de uitvoering van deze controlerende taak is de "Meerjaren Prognose Grondexploitaties" (MPG) beschikbaar. Voor een goed inzicht in de actuele stand van zaken zijn alle grondbedrijfcomplexen, zowel gronden in exploitatie **BIE** (Bouwgrond In Exploitatie) als gronden nog niet in exploitatie **NIEGG** (Niet In Exploitatie Genomen Gronden) geïnventariseerd en opgenomen in de MPG. Ook in 2013 wordt een MPG opgesteld en ter kennisname aan de raad voorgelegd.

In tabel 2 treft u de jaarschijf 2013 aan opgenomen in de verschillende grondexploitaties en onderverdeeld naar actief- en passief grondbeleid.

Tabel 2.		Bedragen x € 1.000		
	Resterende looptijd (in jaren) vanaf 2013	Lasten 2013 ¹⁾	Baten 2013 ¹⁾	Saldo Lasten/Baten 2013 ¹⁾
Actief grondbeleid				
G.771 De Vaandel	25	4.586	3.649	-937
G.780 De Draai	14	11.592	5.337	-6.255
G.800 HHW-zuid	7	2.817	5.945	3.128
G.842 Stadshart	5	29	7.622	7.593
G.851 Westpoort	2	7.179	18.699	11.520
Passief grondbeleid				
G.753 Broekhorn	8	42	11.679	11.637
G.781 Hugo Oord	Nnb			
G.785 Olmenlaan	1	25	0	-25
G.786 Tamarixplantsoen	4	28	15	-13
G.787 Poort Halfweg	1	310	33	-277
NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden)				
G.731 Strategische grond-aankopen		1.703	1.703	0
G.732 Onroerend goed buiten exploitatie				
G.743 Stationsgebied				
G.766 Bickerstraat				
G.790 Berckheideplein				
G.792 Acacialaan				
Totaal		28.311	54.682	26.371

¹⁾ Exclusief rente

Toelichting bij de tabel

De cijfers voor de complexen met actief grondbeleid komen overeen met de cijfers in de MPG. Voor complexen met passief grondbeleid zijn, afhankelijk van de fase waarin het project zich bevindt, beperkt cijfers beschikbaar.

Voor een aantal nog niet in exploitatie genomen gronden is een financieel kader aanwezig (gevoteerd krediet). Daarbij is echter niet aan te geven op welk moment de uitgaven gedaan zullen worden.

Voor de risico's van grondexploitaties wordt verwezen naar paragraaf B 'Weerstandsvermogen'.

Overzicht baten en lasten

Dit hoofdstuk geeft inzicht in de lasten en baten van de gemeente voor het jaar 2013. Achtereenvolgens treft u in dit hoofdstuk aan:

- het overzicht van lasten en baten 2013 op programmaniveau, inclusief vergelijkende cijfers van de jaren 2011 (jaarrekening) en 2012 (begroting);
- een specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma;
- een overzicht van de incidentele baten en lasten in de raadsbegroting 2013;
- de door de raad vastgestelde uitgangspunten voor de raadsbegroting 2013 en het meerjarenperspectief; en
- toelichtingen per programma op de lasten en baten 2013.

Ter informatie zijn verder in Bijlage 2 '*Uitvoeringsinformatie*' per programma de productramingen voor 2013 opgenomen, gesplitst in lasten en baten. De op grond van artikel 19 BBV voorgeschreven tabel, waarin de berekening van het EMU-saldo is opgenomen, kunt u terugvinden in Paragraaf D '*Financiering / Treasury*'.

Overzicht baten en lasten

In het navolgende overzicht van de baten en lasten 2013 zijn op basis van artikel 19 BBV ter vergelijking ook de bijbehorende cijfers voor 2011 (jaarrekening) en 2012 (actuele begroting na reeds geaccordeerde begrotingswijzigingen) opgenomen volgens de programma-indeling van de raad.

	Bedragen x€ 1000		
	Jaarrekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013
Lasten			
1. Veiligheid	3.374	3.424	3.459
2. Stedelijk beheer	28.169	27.927	29.814
3. Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving	51.997	37.354	62.468
4. Sociale samenhang	46.963	45.796	45.250
5. Dienstverlening, communicatie en informatisering	12.149	11.569	10.499
Totaal lasten	142.652	126.070	151.490
Baten			
1. Veiligheid	109	80	80
2. Stedelijk beheer	11.323	10.735	10.903
3. Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving	44.812	31.831	56.728
4. Sociale samenhang	19.140	17.494	17.942
5. Dienstverlening, communicatie en informatisering	2.651	1.631	1.089
Totaal baten	78.035	61.771	86.742

	Bedragen x€ 1000		
	Jaarrekening 2011	Begroting 2012	Begroting 2013
Saldo			
1. Veiligheid	-3.265	-3.344	-3.379
2. Stedelijk beheer	-16.846	-17.192	-18.911
3. Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving	-7.185	-5.523	-5.740
4. Sociale samenhang	-27.823	-28.302	-27.308
5. Dienstverlening, communicatie en informatisering	-9.498	-9.938	-9.410
Totaal saldo	-64.617	-64.299	-64.748
Saldi Programma's	-64.617	-64.299	-64.748
Algemene dekkingsmiddelen	63.777	61.582	60.978
Onvoorzien	0	-69	-69
Resultaat vóór bestemming	-840	-2.786	-3.839
Saldo mutaties in reserves (zie specificatie)	5.193	4.351	3.373
Resultaat na bestemming	4.353	1.565	-466
Overige mutaties uit Voorjaarsnota 2010 en uit actualisering begroting			909
Begrotingsuitkomst na overige mutaties	4.353	1.565	443

Specificatie mutaties in reserves 2013

<i>Bedragen » / 1.000</i>		
Programma / Reserves	Toevoeging	Aanwending
2 Reserve beheer en sociale structuur	645	1.162
2 Onderwijshuisvesting		439
4 Kapitaallasten kunstgrasvelden en accommodaties		115
4 Transitiekosten AWBZ naar WMO	139	
4 Impulsregeling combinatiefuncties		63
5 NUP	77	
5 Reserve Grote Projecten	1.710	5.439
5 Rentetoevoeging reserves	1.386	
5 Budget Bedrijfsvoering		101
5 Heerhugowaard Academie		11
Totalen	3.957	7.330
Saldo mutatie in reserves		3.373

Overzicht incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 19 BBV is het verplicht om in de raadsbegroting een overzicht op te nemen van de geraamde incidentele baten en lasten voor het nieuwe begrotingsjaar. Deze incidentele baten en lasten voor het begrotingsjaar 2013 zijn als volgt te specificeren:

<i>Bedragen » / 1.000</i>		
Programma	Incidentele baten in de begroting 2013	Bedrag
Alg. Dek	Specifieke uitkering voor de spoortunnel Zuidtangent	1.063 V
Reserves	Minimabeleid	250 V
Reserves	Effect uren grondexploitatie	477 V

<i>Bedragen » / 1.000</i>		
Programma	Incidentele lasten in de begroting 2013	Bedrag
2	Specifieke uitkering voor de spoortunnel Zuidtangent	1.063 N
2	Kruispunt Zuidtangent/ Stationsplein/ Bevelandseweg (per saldo)	28 N
4	Minimabeleid	250 N

Uitgangspunten raadsbegroting en meerjarenperspectief

Door de raad zijn onderstaande uitgangspunten vastgesteld voor het opstellen van de raadsbegroting 2013 en het meerjarenperspectief tot en met 2016.

De toelichting op de gehanteerde uitgangspunten maakt onderdeel uit van de Voorjaarsnota 2012 (zie paragraaf 5, voorjaarsnota 2012) en het raadsvoorstel behorende bij de documenten van de raadsvergaderingen van 28 juni 2012.

Rentepercentages

Voor 2013 worden de volgende rentepercentages gehanteerd:

	2013	2012
rente investeringsschema	3,60%	3,85%
rente reserves	3,60%	3,85%
rente negatieve boekwaarden grondexploitaties	1,60%	1,85%
rente positieve boekwaarden grondexploitaties	3,60%	3,85%

De rentepercentages voor grondexploitatie zijn ook van toepassing op nieuwe of actualisering van bestaande exploitatie opzetten. Wanneer op dat moment de werkelijke rentepercentages afwijken van bovenvermelde uitgangspunten dan wordt apart op de gevolgen daarvan ingegaan.

Toelichting

Het gemiddelde rentepercentage van de huidige leningenportefeuille is 3,53%. De rentepercentages op de kapitaalmarkt zijn medio maart 2,30% voor een 5-jaar rentevast periode en 3,30% voor een 10-jaar rentevast periode.

De verwachting is dat in 2012 en 2013 geen langlopende leningen zullen worden aangetrokken.

Op basis van voorgaande informatie is de rente op het investeringsschema, reserves en positieve waarde grondexploitaties voor 2013 verlaagd tot 3,60%. Voor de rentevergoeding negatieve boekwaarde is aansluiting gezocht met de geldende rentevergoedingen in de markt, rekening houdend met de verwachting dat de rente licht zal stijgen

Loonkosten (structurele personeelsformatie)

- Loonkostenstijging ten opzichte van april 2012 (was voor 2011 0%) **0,00%**
- De schaalbedragen moeten worden geraamd naar de inschaling en anciënniteit per 1 januari 2012;
- De structurele personeelsformatie is gebaseerd op (raads) besluiten tot en met 27 maart 2012;
- Basis voor de besluiten over de formatie zijn de kaders zoals opgenomen in het 'Strategisch Personeelsplan 2009 - 2014' (RB2009-042).

Toelichting

Bij de bepaling van de uitgangspunten wordt onder andere rekening gehouden met de wijze waarop compensatie via de algemene uitkering uit het gemeentefonds plaatsvindt (€ 1,00 uit Den Haag is € 1,00 in Heerhugowaard).

Op 20 april jl. is een principeakkoord over de CAO-gemeenteambtenaren bereikt. Met ingang van 1 januari 2012 wordt het loon met 1 procent verhoogd en met ingang van 1 april met datzelfde percentage. Daarnaast wordt een eenmalige uitkering (afhankelijk van de inschaling van 200 of 400 euro) verstrekt. De CAO heeft een looptijd tot 31 december 2012.

Van genoemde 2% is 1% reeds opgenomen in het financieel perspectief (uitgangspunt Voorjaarsnota 2010).

Deze loonkostenstijging dient binnen de bestaande budgetten dienen te worden opgevangen omdat de gemeenten hiervoor niet door het Rijk worden gecompenseerd.

De structurele formatie voor de begroting 2013 is de formatie die is opgenomen in de begroting 2012 met als mutatie de tot en met 27 maart 2012 genomen besluiten tot formatiewijzigingen.

Prijsstijging

Prijsstijging ten opzichte van de ramingen 2012 (was voor 2012 0,00%) **0,00%**.

Toelichting

Uitgangspunt is dat het vermelde percentage gelijk is aan het percentage dat het CPB aanhoudt voor prijsstijging van overheidsconsumptie; dat is gebaseerd op de prijsontwikkelingen van de laatste jaren enerzijds en op het kabinetsbeleid tot beheersing van prijzen anderzijds.

Gelet op hetgene wat hierboven onder 5.2 is gesteld over de ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voorgesteld om in afwijking van dit uitgangspunt ook voor prijsstijging 0% als uitgangspunt te hanteren.

Nullijn handhaven

De 'nullijn' blijft gehandhaafd. Dat wil zeggen dat er behoudens de hiervoor vermelde stijging van de loonkosten en prijzen geen budgetverhogingen plaatsvinden. Als gemotiveerd wordt aangegeven dat de algemene percentages op onderdelen leiden tot budgettaire effecten (bijvoorbeeld omdat specifieke lasten een andere prijsontwikkeling hebben), dan kan op basis van

een nader (tussentijds te nemen) besluit een ander percentage worden gehanteerd voor die specifieke lasten.

Algemene Subsidieverordening (ASV)

De lasten van gesubsidieerde instellingen op grond van de deelverordeningen ASV bestaan grotendeels uit loonkosten. Uitgegaan wordt van 70%. Bij toepassing van de bovenvermelde loon- en prijscompensatie komt dat neer op **0,00%**.

Gemeenschappelijke regelingen

In januari 2012 is een brief ontvangen van de gemeente Alkmaar (centrum-gemeente) met de uitgangspunten voor loon- en prijscompensatie voor de begroting 2013 van gemeenschappelijke regelingen. Voor 2013 is het uitgangspunt voor loon- en prijscompensatie bepaald op **2,275%**.

Ons college heeft in reactie daarop een brief laten uitgaan met haar standpunt naar alle colleges in Noord-Holland Noord. In genoemde brief is aangegeven dat het college het, in afwijking van het standpunt van de colleges van Alkmaar, Hoorn en Den Helder, gelet op de huidige ontwikkelingen niet verantwoord vindt om de gemeenschappelijke regelingen te compenseren voor loon- en prijscompensatie.

In de vergaderingen van de algemeen besturen is op het standpunt uit de brief van de gemeente Alkmaar teruggekomen. Zie hiervoor ook paragraaf F Verbonden Partijen van deze raadsbegroting. De eerder toegekende looncompensatie is teruggedraaid. De begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen dienen in een eerste begrotingswijziging te worden aangepast. Het structureel effect van dit besluit van de algemeen besturen bedraagt ca. € 55.000.

Productieve uren

De productieve uren zijn in principe gelijk aan de mens- en materieeluren die voor de begroting 2012 zijn aangehouden. Op grond van een nadere onderbouwing kan voor een organisatorische eenheid (afdeling) een uitzondering worden gemaakt.

Toelichting per programma op de baten en lasten 2013

Op grond van artikel 19 BBV dient een toelichting te worden gegeven voor aanmerkelijke verschillen tussen de primaire ramingen 2013 en de actuele raming van het voorgaande jaar. Onderstaand is per programma een toelichting voor dergelijke verschillen gegeven (N = Nadelig effect; V = Voordelig effect).

Toelichting programma 1. Meer veiligheid.

Bedragen x€ 1.000			
Programma 1. Veiligheid	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil
Totaal lasten	3.424	3.459	35 N
Totaal baten	80	80	0

Bedragen x € 1.000		
Toelichting	Lasten	Baten
<p>Brandbestrijding: In scenario 2 van de bezuinigen (RB2010-130, nummer 28). is een oplopende taakstelling voor de veiligheidsregio opgenomen. Deze taakstelling is opgenomen in de primaire begroting van 2013. Toename kapitaallasten als gevolg van investeringen in de Raadsbegroting 2011 gefiatteerde investeringen in onder andere bluskleding en duikpakken. Het betreft hier per saldo een verschuiving van de stelpost kapitaallasten 'Investeringschema Brandweer' opgenomen in programma 5 'Dienstverlening, communicatie en informatisering'. Hogere doorbelasting uren door onder andere het effect van de CAO verhoging en de verhoging premies sociale verzekeringen.</p>	41 N	

Toelichting programma 2. Stedelijk beheer.

Bedragen x€ 1.000			
Programma 2. Stedelijk beheer	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil
Totaal lasten	27.927	29.814	1.887 N
Totaal baten	10.735	10.903	168 V

Bedragen x € 1.000		
Toelichting	Lasten	Baten
<p>Verkeerszaken: Een deel van de kosten voor het onderhoud en de veiligheid van het kruispunt Zuidtangent- Stationsplein/ Bevelandse weg wordt gedekt vanuit het budget voor 'Black-spots', zie VJN-12 4.3C. Hiervoor is het budget 'Black-spots' in 2013 incidenteel afgeraamd. Zie ook pagina 148 van deze begroting.</p>		54 V
<p>Wegen, straten en pleinen: Voor de spoortunnel Zuidtangent is een specifieke uitkering in het kader van spoorse doorsnijdingen verkregen. Omdat er in 2013 nog geen investeringen worden gedaan in deze tunnel moet deze specifieke uitkering conform de BBV geboekt worden gereserveerd (€ 1.063.000). Dotatie aan de voorziening wegen met als dekking de reserve beheer en sociale structuur (€ 175.000) Hogere kapitaallasten door onder andere de renovatie van de Edelstenenwijk (€ 61.000). Hogere doorbelasting uren door onder andere het effect van de CAO verhoging en de verhoging premies sociale verzekeringen (€ 56.000).</p>		1.355 N

Toelichting	Bedragen x € 1.000	
	Lasten	Baten
<p>Subsidieverwerving: Door bezuinigingen bij de verschillende overheidslagen wordt het steeds lastiger om subsidies te verkrijgen. Om de slagingskans tot het verkrijgen van subsidies te verhogen wordt één formatieplaats ingezet om subsidieaanvragen te begeleiden. De kosten hiervan worden gedekt vanuit een onttrekking vanuit de reserve 'NBK-1'</p>	58 N	
<p>Straatreiniging: Hogere doorbelasting uren door onder andere het effect van de CAO verhoging en de verhoging premies sociale verzekeringen.</p>	44 N	
<p>Openbaar basisonderwijs: In de begroting van 2012 is incidenteel een budget beschikbaar gesteld voor de verbetering van het binnenklimaat van schoolgebouwen. In 2013 zijn geen lasten geraamd. Dit leidt tot een voordeel. Zie ook stelposten programma 4 (blz. 142 van deze raadsbegroting).</p>	49 V	
<p>Onderwijshuisvesting openbaar voorgezet onderwijs: De nieuwbouw van de praktijkschool de Focus aan de Umbriëllaan is in 2012 afgerond. Vanaf de begroting 2013 worden de kapitaallasten naar dit product doorbelast.</p> <p>In het meerjarenperspectief bij de begroting 2012 waren deze lasten ingerekend m.i.v. 2013 (zie BG11-3 raadsbegroting 2012).</p>	644 N	
<p>Openbaar groen, parken en plantsoenen: Om de structurele bezuiniging van € 119.000 van scenario 2 van de bezuinigen (RB2010-130, nummer 8) te kunnen realiseren is in 2012 een incidenteel extra budget beschikbaar gesteld van € 220.000 om de sierplantsoenen en dergelijke om te vormen naar gras. In 2013 zijn geen lasten geraamd. Dit leidt tot een voordeel.</p> <p>Hogere doorbelasting uren door onder andere het effect van de CAO verhoging en de verhoging premies sociale verzekeringen (€ 62.000).</p>	158 V	
<p>Inzameling huishoudelijk afval De garantstellingprovisie die de gemeente krijgt voor het garant staan van geldleningen van de HVC zijn overgebracht conform de VJN12-FF naar het product financie-</p>		165 N

Toelichting	Bedragen x € 1.000	
	Lasten	Baten
<p>ringslasten overgebracht.</p>		
<p>Afvalstoffenheffing: De gemeente wordt, door het feit dat zij BTW mag doorberekenen in de tarieven, sinds de introductie van het BTW compensatiefonds gekort op in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit geldt zowel voor de rioolheffing als voor de afvalstoffenheffing.</p> <p>De omvang van de korting in het gemeentefonds afgezet tegen de doorberekende BTW in de tarieven is aanleiding geweest om deze aan een nadere analyse te onderwerpen. Daarbij is gebleken dat er geen BTW wordt berekend over de afschrijvingscomponent van de kapitaallasten en de overhead, terwijl dat wel is toegestaan. In de VJN-12 4.4AA is besloten om deze alsnog door te berekenen in de tarieven.</p> <p>De btw percentages worden naar aanleiding van het Lentepakkoord per 1 oktober 2012 van verhoogd van 19% naar 21%. Deze verhoging wordt doorberekend in de tarieven. Dit levert een voordeel op van € 40.000.</p> <p>Omdat de opbrengst van de garantstellingprovisie HVC niet meer geboekt wordt op het product 'Inzameling huishoudelijk afval' zullen de tarieven, omdat deze kostendekkend moeten zijn, in totaal worden verhoogd met € 165.000.</p> <p>Op basis van jurisprudentie mag in de tariefstelling rekening worden gehouden met een procent oninbaarheid van de heffingen en mogen de jaarlijkse kwijtscheldingen in de tariefberekening worden betrokken. In de VJN-12 4.4AA is besloten om de verstrekte kwijtscheldingen alsnog door te berekenen in de tarieven.</p>		401 V
<p>Riolering: Hogere kapitaallasten door investeringen die voortkomen uit het gemeentelijk rioleringsplan (GRP), hogere doorbelasting van loonkosten en de overhead dienstverlening door middel van de uurtarieven, en een lagere doorbelasting van de kosten vanaf het product straatreiniging.</p>		67 N
<p>Rioolheffing: De hogere lasten op het product riolering worden via de tarieven rioolheffing doorbelast.</p>		193 V

<i>Bedragen x € 1.000</i>		
Toelichting	Lasten	Baten
<p>In de VJN-12 4.4AA is besloten om de op de afschrijvingscomponent van de investeringen gedaan conform het GRP alsnog in de tarieven op te nemen.</p> <p>De btw percentages worden na aanleiding van het Voorjaarsakkoord per 1 oktober 2012 van verhoogd van 19% naar 21%. Deze verhoging wordt doorberekend in de tarieven, dit levert een voordeel op van € 39.000.</p> <p>Vastgoedbeheer gemeentelijke eigendommen: Een deel van de nieuwbouw van de gemeentewerf wordt verhuurd aan Esdége Reigersdaal (€ 65.000 V). De huurvergoeding van de bibliotheek is geherrubriceerd naar het product 'Bibliotheekwerk', in programma 4 'Sociale samenhang' (€ 309.000 N).</p>		244 N

Toelichting programma 3. Stedelijke voorziening en duurzame leefomgeving.

<i>Bedragen x € 1000</i>			
Programma 3. Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving	Begroting 2012	Begroting 2013	Verschil
Totaal lasten	37.354	62.468	25.114 N
Totaal baten	31.831	56.728	24.897 V

<i>Bedragen x € 1.000</i>		
Toelichting	Lasten	Baten
<p>Milieubeleid/-programma. Om een extra impuls te geven van duurzaamheidsprojecten heeft het college in februari 2011 besloten in te stemmen met de invulling van het takenpakket duurzaamheid, onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat dit budgettair neutraal plaatsvindt. (€ 120.000). Het betreft hier een verschuiving van andere producten binnen programma 2. 'Stedelijk beheer, programma 3. 'Stedelijke voorziening en duurzame leefomgeving' en investeringen in de reguliere exploitatie en grondexploitaties. Hogere doorbelasting uren door onder andere het effect van de CAO verhoging en de verhoging premies sociale verzekeringen (€ 50.000).</p>	170 N	
<p>Handhaving: Hogere doorbelasting uren door onder andere het effect van de CAO verhoging en de verhoging premies sociale verzekeringen (€ 52.000) Door het opnemen van de vacatureruimte op een stelpost binnen programma 5 in plaats van programma 3 ontstaat een voordeel van € 120.000. Op tijdelijke basis wordt er door de afdeling Handhaving een medewerker van de afdeling Sociale zaken ingehuurd. Dit leidt tot een nadeel van € 120.000.</p>	55 N	
<p>WABO-vergunning: Op het product worden ten opzichte van 2012 hogere</p>	103 N	83 V

Toelichting	Bedragen x € 1.000	
	Lasten	Baten
<p>legesopbrengsten verwacht onder andere door de WABO aanvraag van de nieuwbouw van het RITC. Hogere doorbelasting uren door onder andere het effect van de CAO verhoging en de verhoging premies sociale verzekeringen.</p> <p>Grondexploitaties. Mutatie op binnen het grondbedrijf worden via de exploitatie overgeboekt naar de balans. Deze budgetneutrale mutatie heeft tot doel om zowel de baten als de lasten van de jaarschijf 2013 (Zie paragraaf G. 'Grondbeleid') De grote afwijking wordt vooral veroorzaakt door verwachte opbrengsten van de gronden in Westpoort aan het RITC en Broekhorn aan Bouwfonds Ontwikkeling N.V.</p> <p>Woonwagens: Lagere kapitaallasten (verkoop van gronden, versnelde afschrijving en reguliere vrijval).</p>	24.815 N	24.815 V
	60 V	

Toelichting programma 4. Sociale samenhang.

Programma 4. Sociale samenhang	Bedragen x € 1000		
	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil
Totaal lasten	45.796	45.250	546 V
Totaal baten	17.494	17.942	448 V

Toelichting	Bedragen x € 1.000	
	Lasten	Baten
<p>Onderwijsachterstandsbeleid: Om de wachtlijsten die betrekking hebben op de Wet OKE weg te werken is er voor 2012 een incidenteel budget beschikbaar gesteld. Omdat dit budget incidenteel voor 2012 was levert dit een voordeel op van € 25.000 (geen lasten in 2013). Door onder andere de bezuinigingen scenario 2 (RB2010-130, nummer 65) en de aangepaste 'Algemene subsidieverordening' (RB2010-151, d.d. 14 december 2010) is de subsidie in het kader van de Wet OKE € 24.000 lager dan 2012.</p>	49 V	
<p>Bibliotheekwerk: De huurvergoeding van de bibliotheek is overgeheveld van het product 'Vastgoedbeheer gemeentelijke eigendommen', in programma 2 'Stedelijk beheer'. Door onder andere de bezuinigingen scenario 2 (RB2010-130, nummer 65) en de aangepaste 'Algemene subsidieverordening' (RB2010-151, d.d. 14 december 2010) is de subsidie van de bibliotheek € 96.000 lager dan 2012.</p>	96 V	309 V
<p>Overige sportaccommodaties: Door onder andere de bezuinigingen scenario 2 (RB2010-130, nummer 65) en de aangepaste 'Algemene subsidieverordening' (RB2010-151, d.d. 14 december 2010) is de subsidie aan de stichting binnensport € 130.000 lager dan</p>	142 V	

Toelichting	Bedragen x € 1.000	
	Lasten	Baten
2012.		
Lagere kapitaallasten (€ 54.000)		
Hogere doorbelasting uren door onder andere het effect van de CAO verhoging en de verhoging premies sociale verzekeringen (€ 41.000)		
Scheppende/beeldende kunst: In de begroting 2012 is de subsidie voor culturele popactiviteiten van de stichting Cool (€ 120.000, (RB2010-114 d.d. 23 november 2010) incidenteel verwerkt. In de meerjaren begroting is de subsidiëring voor de komende jaren (2012, € 120.000; 2013, € 70.000; 2014, € 20.000) extracomptabel (zie blz. 149) opgenomen.	120 V	
Accommodaties kunst en cultuur : Lagere kapitaallasten (€ 25.000) Op dit product worden minder uren begroot dan in 2012 (€ 18.000)	40 V	
Wet BUIG: Verschuiving van uren van dit product naar het product 'Handhaving' in programma 3, 'Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving'. Hogere doorbelasting uren door onder andere het effect van de CAO verhoging en de verhoging premies sociale verzekeringen.	63 V	
Wet Sociale Werkvoorziening: Op basis van de budgetbrief van het ministerie van SZW is de opbrengstenraming van 2012 incidenteel met € 250.000 naar beneden bijgesteld. Dit is voor 2013 bijgesteld. Omdat de ontvangen uitkering één op één wordt doorbetaald aan voornamelijk het WNK is het budget in 2012 aan de lasten kant ook incidenteel verlaagd.	250 N	250 V
Minimabeleid algemeen: In de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.3 N) is er incidenteel voor 2012 extra budget beschikbaar gesteld. Dit leidt in 2013 tot een voordeel van € 250.000) In een amendement bij de behandeling van de voorjaarsnota 2012 is er voor 2013 opnieuw een incidenteel budget	317 V	

Toelichting	Bedragen x € 1.000	
	Lasten	Baten
beschikbaar gesteld. Deze is extracomptabel in de meerjarenprognose (blz. 149) verwerkt. De dekking kan in tegenstelling tot het amendement niet plaatsvinden door een besparing op de uitvoeringskosten. Het college stelt voor om deze éénmalige kosten te dekken uit te 'Algemene reserve'.		
Verschuiving van uren van dit product naar het product 'Handhaving' in programma 3, 'Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving'.		
WMO: Vanuit het 'WMO uitvoeringsprogramma 2012' zijn conform RB2012-016 d.d. 27 maart 2012 diverse budgetten incidenteel beschikbaar gesteld. Hiervan wordt € 87.000 uit de reserve 'WMO' gedekt en wordt € 297.000 gedekt door onder andere een verhoging van de eigen bijdrage. Dit is voor de raadsbegroting 2013 gecorrigeerd.	384 V	297 N
Sociaal cultureel werk: Dit nadeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het het herschikken van de subsidiebudgetten waarbij de nog niet toegekende bedragen op dit product op stelpost worden bewaakt. Het nog niet toegekende subsidiebudget bedraagt in de begroting 2013 € 178.000. Hiervan zal € 88.000 worden ingezet ter uitvoering van raadsbesluit 2012-013 (afbouwregeling ISP)	220 N	
Kinderopvang: Door onder andere de bezuinigingen scenario 2 (RB2010-130, nummer 65) en de aangepaste 'Algemene subsidieverordening' (RB2010-151, d.d. 14 december 2010) is de subsidie de aan kinderopvang instellingen € 44.000 lager dan 2012.	44 V	
Maatschappelijk werk: Door onder andere de bezuinigingen scenario 2 (RB2010-130, nummer 65) en de aangepaste 'Algemene subsidieverordening' (RB2010-151, d.d. 14 december 2010) is de subsidie de aan maatschappelijke instellingen € 67.000 lager dan 2012. De transitiekosten AWBZ zijn incidenteel in 2012, conform het Uitvoeringsprogramma Decentralisatie Begeleiding (2012-2014) verwerkt. Dit is voor de raadsbegroting 2013	175 V	

Toelichting	Bedragen x € 1.000	
	Lasten	Baten
gecorrigeerd.		
WMO individuele voorzieningen: In de begroting 2012 zijn incidenteel de te ontvangen bijdrage van de provincie (voordeel € 212.000), en de mutatie op de lasten van de tegemoetkoming van vervoerskosten en het doelgroepenvervoer van de regiotaxi opgenomen (VJN-11 4.3 I). In de meerjaren begroting zijn deze kosten voor de komende jaren opgenomen (blz. 149).	46 V	212 V
Volksgesondheid: Vanaf 2013 zijn er twee nieuwe combinatiefuncties bijgekomen. De loonkosten per combinatiefunctie bedragen ongeveer € 25.000. Deze verhoging van het budget wordt voor 2013 gedekt vanuit de reserve 'Impulsregeling brede scholen, sport en cultuur'	50 N	
Stelposten programma 4: De volgende stelposten waren incidenteel in de begroting 2012 verwerkt. In 2013 staat ze weer op de stelpost. <ul style="list-style-type: none"> • Visie op kwaliteit € 49.000 Zie ook programma '3 Stedelijke voorzieningen' Openbaar basisonderwijs • Subsidie culturele popactiviteiten € 120.000 Zie ook programma '4 Sociale samenhang' Schepende/ beeldende kunst • Regiotaxi € 268.000 Zie ook BG12-13/ VJN – 11 4.3 J 	437 N	

Toelichting programma 5. Dienstverlening, communicatie en informatisering.

Programma 5. Dienstverlening, communicatie en informatisering	Bedragen x € 1.000		
	Begroting 2012	Begroting 2013	Vershil
Totaal lasten	11.569	10.499	1.070 V
Totaal baten	1.631	1.089	542 N

Toelichting	Bedragen x € 1.000	
	Lasten	Baten
Regionale samenwerking: De kosten van het regionaal archief zijn vanaf 2013 opgenomen in de overhead en worden via de uurtarieven doorbelast naar de producten.	195 V	
Leerlingenvervoer: Er worden voor 2013 minder uren op dit product begroot dan 2012. In 2012 heeft een medewerker de organisatie verlaten. Deze vacature is niet ingevuld.	66 V	
Stelpost programma 5: Dit voordeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat een groot deel van de voor 2012 ingerekende kapitaallasten niet is aangewend. De op stelpost ingerekende kapitaallasten zijn van de stelpost afgehaald (daardoor dus een voordeel voor de begroting), omdat ze in de begroting 2013 in het nieuwe investeringsschema zijn opgenomen. Daarnaast is er een nieuwe stelpost opgenomen voor de sector SO omdat zij formatie hebben ingeleverd welke is omgezet in een flexibel budget voor inhuur extra arbeidscapaciteit (nadelig effect op de begroting).	197 V	
Resultaat kostenplaatsen	637 V	547 N
Om schommelingen in de uurtarieven tijdens het begrotingsjaar te voorkomen worden deze tussentijds niet aan-		

<i>Bedragen x € 1.000</i>		
Toelichting	Lasten	Baten
gepast. Mutaties op zogenaamde hulpkostenplaatsen die in het begrotingsjaar plaatsvinden hebben een resultaat op de hulpkostenplaats tot gevolg. Deze mutaties worden in het volgende begrotingsjaar (in dit geval 2013) vervolgens wel in de uurtarieven opgenomen. Hierdoor lost het resultaat op de hulpkostenplaatsen op en ontstaat er per saldo in 2013 een voordeel op dit programma t.o.v. de raadsbegroting 2012.		

Uiteenzetting financiële positie

In dit hoofdstuk is weergegeven hoe de financiële positie van de gemeente is opgebouwd vanaf het basisjaar 2013 en de daarop volgende jaren. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

- De financiële positie voor 2013 en de meerjarenramingen voor 2014 tot en met 2016;
- Een toelichting op de begrotingsuitkomst en het meerjarenperspectief;
- Een overzicht van de reserves en voorzieningen; en
- De vervangingsinvesteringen;

Meer informatie over de financiering van de gemeente kan worden teruggevonden in Paragraaf D '*Financiering / Treasury*'. Het overzicht van de jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een gelijk volume is opgenomen in de gelijknamige bijlage 1 bij deze begroting.

Uiteenzetting financiële positie

Als uitgangspunt voor 2013 en de daarvan afgeleide meerjarenramingen voor drie jaar geldt de uitkomst van de primaire begroting 2013. Die is € 471.000 nadelig.

Vervolgens wordt per programma inzicht gegeven in de soort mutaties, evenals voor de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in de reserves. Een toelichting op deze mutaties volgt daarna.

In de navolgende overzichten wordt regelmatig gebruik gemaakt van afkortingen. De verklaring van de gebruikte afkortingen is:

PR Primaire begroting

VJN 4.3 Voorgestelde beleidsintensiveringen uit de Voorjaarsnota 2012

VJN 4.4 Voorgestelde dekkingsmogelijkheden uit de Voorjaarsnota 2012

BG12 Overgenomen effecten uit de raadsbegroting 2012
(meerjarenraming)

BG13 Overige ontwikkelingen met een financieel effect

		<i>Bedragen x€ 1.000</i>							
		2013		2014		2015		2016	
		Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties
Programma 1. Veiligheid									
PR	Primaire raming programma	-3.379		-3.379		-3.379		-3.379	
BG 12-1	Scenario 2 Raadsbesluit 2010-130 (28. Taakstelling GR met 5%, 7,5% en 10% - Veiligheidsregio)				15		15		15
VJN-12 4.3 A	Buurtbemiddeling		-23		-23		-23		-23
Totaal programma 1		-3.379	-23	-3.379	-8	-3.379	-8	-3.379	-8

		<i>Bedragen x€ 1000</i>							
		2013		2014		2015		2016	
		Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties
Programma 2. Stedelijk beheer									
PR	Primaire raming programma	-18.911		-18.911		-18.911		-18.911	
	Scenario 2 Raadsbesluit 2010-130 (50. Taakstelling GR met 5%, 7,5% en 10% - Recreatieschap Geestmerambacht)				3		3		3
BG 12-2	Basisregistratie grootschalige topografie (BGT)		91		91		91		91
BG 12-3	Verkoop openbaar groen (VJN-11 4.3 F)		-30		-115		-115		-115
BG 12-4	Basisregistratie grootschalige topografie (BGT) VJN-11 4.4 AA		65		65		65		65
VJN-12 4.3 C	Onderhoud en veiligheid kruispunt Zuidtangent- Stationsplein/Bevelandseweg		-81						
	Dekking uit beschikbaar budget aanpak 'black spots'		53						
VJN-12 4.4 AA	Riolering afvalstoffenheffing (reeds verwerkt in primaire raming)								
	Riolering kwijtschelding afvalstoffenheffing (reeds verwerkt in primaire raming)								
Totaal programma 2		-18.911	98	-18.911	44	-18.911	44	-18.911	44
Programma 3. Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving									
PR	Primaire raming programma	-5.740		-5.740		-5.740		-5.740	
BG12-5	Huisvesting Focus (RB 2009-062). Kapitaallasten in primaire begroting. Dit betreft de exploitatielasten.		-21		-21		-21		-21
BG12-6	Verschuiving inzet personeel van grondexploitatie naar reguliere gemeentelijke taken (VJN-11 4.3 C)		200		450		700		700
BG12-7	Ontwikkeling regionale uitvoeringsdienst (RUD) VJN-11 4.3.E		-200		-200		-200		-200
VJN-12 4.2	Afname declarabele uren regiocoördinatie PONK		-25		-25		-25		-25

		<i>Bedragen x€ 1000</i>							
		2013		2014		2015		2016	
		Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties
VJN-12 4.3 E	Regionale economische agenda		-24		-6		-18		-10
VJN-12 4.3 F	Renovatie Diamant		-18		-18		-18		-18
VJN-12 4.3 G	Hartje Winter		-70		-70		-70		-70
BG12-8	Amendement F raad 28 juni 2012 (Hartje Winter)		14		14		14		14
VJN-12 4.4 BB	Verschuiving inzet personeel van grondexploitatie naar reguliere gemeentelijke taken		513		263		13		13
Totaal programma 3		-5.740	369	-5.740	387	-5.740	375	-5.740	383
Programma 4. Sociale samenhang									
PR	Primaire raming programma	-27.308		-27.308		-27.308		-27.308	
BG12-9	Uitvoeringsprogramma 'Dicht bij huis, kiezen voor een gezond leven'		151		151		151		151
VJN-12 4.3 M	Lokaal gezondheidsbeleid		-151		-151		-151		-151
BG12-10	Evaluatie Brede Scholen (RB 2010-115 / VJN-11 4.1)				40		40		40
BG12-11	Subsidiëring popcultureel programma Stichting Luna (RB 2010-114 / VJN-11 4.1)		50		100		120		120
BG12-12	Subsidiëring stichting Cool (RB 2010-129) (RB 2010-114 / VJN-11 4.1)		272		272		272		272
VJN-12 4.3 H	Stichting Cool		-272		-272		-272		-272
BG12-13	Regiotaxi - Collectief vervoer WMO (VJN-11 4.3 I)		60		125		297		297
BG12-14	WMO-voorziening 'Hulp in de huishouding' (VJN-11 4.3 J)		-89		-247		-430		-430
BG12-15	Taakstelling WNK 5%, 7,5 % en 10 % (VJN-11 4.4 EE)		5		10		10		10
BG12-16	Amendement D raad 28 juni 2012 (Armoedebeleid)		-250						
VJN-12 4.3 I	Wet Buig		-872		-872		-872		-872
VJN-12 4.3 J	WWnV - Hervormingen WSW		-59		-56		-51		-45
VJN-12 4.3 L	Wet OKE		-25		-25				

		<i>Bedragen x€ 1000</i>							
		2013		2014		2015		2016	
		Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties
VJN-12 4.3 N	Alcohol en jeugd		-26		-26		-26		-26
VJN-12 4.3 O	Fietsenstalling Middenw aard		-22		-22		-22		-22
VJN-12 4.3 P	Deelname RPA		-27		-25		-22		-20
VJN-12 4.3 R	Bijdrage nazorg ex-gedetineerden		-15		-15		-15		-15
VJN-12 4.4 DD	Afkoop Remedial Teaching		146		146		146		146
	Totaal programma 4	-27.308	-1.124	-27.308	-867	-27.308	-825	-27.308	-817
	Programma 5. Dienstverlening, communicatie en informatisering								
	Primaire raming programma	-9.410		-9.410		-9.410		-9.410	
BG12-17	Verkiezingen		-50		-50		-50		-50
BG12-18	Scenario 2 Raadsbesluit 2010-130				104		104		104
BG12-19	Scenario 2 Raadsbesluit 2010-130				195		195		195
BG12-20	Nr 82 Staken met RHCA - andersoortige archieffunctie								
BG12-20	Bezuiniging bedrijfsvoering volgens document 'voorstellen tot bezuinigingen' d.d. 2 maart 2010		125		125		125		125
BG12-21	Kanaalsturing (exclusief het effect van aanpassingen openingstijden)		15		40		100		100
VJN-12 4.3 T	Loon- en prijscompensatie gemeenschappelijke regelingen		-70		-70		-70		-70
BG12-22	Besluitvorming AB GR-en over loon- en prijscompensatie (zie ook VJN-12 4.3.T)		55		55		55		55
VJN-12 4.3 U	Rente afw aardering De Draai		-162		-162		-162		-162
BG12-23	Vrijvallende kapitaallasten				427		527		755
BG12-23	Investeringsprogramma SDV		-510		-785		-801		-820
BG12-23	Investeringsprogramma SO		0		0		-19		-19
BG12-23	Investeringsprogramma SB		-47		-86		-103		-172

		<i>Bedragen x€ 1000</i>							
		2013		2014		2015		2016	
		Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties
BG12-23	Investeringsprogramma BR		-90		-128		-135		-230
BG12-23	Investeringsprogramma Onderw ijshuisvesting		-97		-93		-140		-153
	Totaal programma 5	-9.410	-831	-9.410	-428	-9.410	-374	-9.410	-342
	Totaal programma's	-64.748	-1.511	-64.748	-872	-64.748	-788	-64.748	-740
	Algemene dekkingsmiddelen								
PR	AU / OZB / Dividend / Financieringsfunctie	60.978		60.978		60.978		60.978	
BG12-24	Effect AU op basis van junicirculaire 2012				182		-455		-91
BG12-25	Taakstelling bedrijfsvoering verhogen (VJN-11 4.4 LL)		400		450		700		700
BG12-26	Restant taakstelling ((VJN-11 4.4 MM)		373		550		250		250
BG12-27	Nog in te vullen taakstelling in VJN 2013 van effect uren grondexploitatie en investeringen				477		477		477
BG12-28	Effect sociale lasten op bedrijfsvoering						300		300
VJN-12 4.4 EE	Werk en inkomen		225		225		225		225
VJN-12 4.4 EE	Nacalculatie		144				119		119
VJN-12 4.4 FF	Garantstellingsprovisie HVC ten gunste van de exploitatie		150		150		150		150
VJN-12 4.4 II	CPI OZB		197		197		197		197
	Totaal algemene dekkingsmiddelen	60.978	1.489	60.978	2.231	60.978	1.963	60.978	2.327
PR	Onvoorzien		-69		-69		-69		-69
	Resultaat voor bestemming	-3.839	-22	-3.839	1.359	-3.839	1.175	-3.839	1.587

		<i>Bedragen x€ 1.000</i>							
		2013		2014		2015		2016	
		Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties	Primair	Overige mutaties
Mutatie reserves									
PR	Primaire raming mutatie reserves	3.373		3.373		3.373		3.373	
BG12-29	Jaarlijks oplopende dotatie aan de reserve "Grote Projecten				-190		-380		-570
BG12-30	Dekking minimabeleid uit algemene reserve		250						
BG12-31	Effect uren grondexploitatie en investeringen ten laste van de Algemene Reserve		477						
BG12-32	Algemene reserve (VJN-11 4.4 II)		204		100		50		0
Totaal mutatie reserves		3.373	931	3.373	-90	3.373	-330	3.373	-570
Begrotingsuitkomst		-466	909	-466	1.269	-466	845	-466	1.017
		443		803		379		551	

Toelichting op begrotingsuitkomst en meerjarenperspectief

In het voorgaande overzicht is de begrotingsuitkomst 2013 opgebouwd uit twee elementen:

		Bedragen x € 1.000
• Primaire begroting 2013		-466
• Overige mutaties		
• voorjaarsnota 2012 (VJN 4.1 tot en met VJN 4.4)	-514	
• mutaties die voortvloeien uit het actualiseren van de begroting (BG12 / BG 13)	1.426	
		912
Begrotingsuitkomst		446

De overige mutaties, die door middel van begrotingswijzigingen na de vaststelling van de raadsbegroting 2013 door de raad zullen worden geëffectueerd, worden hieronder verder toegelicht.

Mutaties die voortvloeien uit de Voorjaarsnota 2012

Op 28 juni 2012 heeft de raad de Voorjaarsnota 2012 vastgesteld. In deze begroting zijn de financiële gevolgen van nieuw beleid uit die nota opgenomen. Voor 2013 heeft dat de volgende consequenties:

		Bedragen x € 1.000
• effecten van genomen besluiten (paragraaf 4.1 Voorjaarsnota 2012) ¹⁾		0
• Ontwikkelingen (paragraaf 4.2 Voorjaarsnota 2012) ²⁾		-25
• voorgestelde beleidsintensiveringen (paragraaf 4.3 Voorjaarsnota 2012)		-1.864
• voorgestelde dekkingsmogelijkheden (paragraaf 4.4 Voorjaarsnota 2012) ³⁾		1.375
Totaal		-514

¹⁾ De in VJN-12 4.1 opgenomen effecten op het perspectief (€ 15.000) zijn reeds in de primaire raming opgenomen.

²⁾ De in VJN-12 4.2 structurele effecten Jaarstukken 2011 (€ 75.000) zijn reeds in de primaire raming opgenomen.

³⁾ De in VJN-12 4.4AA vermelde doorberekening van de BTW component op de kapitaallasten (€ 155.000) en de kwijtscheldingen (€ 160.000) zijn om het tarief afvalstoffenheffing en rioolheffing te kunnen bepalen reeds in de primaire raming opgenomen. De in VJN-12 4.4GG rente reserve 'Tafeltenniscentrum DOV' (€ 23.000) is al in de primaire begroting verwerkt. De in VJN-12 4.4II vermelde percentage voor de inflatie correctie op het moment van berekenen niet 2,2% maar 2,0% hierdoor is de voorgestelde dekking van € 205.000 verlaagd naar € 197.000.

Op de volgende bladzijden zijn de in de Voorjaarsnota in hoofdstuk 4 'Toelichtingen op het Financieel Perspectief' opgenomen overzichten ten aanzien van bovenstaande onderdelen weergegeven, waarbij gemakshalve dezelfde nummering is aangehouden als in de Voorjaarsnota. Voor een nadere toelichting op de opgenomen posten verwijzen wij naar de Voorjaarsnota 2012.

Ontwikkelingen:

Bedragen x€1.000				
	2013	2014	2015	2016
Afname declarabele uren regiocoördinatie	-25	-25	-25	-25
Totaal ontwikkelingen	-25	-25	-25	-25

Voorgestelde beleidsintensiveringen

Bedragen x€1.000				
	2013	2014	2015	2016
Programma 1				
A Buurtbemiddeling	-23	-23	-23	-23
Programma 2				
C Onderhoud en veiligheid kruispunt Zuidtangent- Stationsplein/ Bevelandseweg	-81			
Dekking uit beschikbaar budget aanpak 'black spots'	53			

Bedragen x€1.000				
	2013	2014	2015	2016
Programma 3				
E Regionale economische agenda	-24	-6	-18	-10
F Renovatie Diamant	-18	-18	-18	-18
G Hartje Winter	-70	-70	-70	-70
Programma 4				
H Stichting Cool	-272	-272	-272	-272
I Wet BUIG	-872	-872	-872	-872
J WWnV - hervorming WSW	-59	-56	-51	-45
WWnV - hervorming WWB/WUJ	PM	PM	PM	PM
K Armoedebeleid	PM	PM	PM	PM
L Wet OKE	-25	-25		
M Lokaal gezondheidsbeleid	-151	-151	-151	-151
N Alcohol en jeugd	-26	-26	-26	-26
O Fietsenstalling Middenwaard	-22	-22	-22	-22
P Deelname RPA	-27	-25	-22	-20
Q Passend onderwijs				
R Bijdrage nazorg ex-gedetineerden	-15	-15	-15	-15
Programma 5				
S Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	PM	PM	PM	PM
T Loon- en prijscompensatie gemeenschappelijke regelingen	-70	-70	-70	-70
U Rente afwaardering De Draai	-162	-162	-162	-162
Voorgestelde beleidsintensiveringen	-1.864	-1.813	-1.792	-1.776

Voorgestelde dekkingsmogelijkheden

		<i>Bedragen x € 1.000</i>			
		2013	2014	2015	2016
Programma 2					
AA	Riolering/ afvalstoffenheffing Kwijtschelding afvalstoffenheffing				
Programma 3					
BB	Verschuiving inzet personeel van grondexploitaties naar reguliere gemeentelijke taken	513	263	13	13
Programma 4					
CC	Welzijnswerk (Kern 8)				
DD	Afkoop Remedial Teaching	146	146	146	146
Algemene dekkingsmiddelen					
EE	Groeibudget				
	Werk en Inkomen	225	225	225	225
	Nacalculatie	144		119	119
FF	Garantstellingsprovisie HVC t.g.v. exploitatie	150	150	150	150
HH	Correctie kapitaallasten GEMBI-park t.l.v. grote projecten				
II	CPI OZB	197	197	197	197
Voorgestelde dekkingsmogelijkheden		1.375	981	850	850

Actualiseren begroting

De mutaties die betrekking hebben op de actualisering van de begroting betreffen met name effecten die zijn overgenomen uit de raadsbegroting 2012 (meerjarenraming) en diverse ontwikkelingen, waaraan financiële consequenties verbonden zijn. In onderstaand overzicht zijn deze mutaties verder toegelicht.

			<i>Bedragen x € 1.000</i>
Nummer	Omschrijving		Jaarschijf 2013
BG12-1	In scenario 2 van de bezuinigingen (RB2010-130, nummer 28) is een oplopende taakstelling opgenomen voor de gemeenschappelijke regeling de Veiligheidsregio. Jaarschijf 2013 is reeds in de primaire begroting opgenomen.		
BG12-2	Voor de invoering van de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) is in de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.3 A) vanaf 2013 budget beschikbaar gesteld van jaarlijks € 65.000. Om de implementatie kosten te kunnen bekostigen is er voor 2012 een budget van € 156.000 beschikbaar gesteld. De verlaging van € 156.000 naar € 65.000 is in de raadsbegroting 2013 bijgesteld.		91
BG12-3	In de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.3 F) is er een aanpassing gedaan aan de verwachte grondverkoop zoals deze in scenario 2 van de bezuinigingen (RB2010-130, nummer 49) was gesteld.		- 30
BG12-4	De dekking van de kosten van de basisregistratie grootschalige topografie worden deels verkregen een vergoeding van het rijk (€ 35.000) en voor een deel door onderuitputting op het budget grootschalige basiskaart Nederland (€ 30.000).		65
BG12-5	Voor de huisvesting van de praktijkschool de Focus heeft de raad een krediet gevoteerd (RB2009-062). Naast de reeds in de primaire begroting verwerkte kapitaallasten is er ook een exploitatie budget nodig.		- 21

Bedragen x € 1.000		
Nummer	Omschrijving	Jaarschijf 2013
BG12-6	In de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.3 C) is er budget beschikbaar gesteld voor een verwachte verschuiving van inzet van personeel op grondexploitatie naar reguliere gemeenschappelijke taken. Voor 2012 was dit budget € 950.000 en voor 2013 was dit € 750.000.	200
BG12-7	In de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.3 E) is er vanaf de begroting 2013 een budget beschikbaar gesteld voor de ontwikkeling van een regionale uitvoeringsdienst (RUD).	- 200
BG12-8	In amendement F van raadsvergadering van 28 juni 2012 (Voorjaarsnota 2012) is besloten dat zijn de bedragen voor Hartje Winter (VJN-12 4.3 G) aan te passen conform de werkelijke lasten.	14
BG12-9	Bij raadsbesluit, RB2008-136 d.d. 16 december 2008, is het uitvoeringsprogramma 'Dicht bij huis, een gezond leven' vastgesteld. Op basis van het destijds genomen besluit zal het toegekende budget met ingang van 2013 worden afgeraamd. Zie ook VJN12 4.3M	151
BG12-10	Aanpassing van de begroting na aanleiding van een evaluatie van de Brede scholen (RB2010-115, d.d. 23 november 2010/VJN-11 4.1).	
BG12-11	In de begroting 2012 is de subsidie voor culturele popactiviteiten van de stichting Cool (€ 120.000 RB2010-114 d.d. 23 november 2010 incidenteel verwerkt. In de meerjaren begroting is de subsidiëring voor de komende jaren (2012, € 120.000; 2013, € 70.000; 2014, € 20.000) extracomptabel opgenomen.	50
BG12-12	De stichting Cool heeft in 2010 (RB2010-114, d.d. 23 november 2010) tot en met 2012 extra subsidie gekregen. Deze valt vanaf 2013 weer vrij. Zie ook VJN12 4.3H	272
BG12-13	In de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.3 I) is er budget beschikbaar gesteld voor de Regiotaxi - collectief WMO voor de duur van het contract beschikbaar gesteld. Voor 2013 is dit budget € 60.000 lager dan in 2012.	60

Bedragen x € 1.000		
Nummer	Omschrijving	Jaarschijf 2013
BG12-14	Door een groei in het aantal cliënten, maar ook een groei in aantal uren per cliënt is er in de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.3 J) een olopend budget beschikbaar gesteld voor de WMO-voorziening 'Hulp in de Huishouding.	- 89
BG12-15	In de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.4 EE) is een olopende taakstelling aan het WNK opgelegd.	5
BG12-16	Bij de behandeling voorjaarsnota 2012 heeft de raad een amendement D, d.d. 28 juni 2012 aangenomen om eenmalig in 2013 een budget van € 250.000 voor het armoedebeleid beschikbaar te stellen.	- 250
BG12-17	Verkiezingen van het Europees parlement (2013), Gemeenteraad (2014), Provinciale Staten (2015) en de Tweede kamer (2016)	- 50
BG12-18	In scenario 2 van de bezuinigingen (RB2010-130, nummer 81) is aangegeven dat de gemeente Heerhugowaard vanaf 2014 uit de gemeenschappelijke regeling van het Ontwikkelingsbedrijf NHN stapt.	
BG12-19	In scenario 2 van de bezuinigingen (RB2010-130, nummer 82) is aangegeven dat de gemeente Heerhugowaard vanaf 2013 uit de gemeenschappelijke regeling van RHCA stapt.	
BG12-20	In het document 'Voorstellen tot bezuinigingen' van 10 maart 2010 is besloten om een structurele taakstelling op de bedrijfsvoering door te voeren.	125
BG12-21	Door het efficiënter werken door middel van de kanaalsturing wordt er bezuinigd worden op de kosten van de dienstverlening.	15
BG12-22	In de vergadering van de algemeen besturen van de gemeenschappelijke regelingen is besloten de eerder gecommuniceerde loon- en prijscompensatie (m.u.v. prijscompensatie GGD) terug te draaien.	55

Uiteenzetting financiële positie

Bedragen x € 1.000		
Nummer	Omschrijving	Jaarschijf 2013
BG12-23	De kapitaallasten van het geactualiseerde investeringsschema.	-744
BG12-24	Op basis van de junicirculaire wordt de Algemene Uitkering van het Gemeentefonds meerjarig bepaald.	
BG12-25	In de voorjaarsnota 2011 (VJN-2011 4.4 LL) wordt de taakstelling bedrijfsvoering verhoogd. Deze heeft onder andere een relatie met scenario 2 van de bezuinigingen (RB-2010-130, nummer 89), het 'in en outsourcen' van werkzaamheden en een onderzoek naar de formatie van de afdeling Sociale Zaken.	400
BG12-26	In de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.4 MM) is een restant taakstelling opgenomen. In de Voorjaarsnota 2012 (zie pagina 17 van dat document) is de invulling van deze taakstelling toegelicht.	373
BG12-27	Bij de voorjaarsnota 2013 in te vullen taakstelling die veroorzaakt wordt door een verschuiving van het aantal geschreven uren op grondexploitaties en investeringen naar de reguliere exploitatie.	
BG12-28	Betreft een aanvullende taakstelling als gevolg van hogere sociale lasten vanaf 2015.	
BG12-29	In de begroting 2013 is € 1.710.000 geraamd als dotatie aan de reserve 'Grote Projecten'. Conform de innovatieve methode wordt deze dotatie jaarlijks verhoogd met € 190.000	
BG12-30	In tegenstelling tot amendement D van de voorjaarsnota 2012 stelt het college voor om de incidentele verruiming van het budget Minimabeleid niet uit de bedrijfsvoering maar uit de 'Algemene reserve' te dekken.	250
BG12-31	Het eenmalig dekken van het effect van de verschuiving van uren grondexploitaties en investeringen naar de regulier exploitatie vanuit de 'Algemene reserve'.	477

Bedragen x € 1.000		
Nummer	Omschrijving	Jaarschijf 2013
BG12-32	In de voorjaarsnota 2011 (VJN-11 4.4 II) is besloten om voor een periode van 5 jaar een aflopend bedrag uit de algemene reserve te halen.	204
Totaal		1.426

Reserves en voorzieningen

Recapitulatie reserves als bedoeld in artikel 43 lid 1 BBV

Rubriek a: Vrij besteedbare reserves (weerstandsvermogen)

		<i>Bedragen »/ 1.000</i>					
Nummer	Omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012	Raming 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016
711000	Algemene Reserve	17.168	18.733	18.529	18.429	18.379	18.379
Totaal		17.168	18.733	18.529	18.429	18.379	18.379

Rubriek b: Bestemmingsreserves

		<i>Bedragen »/ 1.000</i>					
Nummer	Omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012	Raming 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016
713099	Reserve NBK-deel 1 Hoofdinfrastructuur	2.791	7.912	6.962	5.235	6.674	8.244
713100	Reserve NBK-deel 2 gebouwen en overige voorz	10.189	7.683	7.860	7.422	6.795	6.514
713101	Reserve beheer & sociale structuur	21.377	20.801	23.496	23.382	23.851	21.032
713102	Beeldende kunst	23	0	0	0	0	0
713103	Kinderopvang	289	0	0	0	0	0
713119	Grote Projecten	29.282	26.201	23.237	20.482	17.928	15.579
713123	Onderwijshuisvesting	369	322	275	228	181	134
713134	BWS en overwinstregeling	1.346	1.398	1.448	1.500	1.554	1.610
713136	Monumentenreserve	130	130	130	130	130	130
713140	Egalisatie bedrijfsmiddelen	649	649	649	649	649	649

Uiteenzetting financiële positie

							<i>Bedragen in 1.000</i>
Nummer	Omschrijving	Rekening 2011	Raming 2012	Raming 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016
713145	Nieuwbouw tafeltennis center DOV	670	0	0	0	0	0
713146	Brede School De Horst	316	0	0	0	0	0
713147	Kunstgrasvelden & Accommodaties	1.009	892	778	668	562	460
713151	Reserve Schoolwoningen	4.068	3.674	3.279	2.884	2.489	2.094
713158	WMO	91	73	66	4	4	4
713162	Antidiscriminatievoorzieningen	19	0	0	0	0	0
713165	Impulsregeling combinatiefuncties	277	263	200	137	74	31
713166	IZA-gelden	336	224	112	0	0	0
713168	Duurzaamheid	449	496	442	399	376	423
713169	Black Spots 2012	54	0	0	0	0	0
713170	OAB / Wet OKE	24	0	0	0	0	0
722757	Mileniumgemeente	30	22	14	8	0	0
713171	NUP Nationaal uitvoeringsprogramma	0	154	231	308	0	0
Totaal		73.788	70.894	69.179	63.436	61.266	56.904

Recapitulatie voorzieningen als bedoeld in artikel 44 lid 1 BBV

Rubriek a: Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is te schatten.

Deze voorzieningen zijn niet aanwezig.

Rubriek b: Op de balansdatum bestaande risico's voor bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is.

							<i>Bedragen in / 1.000</i>
Nummer	Rekening 2011	Raming 2012	Raming 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	
32006 t/m Verliesvoorziening grondexploitatie 32009	10.220	10.220	10.220	10.220	10.220	10.220	
14708 Voorziening dubieuze debiteuren algemeen	316	316	316	316	316	316	
11417 Voorziening dubieuze debiteuren Soza	2.323	2.332	2.332	2.332	2.332	2.332	
721708 Pensioenvoorz politieke ambtsdragers	1.219	1.280	1.341	1.371	1.401	1.431	
721712 Arbeidsvoorwaardenbeleid	124	124	75	75	75	0	
TOTAAL	14.202	14.272	14.284	14.314	14.344	14.299	

Rubriek c: Kosten die in een volgend jaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

							<i>Bedragen »/ 1.000</i>
Nummer	Rekening 2011	Raming 2012	Raming 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	
721703 Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	204	1.280	1.341	1.371	1.401	1.431	
721709 Groot onderhoud Wegen/Kunstwerken	10.790	8.523	8.097	8.214	6.729	7.827	
721710 Groot Onderhoud Openbare Verlichting	1.226	1.150	1.287	1.377	1.441	1.542	
721711 Voorziening egalisatie riolering	1.680	1.841	1.977	2.091	2.242	2.471	
721715 Groot onderhoud speeloppervl buitensport	1.100	495	67	198	296	438	
TOTAAL	15.000	13.289	12.769	13.251	12.109	13.709	

Recapitulatie voorzieningen als bedoeld in artikel 44 lid 2 BBV

Rubriek a: Van derden gekregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen zoals bedoeld in artikel 459 BBV.

							<i>Bedragen »/ 1.000</i>
Nummer	Rekening 2011	Raming 2012	Raming 2013	Raming 2014	Raming 2015	Raming 2016	
721716 Egalisatie afvalstoffenheffing	995	459	459	459	459	459	
TOTAAL	995	459	459	459	459	459	

Vervangingsinvesteringen

In dit onderdeel zijn per sector de vervangingsinvesteringen voor 2013 en volgende jaren weergegeven. Tevens zijn in het overzicht de investeringen van Onderwijshuisvesting opgenomen.

Berekening kapitaallasten

Voor de berekening van de afschrijvingen van de aangeleverde vervangingsinvesteringen zijn de afschrijvingstermijnen en afschrijvingsmethoden gehanteerd zoals die zijn opgenomen in bijlage 1 Afschrijvingstabel bij de nota 'Materiële vaste activa' van 15 december 2009.

Voor de berekening van de rentelasten van de aangeleverde vervangingsinvesteringen voor de raadsbegroting 2013 is een rentepercentage van 3,60% gehanteerd.

Omschrijving	Jaar van investeren	Investeringsbedrag	Afschrijvingen		Kapitaallasten			
			termijn	vorm	2013	2014	2015	2016
<i>Bedragen x/ 1.000</i>								
Sector Dienstverlening								
Aanschaf laptops	2012	64	4	Lineair	19	18	18	17
Aanschaf PC	2012	213	4	Lineair	62	60	58	56
Documentmanagement	2012	178	4	Lineair	52	50	48	47
Flexiweb / GIS	2012	54	4	Lineair	16	16	15	15
Scanners en A0 Plotter	2012	19	4	Lineair	6	6	6	5
Inrichting vergadervleugel	2012	19	15	Lineair	2	2	2	2

<i>Bedragen x/ 1.000</i>								
Omschrijving	Jaar van investeren	Investerings- bedrag	Afschrijvingen		Kapitaallasten			
			termijn	vorm	2013	2014	2015	2016
SAN; storage oplossing	2012	690	4	Lineair	200	193	186	180
Smartdocuments	2012	16	4	Lineair	5	5	5	5
Smartphones	2012/ 2014	22	2	Lineair	12	12	11	11
Software BAG	2012	82	4	Lineair	24	23	23	22
Software Burgerservicenummer	2012	27	4	Lineair	8	8	8	8
Softwareprogrammatuur SOZA	2012	95	4	Lineair	28	27	26	25
Telefoon toestellen	2012	126	5	Lineair	31	30	29	28
Tijdregistratie systeem Big Ben	2012	25	4	Lineair	8	7	7	7
Vervangen automatiseringssysteem (Cypers Unix)	2012	52	4	Lineair	16	15	15	14
Vervanging financieel systeem	2012	72	4	Lineair	21	21	20	19
Aanschaf monitoren 2010	2013	78	4	Lineair		23	22	21
Corsa - BCT	2013	29	4	Lineair		9	9	8
Corsa - E & D	2013	61	4	Lineair		18	17	17
Corsa - NNB	2013	5	4	Lineair		2	2	2
Corsa - Split Vision	2013	20	4	Lineair		6	6	6
Dienstauto bode's	2013	14	5	Annuitair		4	4	4
GIS	2013	51	4	Lineair		15	15	14
Infoschermen balies	2013	30	4	Lineair		9	9	9
PLANON	2013	127	4	Lineair		37	36	35
Scanners 2010	2013	22	4	Lineair		7	7	6
Smart documents - High concept	2013	53	4	Lineair		16	15	15
Software thuiswerken	2013	126	4	Lineair		36	35	34
Telefoniesysteem	2013	154	8	Lineair		25	25	24
Uitbreiding Microsoft Licenties	2013	55	4	Lineair		16	16	15

<i>Eedragen »/ 1.000</i>								
Omschrijving	Jaar van investeren	Investerings-bedrag	Afschrijvingen		2013	Kapitaallasten		
			termijn	vorm		2014	2015	2016
Uitbreiding servers 2010 (SAN)	2013	200	4	Lineair		58	56	54
Upgrade Zenworks	2013	30	4	Lineair		9	9	9
Vervanging meubilair gemeentehuis 1993	2013	16	15	Lineair		2	2	2
Papiervernietigers	2014	8	5	Lineair			2	2
Vaatwasmachine	2014	8	3	Lineair			3	3
Aanschaf AAG softwarepakket	2014	20	4	Lineair			6	6
Digitalisering Facturen	2014	55	4	Lineair			16	16
Vervangen BAVAK	2014	40	4	Lineair			12	12
ACD software	2015	25	4	Lineair				8
Kenniscentrum	2015	25	4	Lineair				8
Midoffice	2015	100	4	Lineair				29
Totaal Dienstverlening		3.006			510	785	801	820
Sector Stadsontwikkeling								
Vervanging Geomilieu	2014	8	4	Lineair			3	3
Geluidsmeetapparatuur	2014	13	5	Annuitair			3	3
RO beheer	2014	45	4	Lineair			13	13
Totaal Stadsontwikkeling		66			0	0	19	19
Sector Stadsbeheer								
Betonbakken tbv ondergrondse containers 15x	2012	18	10	Annuitair	3	3	3	3
Ondergrondse containers 15x	2012	39	10	Annuitair	5	5	5	5
2 glasbakken - 1 textielcontainer Raadhuisplein	2012	12	10	Annuitair	2	2	2	2
Software Rijcurve/Ongeval/Verkeersmodellen	2012	5	4	Lineair	2	2	2	2

<i>Bedragen x/ 1.000</i>								
Omschrijving	Jaar van investeren	Investerings- bedrag	Afschrijvingen		Kapitaallasten			
			termijn	vorm	2013	2014	2015	2016
GPS 3D	2012	50	5	Annuitair	12	12	12	12
Prikrol	2012	10	10	Annuitair	2	2	2	2
Houtversnipperaer II	2012	30	10	Annuitair	4	4	4	4
Rijwielpadstrooier III	2012	26	10	Annuitair	4	4	4	4
Pneumatische snoeiapparaten I en II	2012	12	10	Annuitair	2	2	2	2
6 Verkeerstellers	2012	71	10	Annuitair	9	9	9	9
Kunstmeststrooier	2012	10	10	Annuitair	2	2	2	2
Boschung veegmachine	2013	135	5	Annuitair		30	30	30
Grondkist 2x	2013	10	10	Annuitair		2	2	2
Ricoh 240 lichtdrukmaschine	2013	18	5	Lineair		5	5	4
HP 1050	2013	8	5	Lineair		2	2	2
Installatiekosten COOL (Afs.term. 5 jr) ¹⁾	2013	58	5	Lineair				
Inventaris COOL (Afschr. termijn 5 jr) ¹⁾	2013	19	5	Lineair				
Aanpassing Taxuslaan - ICT	2014	10	4	Lineair			3	3
Inrichten plakplaatsen	2014	38	10	Lineair			6	6
2 glasbakken - 1 textielcontainer Middenweg	2014	28	10	Annuitair			4	4
2 glasbakken - 1 textielcontainer R. Flamingo	2014	28	10	Annuitair			4	4
WA 1 Wegpyramide Middenweg 1	2015	59	15	Lineair				7
VRI 1 Westtangent-Reuzenpandasingel	2015	23	15	Lineair				3
VRI 2 Westtangent-Saffier	2015	23	15	Lineair				3
VRI 3 Westtangent-Zuidtangent	2015	23	15	Lineair				3
VRI 4 Westtangent-Stationsweg	2015	6	15	Lineair				1
VRI 5 Middenweg-Vondellaan-Beukenlaan	2015	14	15	Lineair				2
VRI 6 Krusemanlaan-Brouwersgracht	2015	10	15	Lineair				2

<i>Eedragen »/ 1.000</i>								
Omschrijving	Jaar van investeren	Investeringsbedrag	Afschrijvingen		2013	Kapitaallasten		
			termijn	vorm		2014	2015	2016
John Deere	2015	70	10	Annuïtair				9
Houtversnipperaer I	2015	30	10	Annuïtair				4
onkruidborstel voor Im II	2015	10	8	Annuïtair				2
Zoutstrooier wegen Stratos (getrokken) III	2015	39	10	Annuïtair				5
Sneeuwpløeg I	2015	15	10	Annuïtair				2
Sneeuwpløeg III	2015	15	10	Annuïtair				2
Verreiker	2015	35	8	Annuïtair				6
Hyundai hydraulische kraan	2015	47	7	Lineair				9
2 glasbakken - 1 textielcontainer	2015	28	10	Lineair				4
Glasbakken 16 stuks	2015	40	10	Lineair				6
Totaal Stadsbedrijf		1.122			47	86	103	172
Sector Brandweer en Rampenbestrijding								
C2000 Mobilifoons	2012	40	5	Annuïtair	9	9	9	9
C2000 Portofoons	2012	90	5	Annuïtair	21	21	21	21
Compressor	2012	30	10	Annuïtair	4	4	4	4
Gasdetectieapparatuur	2012	12	5	Annuïtair	3	3	3	3
Inrichting coördinatiecentrum	2012	26	10	Lineair	4	4	4	4
Tankautospuut 844	2012	350	12	Annuïtair	37	37	37	37
Testapparatuur ademlucht	2012	30	5	Annuïtair	7	7	7	7
Werkplaatsinrichting	2012	35	10	Annuïtair	5	5	5	5
Ademluchtcilinders	2013	45	15	Annuïtair		4	4	4
Brandweer Ondersteuningssysteem	2013	30	5	Annuïtair		7	7	7
Duikpakken	2013	35	5	Annuïtair		8	8	8

<i>Bedragen x/ 1.000</i>								
Omschrijving	Jaar van investeren	Investerings-bedrag	Afschrijvingen		Kapitaallasten			
			termijn	vorm	2013	2014	2015	2016
Kar-Systeem	2013	25	5	Annuitair		6	6	6
Vervanging schoeisel	2013	17	5	Annuitair		4	4	4
Warmtebeeldcamera's	2013	40	5	Annuitair		9	9	9
Redvesten (40 stuks)	2014	10	5	Annuitair			3	3
Materiaal onderhoud/reiniging kazerne en voertuigen	2014	15	5	Annuitair			4	4
AED's op alle voertuigen	2015	30	3	Annuitair				11
Communicatie apparatuur voor duikers (spreekset en lijnen)	2015	30	5	Annuitair				7
Duikuitrusting 2005	2015	25	10	Annuitair				4
Helmen brandweer	2015	46	5	Annuitair				11
Vervanging hydraulisch gereedschap	2015	90	5	Annuitair				20
Vervanging tankautospuit	2015	400	12	Annuitair				42
Bluskleding	2016	80	5	Annuitair				
Inrichtingskosten brandweerkazerne	2016	120	15	Lineair				
Vervanging meubilair	2016	25	10	Lineair				
Totaal Brandweer en Rampenbestrijding		1.676			90	128	135	230
Onderwijshuisvesting								
School De Draai grondkosten	2015	PM		Lineair				
School De Draai bouwkosten	2015	PM	40	Lineair				
School De Draai installatiekosten	2015	PM	15	Lineair				
School De Draai exploitatielasten								
Exploitatielasten Umbriellaan (Focus)	2013	37			37	37	37	37
Exploitatielasten uitbreiding gymcapaciteit vo	2013	4			4	4	4	4
Basisschool De Draai (piekvoorziening, systematiek schoolwoningen)	2013	PM	40	Annuitair				

<i>Eedragen x/ 1.000</i>								
Omschrijving	Jaar van investeren	Investeringsbedrag	Afschrijvingen		2013	Kapitaallasten		
			termijn	vorm		2014	2015	2016
Basisschool De Draai (piekvoorziening, exploitatielasten)		PM						
Eerste inrichting basisonderwijs	2012	26	20	Lineair	3			
Eerste inrichting basisonderwijs	2013	28	20	Lineair		3	3	3
Eerste inrichting basisonderwijs	2014	14	20	Lineair			2	2
Eerste inrichting basisonderwijs	2015	87	20	Lineair				8
Eerste inrichting basisonderwijs	2016	17	20	Lineair				
Eerste inrichting voortgezet onderwijs	2012	263	20	Lineair	23			
Eerste inrichting voortgezet onderwijs	2013	222	20	Lineair		19	19	19
Eerste inrichting voortgezet onderwijs	2014	175	20	Lineair			15	15
Eerste inrichting voortgezet onderwijs	2015	51	20	Lineair				5
Eerste inrichting voortgezet onderwijs	2016	51	20	Lineair				
Beheerslasten uitbreiding gymcapaciteit	2013	30			30	30	30	30
Beheerslasten uitbreiding gymcapaciteit	2015	30					30	30
Totaal Onderwijshuisvesting		1.035			97	93	140	153

Bijlagen

De raadsbegroting 2013 bevat de volgende bijlagen:

- Jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde voorzieningen
- Uitvoeringsinformatie
- Kerngegevens

Bijlage 1: Jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een gelijk volume

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een gelijk volume. Dit overzicht moet op grond van artikel 20 lid 2a BBV in de begroting worden opgenomen.

		<i>Bedragen v / 1.000</i>			
	Aantal	2013	2014	2015	2016
Uitkeringen en pensioenen (voormalige wethouders)	22	219	219	219	219
Wachtgeldten voormalig personeel	4	83	65	17	17
Formatieknelpunten	0	0	0	0	0
Totaal		302	284	236	236

In verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zal in 2014 en 2015 een deel van de arbeidskostengerelateerde verplichtingen vrijvallen (respectievelijk € 16.000 en € 47.000).

Bijlage 2. Uitvoeringsinformatie

Onderstaande tabel betreft de informatie voor derden op grond van artikel 71 lid 1 BBV, te weten een conversietabel producten - programma's, waarin wordt aangegeven:

welke producten onder welke programma's vallen; en
wat de baten, lasten en het saldo zijn.

	<i>Bedragen x € 1.000</i>		
	Lasten	Baten	Saldo
Programma 1. Veiligheid			
6120 Brandbestrijding	2.954	80	-2.874
6140 Veiligheidsbeleid	353	0	-353
6951 Stelpost programma 1	152	0	-152
Totaal programma 1 Veiligheid	3.459	80	-3.379
Programma 2. Stedelijk beheer			
6144 Dierenbescherming	136	0	-136
6208 Verkeerszaken (Wijkbeheer)	423	0	-423
6209 Verkeerszaken	451	0	-451
6210 Wegen, straten en pleinen	6.258	35	-6.223
6211 Straatmeubilair	156	180	24
6213 Wegen, straten en pleinen (derden)	200	221	21
6215 Parkeren	347	349	2
6216 Subsidieverwerving	74	0	-74
6217 Openbare verlichting	1.118	31	-1.087

Bijlagen

	<i>Bedragen x€ 1.000</i>		
	Lasten	Baten	Saldo
6218 Straatreiniging	952	651	-301
6219 Gladheidsbestrijding	176	0	-176
6240 Waterkering/afwatering/landaanw.	477	0	-477
6241 Onderhoud bermen en bermsloten	222	0	-222
6313 Markten	82	55	-27
6420 Openbaar basisonderw ijs	206	182	-24
6421 Onderw ijshuisv. openb. basisonderw.	1.570	49	-1.521
6423 Onderw ijshuisv. bijz. basisonderw.	1.950	83	-1.867
6431 Openb. Speciaal Ond, Onderw ijshuisv.	247	0	-247
6433 Bijz. Speciaal Ond, Onderw ijshuisv.	70	0	-70
6440 Openb. voortgezet onderw ijs	1	0	-1
6441 Openb. Voortg. Ond, Onderw ijshuisv.	723	0	-723
6443 Bijz. Voortg. Ond, Onderw ijshuisv.	2.065	0	-2.065
6485 Vandalisme schoolgebouw en	170	0	-170
6560 Speelvoorzieningen	448	0	-448
6581 Verpachting Kermissen	0	58	58
6592 Openbaar groen/parken/plantsoenen	3.052	0	-3.052
6593 Lijkbezorging	148	148	0
6721 Inzameling huishoudelijk afval	4.370	322	-4.048
6725 Afvalstoffenheffing	0	4.670	4.670
6730 Riolering	3.088	0	-3.088

	<i>Bedragen x€ 1000</i>		
	Lasten	Baten	Saldo
6731 Rioolheffing	0	3.381	3.381
6832 Vastgoedbeh.gemeente-eigendom	203	462	259
6833 Vastgoedregistratie	277	23	-254
6914 Nutscoördinatie	52	3	-49
6952 Stelpost programma 2	100	0	-100
Totaal programma 2 Stedelijk beheer	29.812	10.903	-18.909
Programma 3. Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving			
6113 Straatnaamgeving en huisnummering	20	0	-20
6300 Economie en Vastgoed	426	0	-426
6330 Nutsbedrijven	5	5	0
6570 Monumenten	5	0	-5
6572 Archeologisch erfgoed	3	0	-3
6582 Evenementen	26	0	-26
6740 Milieubeleid/-programma	427	0	-427
6742 Handhaving	1.331	0	-1.331
6745 Bodembescherming	45	2	-43
6810 Beleidsadv. Ruimtelijke Ordening	1.434	86	-1.348
6811 Bestemmingsplannen	509	0	-509
6821 Stedelijke vernieuw ing	18	94	76
6823 Vergunningverlening	655	0	-655
6824 WABO vergunning	1.783	1.783	0
6830 Grondexploitaties	54.831	54.682	-149
6845 Woonruimteverdeling	107	7	-100

	<i>Bedragen x€ 1.000</i>		
	Lasten	Baten	Saldo
6846 Woonw agens	86	70	-16
6953 Stelpost programma 3	760	0	-760
Totaal programma 3 Stedelijke voorzieningen en duurzame leefomgeving	62.471	56.729	-5.742
Programma 4. Sociale samenhang			
6250 Wijkgericht werken	717	0	-717
6480 Gemeensch.baten/lasten v/h onderwijs	139	0	-139
6481 Onderwijsachterstandsbeleid	256	76	-180
6484 Leerplicht/reg. meld-&coörd.centrum	323	18	-305
6486 Onderwijsbegeleiding	1	0	-1
6490 Zwerfonderwijs	0	0	0
6510 Bibliotheekwerk	2.020	309	-1.711
6511 Muziekonderwijs	531	147	-384
6513 Overige kunstzinnige vorming	51	0	-51
6531 Overige sportaccommodaties	3.797	1.313	-2.484
6540 Scheppende/beeldende kunst	365	0	-365
6541 Musea/oudheidskamers	23	0	-23
6543 Accommodaties kunst en cultuur	2.208	276	-1.932
6580 Overige recreatieve voorzieningen	70	12	-58
6610 Wet BUIG	9.082	7.184	-1.898
6612 Wet Sociale Werkvoorziening	4.597	4.597	0
6614 Bijzondere bijstand/armoedebeleid	1.106	0	-1.106
6615 Huygenpas	244	0	-244
6619 Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen	300	300	0

	<i>Bedragen x€ 1000</i>		
	Lasten	Baten	Saldo
6622 WMO	2.542	400	-2.142
6623 Participatiebudget	3.778	2.708	-1.070
6631 Sociaal cultureel werk	4.125	365	-3.760
6650 Kinderopvang	642	0	-642
6651 Maatschappelijk werk	1.202	36	-1.166
6653 WMO individuele voorzieningen	3.519	212	-3.307
6654 Integratie en inburgering	24	0	-24
6661 Volksgezondheid	1.460	38	-1.422
6663 Jeugdgezondheidszorg (uniform)	1.636	0	-1.636
6664 Jeugdgezondheidszorg (maatwerk)	104	0	-104
6954 Stelpost programma 4	438	0	-438
Totaal programma 4 Sociale samenhang	45.300	17.991	-27.309
Programma 5. Dienstverlening, Communicatie en Informatisering			
6001 Gemeenteraad / Raadscommissies	649	0	-649
6002 Burgermeester en Wethouders	1.210	0	-1.210
6003 Raadsgriffier	184	0	-184
6004 Rekenkamercommissie	45	0	-45
6101 Gemeentesecretaris	161	0	-161
6103 Representatie	23	0	-23
6104 Bestuurssecretariaat	280	0	-280
6106 Algemene voorlichting	513	0	-513
6107 Rechtsbescherming	303	0	-303
6109 Regionale samenwerking	145	0	-145

Bijlagen

	<i>Bedragen x€ 1.000</i>		
	Lasten	Baten	Saldo
6111 Lasten en baten secretarieleges	313	896	583
6114 Verkiezingen	0	0	0
6115 Overige burgerzaken	1.220	21	-1.199
6116 Bestuursondersteuning	832	0	-832
6483 Leerlingenvervoer	936	11	-925
6847 Leges informatieverzoeken makelaars	0	11	11
6922 Algemene Baten en Lasten	1.899	0	-1.899
6923 Algemene Baten en lasten (CS)	130	0	-130
6924 Algemene Baten/Lasten (Fac.Zaken)	80	0	-80
6929 Clientenadviesraad	24	0	-24
6930 Uitvoering Wet WOZ	839	0	-839
6940 Heffing en invord gem.belastingen	242	132	-110
6955 Stelpost programma 5	443	0	-443
6958 Stelpost programma 8	-68	0	68
6960 Saldo van kostenplaatsen	95	17	-78
Totaal programma 5. Dienstverlening, Communicatie en Informatisering	10.498	1.088	-9.410

Bijlage 3. Kerngegevens

Omschrijving	2012	2013
A. Sociale structuur		
Aantal inwoners	52.482	53.098
w waarvan: van 0 - 19 jaar	13.671	13.811
van 20 – 64 jaar	31.632	31.572
van 65 jaar en ouder	7.179	7.715
w waarvan van 75 - 84 jaar	1.885	1.978
Aantal periodieke bijstandgerechtigden	431	515
Aantal uitkeringsgerechtigden	3.733	3.841
Aantal huishoudens met laaginkomen	5.240	5.531
Aantal inwoners in w erkvoorzieningschappen	193	190
Aantal minderheden	3.070	3.314
Aantal één-ouder huishoudens	1.376	1.468
B. Fysieke structuur		
Totale oppervlakte gemeente	3.999 ha	3.999 ha
w waarvan: binnen water (excl. Ringvaart)	167 ha	167 ha
w waarvan in onderhoud bij de gemeente	65 ha	65 ha
Aantal woningen	21.362	21.768

Omschrijving	2012	2013
Gemiddelde w oningbezetting	2,45	2,44
Lengte van w egen	277 km	282 km
w waarvan: binnen de bebouwde kom	248 km	253 km
buiten de bebouwde kom/w egen buitengebied	29 km	29 km
Totale oppervlakte van w egen in m ²	2.648.000 m ²	2.685.000 m ²
Totale oppervlakte openbaar groen in m ² ¹⁾	2.753.000 m ²	2.878.000 m ²
C. Financiële structuur		
Gew one uitgaven	126.070.000	151.490.000
per inw oner	2.402	2.853
per w oning	5.902	6.959
Opbrengst belastingen ²⁾	13.858.000	14.442.000
per inw oner	264	272
per w oning	649	663

¹⁾ Exclusief oppervlakte grassportvelden 245.000 m²

²⁾ Betreft OZB en Afvalstoffenheffing

Omschrijving	2012	2013
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	46.148.000	45.414.000
per inw oner	879	855
per w oning	2.160	2.086
Boekw aarde geactiveerde kapitaaluitgaven per 31 december 2012	208.289.000	208.289.000
per inw oner	3.969	3.923
per w oning	9.750	9.569
Eigen financieringsmiddelen per 31 december 2012	90.956.000	89.627.225
per inw oner	1.733	1.688
per w oning	4.258	4.117
Vaste schuld per 31 december 2012	112.300.000	109.650.000
per inw oner	2.140	2.065
per w oning	5.257	5.037

Bijlage 4. Bezuinigingen uitvoeringskosten

Definitie bedrijfsvoering

Een definitie van het begrip bedrijfsvoering is in het BBV niet opgenomen. De Algemene Rekenkamer heeft het begrip bedrijfsvoering als volgt omschreven: *Bedrijfsvoering betreft de bedrijfsprocessen binnen een gemeente om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren alsmede de sturing en beheersing daarvan.*

Het realiseren van beleidsdoelstellingen is het primaire proces van de gemeente; het omzetten van middelen (geld, mensen, informatie enz.) in producten/prestaties, gericht op het realiseren van de taken en doelen van de organisatie. Het beleid van een gemeente wordt vooral vormgegeven binnen programma's. De bedrijfsvoeringsprocessen zorgen ervoor dat de programma's worden uitgevoerd. Onderdelen van bedrijfsvoering zijn:

- Personeel
- Informatisering en automatisering
- Financiën en control
- Communicatie
- Juridische zaken
- Facilitaire zaken
- Secretariaten

Bezuinigingen op de bedrijfsvoering

Een bezuïning op de uitvoeringskosten betekent een bezuïning op de bedrijfsvoering. In de Voorjaarsnota 2010 en 2011 is op het gebied van de bedrijfsvoering al een behoorlijke taakstelling ingerekend. In onderstaande tabel is het totaaloverzicht van de bezuinigingen 2010 tot en met 2016 opgenomen. Daarbij is een onderscheid gemaakt naar bezuinigingen op het gebied van bedrijfsvoering, bezuinigingen op budgetten als gevolg van budgettaire ruimte (zonder pijn) en bezuinigingen waarbij beleidskeuzes door de

raad zijn gemaakt (o.a. scenario 2 raadsbegroting 2011 en besluitvorming Voorjaarsnota 2012).

De uitvoeringskosten zijn kosten ter uitvoering van de wettelijke taken en eigen beleid en is de belangrijkste component binnen de bedrijfsvoeringsbudgetten.

Aan de uitvoering van deze programma's liggen beleidskeuzes ten grondslag. Deze beleidskeuzes hebben betrekking op zowel de kwantiteit als de kwaliteit.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Totaal bezuinigingen	1.223	3.105	7.897	9.331	9.562	9.257	9.257
<i>Bedrijfsvoering</i>	383 31%	991 32%	1.437 18%	1.888 20%	1.941 20%	2.191 24%	2.191 24%
<i>Budgetruimte/ zonder pijn</i>	840 69%	1.494 48%	3.608 46%	3.307 35%	2.916 30%	2.665 29%	2.665 29%
<i>Overige bezuinigingsvoorstellen c.q. verruiming opbrengsten</i>		620 20%	2.852 36%	4.136 44%	4.705 49%	4.401 48%	4.401 48%

Met de bezuinigingen die de organisatie zichzelf heeft opgelegd op basis van het strategische personeelsplan 2009-2014 (SPP) is in bovenstaande tabel geen rekening gehouden.

De beleidslijn die zich vanuit de totstandkoming van het SPP heeft ontwikkeld is om aanpassingen in de bedrijfsvoering budgettair te dekken uit bestaande budgetten bedrijfsvoering. Het college/de organisatie heeft dan de ruimte om accenten te verleggen binnen het totaal van de door de raad beschikbaar gestelde budgetten bedrijfsvoering.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in totaal ruim 50% (24% + 29%) van de taakstelling bezuinigingen wordt gerealiseerd door bezuinigingen op de be-

drijfsvoering en door maatregelen die niet direct de burgers en instellingen van Heerhugowaard raken (zoals het sinds raadsbegroting 2011 niet meer toekennen van loon- en prijscompensatie of het gebruik van het niet benodigde groeibudget als algemeen dekkingsmiddel, de post onderuitputting etc.).

Het restant (48%) is het gevolg van overige bezuinigingsvoorstellen (effect op de tarieven rioolheffing/ afvalstoffenheffing, prijscompensatie op OZB, tarieven omgevingsvergunningen, bezuinigingen op subsidies, bezuinigingen openbaar groen, schoolzwemmen etc.). In de overige bezuinigingsvoorstellen zijn *geen* uitvoeringskosten opgenomen. Deze maken onderdeel uit van de bezuinigingen op de bedrijfsvoering.

De gedachte dat de uitgaven van de jaarschijf 2013 voor het armoedebeleid éénmalig uit de bedrijfsvoeringsbudgetten kunnen worden gedekt is irreëel. De fase van het laaghangende fruit voor het invullen van de bezuinigings-taakstelling hebben we achter ons gelaten.

Op basis van de besluitvorming wordt op het beïnvloedbare bedrijfsvoeringsbudget ad € 25 mln. tot en met 2016 € 2 mln. bezuinigd. Dat lijkt misschien niet zoveel, maar u dient zich te realiseren dat het grootste gedeelte van de beïnvloedbare bedrijfsvoeringskosten bestaat uit personele kosten en uit dat budget wordt zoals gezegd zowel de lasten van de wettelijke taken (bijv. uitvoering wet BUIG, ophalen van huisvuil, riolering, brandweer, huisvesting basisonderwijs, begraafplaats) als ook de niet-wettelijke taken gedekt. Waarbij het voor de wettelijke taken mogelijk is om daar bovenop iets extra's te doen. Bijvoorbeeld: de gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de openbare buitenruimte, maar welk kwaliteitsniveau daarvoor wordt aangehouden is een keuze van de raad.

Het merendeel van de personele capaciteit wordt ingezet voor de uitvoering van de wettelijke taken en de ondersteuning die daarbij nodig is.

In 2016 wordt 48% van de totale bezuinigingsopdracht gerealiseerd door bezuinigingsvoorstellen binnen de exploitatiebudgetten c.q. verruimingen van

de opbrengsten. Deze voorstellen kenmerken zich door verlaging van de kosten maar vooral ook door verhoging van de opbrengsten die voelbaar zijn voor de burgers en instellingen van Heerhugowaard.

Het betreft hier onder andere de toerekening van kostencomponenten aan de tarieven rioolheffing en afvalstoffenheffing waardoor deze tarieven omhoog gaan, de prijsindexatie van de OZB, verhoging tarieven omgevingsvergunningen, verlaging van de subsidies en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en de afkoop van de bijdrage aan de schoolbesturen voor remedial teaching.

Daarmee is het aantal keuzes gemaakt dat daadwerkelijk effect heeft op de hoeveelheid werk (zoals bijv. aanpassing van de openingstijden of het accepteren van een lagere kwaliteit van werkzaamheden/ dienstverlening) gering.

Een neveneffect is dat niet elke bezuiniging op de bedrijfsvoering direct tot een voordelig effect op de exploitatie leidt. Bezuinigingen op bedrijfsvoeringskosten die worden toegerekend aan de tarieven, investeringen en grondexploitaties hebben wel een effect op de bedrijfsvoering, maar niet (direct) een effect op het begrotingsresultaat. De voordelen hiervan komen tot uitdrukking in de tarieven (burgers en instellingen) of bijvoorbeeld lagere kapitaallasten.

Voor de invulling van de al in het perspectief opgenomen taakstelling (besluitvorming Voorjaarsnota 2011) worden op dit moment voorstellen in het MT voorbereid. Eén van de acties die daarbij is uitgevoerd is een inventarisatie van de medewerkers die de komende periode vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd de organisatie verlaten. Daaruit is gebleken dat indien we al deze vrijkomende functies niet zouden invullen hiermee onvoldoende budgettaire ruimte ontstaat om de al opgenomen taakstelling bedrijfsvoering in te vullen. En dit gaat er ook nog eens van uit dat al deze functies door herverdeling van werk niet ingevuld zouden hoeven worden. Dat is overigens niet het geval, er zit een aantal kritische functies tussen. Dit

betekent dat sowieso aanvullende maatregelen binnen de bedrijfsvoering noodzakelijk zullen zijn om de nu geplande bezuiniging te realiseren.

En dat binnen een organisatie waar op dit moment de doorstroom bijna is gestopt. Een nadelige bijkomstigheid als gevolg van de huidige economische situatie.

Vanwege het feit dat de gemeente eigen risicodragers is gedurende twee jaar leveren gedwongen ontslagen geen budgettaire ruimte op.

Een ontwikkeling die we nauwlettend in het oog zullen moeten houden is het effect van de samenwerkingsvormen van gemeentelijke afdelingen met andere gemeenten (bijv. RUD, ISD). Ook dit zal consequenties hebben voor de gemeentelijke bedrijfsvoeringskosten. En ook hier is in de Voorjaarsnota 2011 bij het opnemen van de taakstelling al rekening mee gehouden (zie pagina 28 van de Voorjaarsnota 2011).

Samengevat:

- Het college heeft met de taakstelling bedrijfsvoering van € 2,2 mln op het beïnvloedbare bedrijfsvoeringsbudget al een ambitieuze, maar ook moeilijk uitvoerbare opdracht op zich genomen. Door natuurlijk verloop lijkt deze taakstelling niet in te vullen. Daarvoor zijn structurele ombuigingen en aanpassingen van processen noodzakelijk. De éénmalige additionele bezuiniging ad € 250.000 ter dekking van het armoedebeleid voor 2013 is daarmee onuitvoerbaar.
- Er zijn tot nu toe nauwelijks keuzes gemaakt die de hoeveelheid werk verminderen en die daarmee grotere bezuinigingen op de bedrijfsvoering mogelijk maken;
- Ombuigingen vragen tijd en zijn niet van de één op de andere dag gerealiseerd. Het laaghangende fruit is in 2010 en 2011 al geplukt. De nu door te voeren ombuigingen zijn van andere aard en hebben een structureel karakter.

Ter illustratie/ nadere onderbouwing:

Zoals gezegd is in de Voorjaarsnota 2011 een extra taakstelling op de bedrijfsvoering opgenomen. Deze taakstelling is mede gebaseerd op o.a. een formatiereductie van 4-7 FTE bij de afdeling Sociale Zaken (zie pagina 28 van de Voorjaarsnota 2011).

In de afgelopen 4 jaar:

- Is het klantenbestand bij SoZa toegenomen met circa 80 klanten = circa +20%;
- Is het aantal aanvragen bijzondere bijstand toegenomen van circa 1.100 naar circa 1.800 per jaar = circa +65%;
- Is het inhuurbudget geschrapt (als onderdeel taakstelling bedrijfsvoering);
- Is de begrote formatie afgenomen met ruim 5 FTE (+ lopen er nu 2 collega's stage bij andere afdelingen).

Alles bij elkaar is de formatie van de afdeling Sociale Zaken in 2016 terug gebracht met 10 van bijna 36 FTE naar circa 26 FTE.

Dat betreft allemaal de uitvoering van de WWB, het armoedebeleid en de schuldhulpverlening.

Als dat gerealiseerd is vaart de afdeling scherp aan de wind.

Daar boven op is het niet mogelijk een éénmalige additionele personele taakstelling op basis van het amendement van de raad (inclusief de overhead component) ad € 250.000 te realiseren.

Vergelijk kosten uitvoering in relatie tot totale kosten armoedebeleid 2012 en 2013

De indruk is ontstaan dat de uitvoeringskosten voor het armoedebeleid in geen verhouding staan tot de totale kosten armoedebeleid. In onderstaand overzicht zijn de uitvoeringskosten in relatie tot de totale kosten opgenomen:

Exclusief Huygenpas:		
	2012	2013
Afd. SoZa	€ 390.481	€ 333.060
Afd. Maza	€ 31.875	€ 21.904
Totaal	€ 422.356	€ 354.964
Totale kosten armoedebeleid	€ 1.473.008	€ 1.355.616
Aandeel uitvoering t.o.v. totale kosten:	28,67%	26,18%
Inclusief Huygenpas:		
Afd. SoZa	€ 390.481	€ 417.326
Afd. Maza	€ 81.750	€ 59.496
Afd. BuZa	€ 84.042	
Afd. PuZa	€ 18.392	
Totaal	€ 574.665	€ 476.822
Totale kosten armoedebeleid	€ 1.747.144	€ 1.599.301
Aandeel uitvoering t.o.v. totale kosten:	32,89%	29,81%

Zoals uit bovenstaand overzicht blijkt zijn er voor de raadsbegroting 2013 maatregelen genomen om de uitvoeringskosten van de Huygenpas te reduceren.